

პროსაქა

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საქართველოს აუცილებლად მოუწევს პოზიციის გამოსატყვევება და ვიზიტირება, ეს პოზიცია არ იქნება ნეიტრალური. განცხადებაში განსაკუთრებული მოვლითაა გვმართებს, მაგრამ ამის შესაძლებლობას დასავლელი პარტნიორები, უბრალოდ, არ მოგვცემენ. არ მოგვცემენ, რადგან ეს არის კარგად მოგზადებული და ორგანიზებული იერიში რუსეთის წინააღმდეგ, რომელიც მარტივად არ ჩაივლის.

ნ დეკემბერს CNN-მა, ამერიკის სამხედრო დაზვერვაზე დაყრდნობით, გაავრცელა ინფორმაცია, რომ რუსეთმა უკრაინის საზღვართან 175 ათასი ჯარისკაცი განლაგა. ისე, თურმე მხოლოდ ჩვენი ჭირი არ ყოფილა, საიდუმლო ინფორმაციას ტელევიზიით რომ ვიგებთ ხოლმე და ბარაკობა ამერიკის სამხედრო დაზვერვას, ტელევიზია რომ უშუქებს საიდუმლო მოვლენებს. ამ განცხადებამდე კი იყო ამერიკის სახელმწიფო მდივნის, ენტონი ბლინკენის, განცხადება: „აშშ-ის მხარდაჭერა უკრაინის ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტისადმი ურყევია. მოვუწოდებთ უკრაინას, თავშეკავება გამოიჩინოს, რადგან რუსეთის მიზანია, საბაზად მოიყვანოს პროვოკაცია, რომელსაც, უკვე დიდი ხანია, გვგმავს“. ამ განცხადებით ბლინკენმა ხელეობა დაიბანა. თუ შეიარაღებული კონფლიქტი დაიწყება, ამერიკის სახელმწიფო მდივანი უკრაინას შეუთვალის: ხომ გაფრთხილებდით, პროვოკაციას არ აპყვეთო; აქეთ კი რუსეთს დაანამუსებს: ხომ ვამბობდი, ომს დაიწყებო. კინაღამ დამავინწყდა: ბლინკენი აუცილებლად გამოთქვამს შეშფოთებას (აღშფოთება ევროპელი დიპლომატების კუთვნილებაა, შეშფოთება — ამერიკელების. ასე აქეთ დანაწილებული).

კიდევ უფრო ადრე იყო განცხადებები, რომ ნატოს მომავალ მინისტრიალზე ამერიკა და ევროპა მხარს დაუჭერენ საქართველოსა და უკრაინის ნატოში ინტეგრაციის პროცესს. ჩვენს ენაზე რომ ვთქვათ, მორიგი „დაბოლები“ პროცესი აქტიურად დაიწყო, სურთ, იმავე წრეზე წაგვიყვანონ, რომელზეც, აგერ უკვე მერამდე ითვლები წელია, დავდივართ, და ბოლოს, სავარაუდოდ, „მაპ-ზე უკეთესს“ მოგვცემენ. თანაც, ერაყიდან და ავღანეთიდან ჯარების გაყვანის შემდეგ, საქართველოს ჯარისკაცები არც ამერიკას სჭირდება და აღარც ევროპას, ახლა საქართველოს მხარდაჭერა მხოლოდ რუსეთისთვის ნერგების მოსაშლელად აძლევთ ხელს. აქტიურად მიმდინარეობს საუბარი იმაზე, რომ უკრაინასა და საქართველოში, შესაძლოა, სამხედრო ბაზები განლაგდეს (რეალურია თუ არა, სხვა საკითხია) და სწორედ ამ საუბრებს უმკაცრესი გაფრთხილებით გასცა პასუხი რუსეთის პრეზიდენტმა.

„ამერიკასა და მის მოკავშირეებთან დიალოგისას დაუინტერესებით მოვიტხოვთ კონკრეტული შეთანხმებების შემუშავებას, რომლებიც გამოორიცხავს ნატოს ნებისმიერ შემდგომ წინსვლას აღმოსავლეთის ტერიტორიის სახელმწიფოებს, ჩვენთვის საფრთხის შემცველი იარაღის განთავსებას. ვთავაზობთ საგნობრივი მოლაპარაკებების დაწყებას ამ საკითხზე. განსაკუთრებით ვუსვამ ხაზს: ჩვენ გვჭირდება უშუალოდ სამართლებრივი, იურიდიული გარანტიები, რადგან დასავლელმა კოლეგებმა არ შეასრულეს ნაკისრი სიტყვიერი ვალდებულებები, არად ჩაადგეს რუსეთის შემოჭრის ვითარება განაგრძობენ ამას. ჩვენ განსაკუთრებულ პირობებს არ ვითხოვთ. გვესმის, რომ ნებისმიერი შეთანხმება უნდა ითვალისწინებდეს როგორც რუსეთის, ისე ყველა ჩრდილოატლანტიკური სახელმწიფოს ინტერესებს. წყნარი, სტაბილური ვითარება ყველასთვის უნდა იყოს უზრუნველყოფილი და ასეთი ვითარება სჭირდება ყველას, გამონაკლისის გარეშე“, — განაცხადა მლადინი პუტინმა.

ლოგიკურია, მსოფლიოს ყველაზე დიდი სახელმწიფო საკუთარ თავზე რომ ზრუნავს და არ ეთანხმება მის საზღვართან სამხედრო ბაზებისა და

საჰაერო რაკეტების განლაგების პერსპექტივას. რალა თქმა უნდა, რუსეთის განცხადება მაშინვე აიტაცეს დასავლელმა ლიდერებმა და აგრესიაში დაადანაშაულეს. ვალიაროთ ისიც, რომ მლადინი პუტინს არ აქვს არანაირი პოლიტიკური გამოცდილება, ის ჩვეულებრივი მასხარა იყო და ხელისუფლებაში შემთხვევით მოხვდა. შედეგად, ზელენსკი იძულებულია, დაუჯეროს მრჩეველებს, რომლებიც თავს დასავლეთმა მოახვია და ამის მაგალითად მიხილს სააკაშვილიც კარა, კაცი, რომელიც დღეს ქართულ ციხეში ზის, სამი თვის წინათ უკრაინაში პოლიტიკურ ამინდს ქმნიდა და კანონებს უწერდა. სწორედ სააკაშვილი შეახსენა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა ზელენსკის.

„იმედი მაქვს, რომ კიევის ამჟამინდელი რეჟიმიც კი არ გაუყვება მიხეილ სააკაშვილის გზას 2008 წლის აგვისტოს მაგალითზე. საქართველოს მაშინდელი პრეზიდენტი, ბატონი სააკაშვილი მყისვე აუტირდა და დაიწყო აგრესიული სამხედრო ქმედებები, საკუთარი მოქალაქეებისა და რუსი სამხედროების დაბომბვა. უკრაინის მაშინდელმა ხელმძღვანელობამ მეტი წინდახედულობა გამოიჩინა და ცუდ მაგალითს არ მიჰყვა“, — განაცხადა ლავროვმა.

უკრაინაზე ლაპარაკისას ლავროვის მიერ საქართველოს ხსენება, წესითა და რიგით, ჩვენი ხელისუფლებისთვის სერიოზული მინიშნება უნდა იყოს, მაგრამ მთავრობის წევრები ისე არიან აღტყინებული ნატოს სამიტზე მიწვევით, რომ საეჭვოა, რაიმე გონივრული თქვან და მოიმუშაონ. უფრო იმას ველოდებით, რომ მაღალი ტრიბუნლიდან კიდევ ერთხელ გააკრიტიკებენ რუსეთს და, რაც მთავარია, საღანძვარ სიტყვებს არ დაიშურებენ. და ეს ყველაფერი იმის ფონზე, როცა უკრაინასთან სამხედრო კონფლიქტი, შესაძლოა, ნებისმიერ წამს დაიწყოს და როგორი იქნება ევროპის უდიდესი ქვეყნისა და მსოფლიოს უდიდესი სახელმწიფოს დაპირისპირება, თავად განსაჯეთ. მით უმეტეს, როცა საუბარია 175 ათასი ჯარისკაცის მობილიზებაზე და ეს მხოლოდ დასაწყისია.

მაშინ, როცა მსოფლიო ვერაგ ვირუსს ებრძვის, ასეთი

საქართველო ტყუილების კორიანტაული

ისევ იმავე წრეზე მივყავართ, რომელზეც, აგერ უკვე სამი ათეული წელიწადია, დავდივართ, და ბოლოს «მაპ-ზე უკეთესი» შეგვჩვენა ხელსი

უკრაინაზე ლაპარაკისას ლავროვის მიერ საქართველოს ხსენება, წესითა და რიგით, ჩვენი ხელისუფლებისთვის სერიოზული მინიშნება უნდა იყოს, მაგრამ მთავრობის წევრები ისე არიან აღტყინებული ნატოს სამიტზე მიწვევით, რომ მაღალი ტრიბუნლიდან კიდევ ერთხელ გააკრიტიკებენ რუსეთს და, რაც მთავარია, საღანძვარ სიტყვებს არ დაიშურებენ. და ეს ყველაფერი იმის ფონზე, როცა უკრაინასთან სამხედრო კონფლიქტი, შესაძლოა, ნებისმიერ წამს დაიწყოს და როგორი იქნება ევროპის უდიდესი ქვეყნისა და მსოფლიოს უდიდესი სახელმწიფოს დაპირისპირება, თავად განსაჯეთ. მით უმეტეს, როცა საუბარია 175 ათასი ჯარისკაცის მობილიზებაზე და ეს მხოლოდ დასაწყისია.

მასშტაბის კონფლიქტი არა მხოლოდ ორ ქვეყნას, არამედ სრულიად მსოფლიოს უქმნის საფრთხეს. ისიც ხომ ყველასთვის ცხადია, ვის მხარეს დადგებიან ამერიკა და ევროპა და საიდან მიიღებს შეიარაღებას უკრაინის ჯარი. ამ დროს ყველაზე მეტად რიგითი ადამიანი ზარალდება და, სამწუხაროდ, ეს უკვალოდ არც საქართველოსთვის ჩაივლის. რომ არაფერი ვთქვათ შავ ზღვაზე, სადაც გადაადგილება უსაფრთხო აღარ იქნება. უკრაინიდან და რუსეთიდან საქართველოში უამრავი რამ შემოდის და გარდა იმისა, რომ ტვირთების გადაზიდვა შეუძლებელია, საქართველოს აუცილებლად მოუწევს პოზიციის გამოხატვა და ვფიქრობთ, ეს პოზიცია არ იქნება ნეიტრალური. განცხადებებში განსაკუთრებული მოზომილობა გვმართებს, მაგრამ ამის შესაძლებლობას დასავლელი პარტნიორები, უბრალოდ, არ მოგვცემენ. არ მოგვცემენ, რადგან ეს არის კარგად მოზადებული და ორგანიზებული იერიში რუსეთის წინააღმდეგ, რომელიც მარტივად არ ჩაივლის.

თი მიმართულებით კონკურენტის ვერ გაუწევს. ეს ყველაზე კარგად ევროპამ და ამერიკამ იცინა და ახლა ბრძოლა არა უკრაინის გადასარჩენად, არამედ მსოფლიოში პირველობისთვის იწყება. ამ ბრძოლაში კი, გვინდა თუ არა, ჩართულები ვიქნებით, ოღონდ ძალიან ბევრი იქნება დამოკიდებული იმაზე, დავიცავთ თუ არა ნეიტრალიტეტს. ანუ, ბუნების ხილზე გვიწევს გავლა და, სამწუხაროდ, ამას დამოუკიდებლად ვერ ვაკეთებთ, ამის ნება დასავლეთი არ მოგვცემს.

ყველაფერთან ერთად, მლადინი პუტინის ბირთვული ომის საფრთხეზეც ალაპარაკდა და მართალია, ამ პოლიტიკოსს ხშირად არასერიოზულად აღიქვამენ, პროგნოზებში ის თითქმის არასდროს ცდება. ბირთვულ ომზე მინიშნება, შესაძლოა, რუსეთის მხრიდან კონკრეტული მუქარის შემცველი მესიჯი იყოს დასავლეთისადმი, რადგან რეალურად უკრაინაში იმაზე გაცილებით მშვიდი ვითარებაა, ვიდრე ამას დასავლეთი ხატავს. თუ გასსოვთ, აგვისტოს ომის წინაც ვითარება სწორედ დასავლეთმა დააძაბა, როცა ე.წ. სამშვიდობო მისიების წარმომადგენლები ყოველდღიურ რეჟიმში გზავნიდ-

ნენ ცნობას, რომ რუსული ჯარის ნაწილების მობილიზება შეინიშნებოდა და ყოველდღიურად იბომბებოდა ქართული სოფლები. მხოლოდ მას შემდეგ, რაც ომი დაიწყო, გაირკვა, რომ რუსული ჯარი ცხინვალში არ ყოფილა და მხოლოდ ომის დაწყების შემდეგ შევიდა. ამიტომაც ძალიან დიდია იმის ალბათობა, რომ ამერიკის სამხედრო დაზვერვიდან ინფორმაციამ შეგნებულად გაჟონა და CNN-მაც ასევე შეგნებულად დაასახელა 175-ათასიანი არმიის მობილიზაცია უკრაინის საზღვართან.

ვერ გეტყვით, როგორ გაგრძელდება რუსეთსა და უკრაინას შორის შექმნილი დაძაბულობა, მაგრამ ფაქტია, რომ ახალი ცხელი წერტილის საჭიროება შეიქმნა. ავღანეთსა და ერაყში კონფლიქტების დასრულების გამო, იმ პირობებში, რომლებშიც განათება სხვა რეჟიმის, უბრალოდ, არ გვაქვს და, თუ ვინმეს იმის ილუზია აქვს, რომ ამერიკისგან ნაყოფი „ჯაველინების“ რამეს შევძლებთ, ძალიან შემცდარა. „ჯაველინების“ გაყიდვის შემდეგ აღიარა ამერიკამ, რომ ამ იარაღის დრო წავიდა და ახლა ომი სხვა ტექნოლოგიებით იქნება, რისი ნათელი მაგალითიც არც თუ დიდი ხნის წინათ ყარაბაღის კონფლიქტიმ ვნახეთ.

ბენსი ბარბაქაძე

ავალდებუნ. ეს არის ერთ-ერთი ვერსია, რატომ შეიძლება აძლევდეს ხელს ომი დასავლეთს, მაგრამ მთავარი მიზეზი მაინც რუსეთის დასუსტებაა. რუსეთის თავისუფლად განვითარების შესაძლებლობა რომ მიეცეს, ისეთი ტემპი აქვს აღებული, მალე მისი გათვალისწინების ვალდებულება ყველა სახელმწიფოს ყველა სფეროში ექნება — ეს იქნება იძულებითი ნაბიჯი, რადგან უზარმაზარ სახელმწიფოს კონკურენციას ფიზიკურად ვერ გაუწევს.

ჩვენ კი აუცილებლად უნდა ვიფიქროთ საქართველოზე, რომელიც კიდევ ერთ კონფლიქტში ჩაბმას ფიზიკურად ვერ გადაიტანს. რისი რესურსიც დღეს გავაჩნია, არის სატელევიზიო ანძის უკრაინის დროის ფერებში განათება. სხვა რესურსი, უბრალოდ, არ გვაქვს და, თუ ვინმეს იმის ილუზია აქვს, რომ ამერიკისგან ნაყოფი „ჯაველინების“ რამეს შევძლებთ, ძალიან შემცდარა. „ჯაველინების“ გაყიდვის შემდეგ აღიარა ამერიკამ, რომ ამ იარაღის დრო წავიდა და ახლა ომი სხვა ტექნოლოგიებით იქნება, რისი ნათელი მაგალითიც არც თუ დიდი ხნის წინათ ყარაბაღის კონფლიქტიმ ვნახეთ.

ბენსი ბარბაქაძე

პატიმრებმა გუნდით რომ მოაწყონ და ზუსტად ისეთი მოწყობა მოითხოვონ, რომორც მიზანს ეხმარებიან, იძულებიან თუ არა მართლაც? რა თქმა უნდა, იძულებიან და, რაც მთავარია, პატიმრების უმრავლესობას სააკაშვილის ციხე გამოვლილი აქვს და ისიც სურს, რომ სააკაშვილსაც ზუსტად ისე მოეწყონ, რომორც მისი რეჟიმის დროს ეხმარებოდნენ პატიმრებს. გასაგებია, რომ ამას დასავლეთი არ დაგვანებებს (თუმცა მიზანს ანებებდა), მაგრამ მოეწყაროთ ამ კაცს ისე, რომორც ეხმარებოდა რეჟიმ პატიმრებს საქართველოში, ან ყველა პატიმარს მოეწყაროთ ისე, რომორც ეს სააკაშვილის შემთხვევაში ხდება.

მიხეილ სააკაშვილის სასამართლო პროცესი ნამდვილად იქცა შოუდ. საამისოდ ყველაფერი გააკეთა როგორც ხელისუფლებამ, ისე სააკაშვილმა და მერე რა, რომ სანახაობასთან ერთად, პური კვლავ არ არის. მერამდენე დღეა, პრეზიდენტის პროცესი განხილვის მთავარი თემაა და, თითქოს სხვა პრობლემა არ არსებობდეს, მიდის ჭიდაობა სამთავრობო და ოპოზიციურ ტელევიზიებში, ვინ წარმოაჩენს მიზანს გმირად და ვინ — გაკოტრებულ პოლიტიკოსად. რაც მთავარია, ამ შოუს ტაშს უკრავენ ევროპა და ამერიკა და ხელისუფლებას მადლობას უხდებიან იმისთვის, რომ მიშას აქვს უფლება, მიმართოს ხალხს და სასამართლოზე რამდენიმე საათიანი მონოლოგი წაიკითხოს. ანუ, ევროპაც და ამერიკაც კანონის დარღვევას უჭერენ მხარს და ახლავს გეტყვით რატომ:

იმავს ევროპა-ამერიკაში მკაცრად არის განერილი სასამართლოზე ქვეყნის წესები. ბრალდებულს ვალდებულა, ისაუბროს მხოლოდ კონკრეტული ბრალდების შესახებ, ანუ, რასაც იტყვის, ყველაფერი უნდა ეხებოდეს მიმდინარე საქმეს. პირველივე მცდელობა, რომ მან სხვა თემაზე ისაუბროს, ისჯება გაფრთხილებით, ხოლო გამეორების შემთხვევაში დარბაზიდან აძევებენ და პროცესი ბრალდებულის გარეშე გრძელდება. ეს იცის ყველამ, ადვოკატი აფრთხილებს დასაცავ პირს ამის შესახებ და, საზოგადოდ, ნებისმიერ ქართულ სასამართლოზეც იგივე ხდება — პირს არ აქვს უფლება, ისაუბროს სხვა თემაზე, გარდა განსახილველი საქმისა. აი, **სააკაშვილის შემთხვევაში** ყველაფერი პირიქით არის — ის საუბრობს ყველაფერზე, გარდა იმ ბრალისა, რომელიც აქვს წაყენებული და რომელზეც, უბრალოდ, ამბობს, რომ აბსურდია. სხვათა შორის, მიშამ ისიც თქვა, ჩემ გვერდით სანდრაც უნდა იჯდეს, რადგან ხარჯების უდიდესი ნაწილი სწორედ მას ეკუთვნისო, პროკურატურამ კი ამასაც წაუყრუა. არადა, ბრალდებულმა სასამართლო პროცესზე დაასახელა თანამონაწილე, რაც სხვა შემთხვევაში აუცილებლად შეიქნებოდა ძიების მიზეზი, მაგრამ, რადგან სანდრას დაკითხვაზე გამოძახება აღქმული იქნებოდა ზემოქმედებად და არა კანონიერ მოქმედებად, პროკურატურამ ბრალდებულის ჩვენება ერთი ყურიდან მხოლოდ გაატარა. პო, სანამ სააკაშვილზე ვაგვარძლებთ, „ნაცმოძრაობის“ დე ფაქტო თავმჯდომარე ნიკა მელიაზეც ვთქვათ, რომელიც სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურში გამოკითხვაზე დაიბარეს, მან კი მისვლაზე უარი განაცხადა, არ გადართბოდა. იგივე რომ მე ან თქვენ გვექნა, მერწმუნეთ, სუს-ის თანამშრომლები მუხლებზე ფორთხვით მიგვიყვანდნენ და დაუმორჩლებლობისთვის ჯარიმასაც გამოგვინერდნენ, მელიას შემთხვევაში კი ეს პოლიტიკურ ზენონლად იქნება აღქმული და მას კანონის დარღვევის უფლება აქვს. არაერთხელ დაგვინერია და კიდევ ვაგვიმორებთ: ხელისუფლების ერთ-ერთი დიდი შეცდომა, რომელიც ბოლო პერიოდში დაუშვა, არის ის, რომ ოპოზიციონერობა თითქოს ხელშეუხებლობას გარანტობს და კანონის დარღვევის შესაძლებლობად იქცა.

ზე არაფერი უთქვამს, სასამართლოს შესასვლელი მის მომხრეებს რომ ჰქონდათ ჩახერხილი და მოსამართლისა თუ პროკურორის შესვლას ვინ ჩივის, მისივე ადვოკატების შექმნა და დადავლებების პრობლემა. რაც შეეხება სასამართლოს შენობაში სამი საათით ადრე მიყვანას, ხელისუფლებაში „ნაციონალური მოძრაობის“ ყოფნის პერიოდში, მაშინ, როცა სააკაშვილს ყველაფრის უფლება ჰქონდა (ისე, თითქოს ახლაც ყველაფრის უფლება აქვს) და გლდანის ციხე სააკაშვილს იყო ქვეყნის დილის 8 საათზე მიჰყავდათ. ღამის 2-3 საათზე წამოყრიდნენ ლოგინებიდან, გადათვლიდნენ, შეტენიდნენ „ვარონკებში“ და ერთ რეისზე მიჰყავდათ ყველა. მნიშვნელობა არ ჰქონდა, პროცესი დილის 11-ზე იყო ჩანიშნული თუ საღამოს 5-ზე, ყველა ერთად მიჰყავდათ, შეყრიდნენ საქალაქო სასამართლოს ფუქსებში, სადაც არ იყო საპირფარეო და ასე აცდევინებდნენ 3 საათს კი არა, ხშირად 11 და 12 საათსაც კი, გლდანის ციხიდან სასამართლომდე და უკან ამაზე მეტი დროც გადიოდა. ცალკე საუბრის თემა ის „ვარონკები“, რომლებსაც პატიმრები გადაჰყავდა. წესითა და რეგით, თითო მანქანაში 8 პატიმარი უნდა ყოფილიყო და უსაფრთხოების მიზნით კოლონა სამ მანქანაზე მეტისგან არ უნდა შემდგარიყო, ამიტომ, ყველაფერი ერთ რეისზე რომ მოესწროთ, ბადრაგი რვა კაცის ნაცვლად, სულ ცოტა, 20 კაცს ტენიდა „ვარონკაში“ და მიჰყავდა. იშვიათი არ იყო შემთხვევა, როცა უპაერობით შეჭირვებულ პატიმრებს გული მისდიოდათ, გონებას კარგავდნენ, მაგრამ, სანამ დილოში მდებარე სასამართლომდე არ მივიდოდნენ, კოლონა არ ჩერდებოდა და ესეც უსაფრთხოების ზომებიდან გამომდინარე. არც იმას ჰქონდა მნიშვნელობა, გარეთ 40 გრადუსი სიცხე იყო თუ ყინვა. ზაფხულის ხვატში პატიმრები, უბრალოდ, ისარშებოდნენ. პო, ეს ხდებოდა სააკაშვილის მმართველობის პერიოდში და ახლა თურმე სამი საათით ადრე კომპორტულად, ცალკე მანქანით რომ მიიბარძანეს, არ მოსწონს. მას, სავარაუდოდ, ისიც არ მოსწონს, გზაზე ცოცხალ დერეფანს რომ არ უნახებოდა მხარდამჭერები და ტაშით არ აცილებენ გორის ჰოსპიტალიდან საქალაქო სასამართლომდე. ეს უნდა, ამას ითხოვს, მაგრამ მისი გადაადგილების დრო გასაიდუმლოებულია და ამიტომ ბელადის ტაშით დაჯილდოება ვერ ხერხდება.

ცალკე საუბრის თემა სააკაშვილის გორის ჰოსპიტალში ყოფნა. ის იქ იმიტომ გადაიყ-

ოლონდას დასავლეთი არ შეუფრთხეს...

ოპოზიციონერობა თითქოს ხელშეუხებლობის გარანტად და კანონის დარღვევის შესაძლებლობად იქცა

ვინაა დადგინა, რომ მიზანს სსსრს გაინდობინს კუსთავის №16 დაწესებულებაში უნდა იხდიდეს? გადაიყვანეთ ბორიდან იმავს კუსთავში, ოლონდა შეეხება დაწესებულებაში. ეს შენობა ტრიალ მინდორში დგას, არც გზა გადაიკეტება, მინდორშიც უკეთესად გაიშლება აქციის მონაწილეები, კოვიდ-რეგულაციებსაც დაცვავენ და იყვირონ რამდენიც უნდათ. მაგრამ არა, ხელისუფლებას ის აშფოთებს, რომ მიშას გამო, შესაძლოა, ისე დაიწყოს შიმშილობა ადამიანების გარკვეულმა ჯგუფმა და დასავლეთი შეშფოთდეს. დასავლეთის სიმშვიდის გამო კი ერსა და ბერს თავზე ვაგებენ რამდენიმე კანონს და ამ ყველაფერს, სავარაუდოდ, გაგებით უნდა მოვეკიდოთ. სინამდვილეში კი ყველაზე მეტად სააკაშვილი ხვდება, საქართველოში განსხვავებული ვარემო დახვდა და არა ისეთი, როგორსაც ელოდოდა და როგორსაც უხატავდნენ, ამიტომ ცდილობს, ისტერიკული ქმედებებით ხელისუფლებას დააშინებოს. რას ერჩით? ჯერჯერობით კარგად გამოსდის.

ვანეს, რომ ჯანმრთელობის პრობლემა ჰქონდა და შიმშილობის შემდეგ შეუძლოდ იყო (სავარაუდოდ, ხბოს პაშტეტმა აწყინა). ახლა კი ბოლო ხმაზე გაჰყვირის: გამოვეჯანმრთელდი, ჩემს სიცოცხლეს საფრთხე აღარ ემუქრება და სასამართლოზე დამასწარიო. კეთილი და პატიოსანი, დაესწრო სასამართლო პროცესს, მიმართა საკუთარ ამომრჩევებს და ისმის ლეგიტიმური კითხვა — რა უნდა ჯანმრთელ პატიმარს საავადმყოფოში და რატომ არ გადაჰყავთ ციხეში? თუ ითვალისწინებთ, ღამის 2-3 საათზე წამოყრილი ხარ იასკომ რომ თქვა, მიშას საავადმყოფოშიც ისეთი განცდა აქვს, თითქოს ციხეშიაო? თითქოს კი არა, ვე კაცი არის სისხლის სამართლის დამნაშავე, მისჯილი აქვს რამდენიმე ეპიზოდზე, ახლა მისი სხვა საქმეზე სასამართლო პროცესები და კეთილი ინებეთ, ციხეში დააბრუნეთ სხვა შემთხვევაში, გადაიყვანეთ ყველა პატიმარი საავადმყოფოში და იქ მათი მონახულების უფლება მიეცით ოჯა-

ხის წევრებს, მეგობრებს, ახლობლებს, ნაცნობებს. ახლა არ თქვათ, სააკაშვილის შემთხვევაში ასე არ ხდებაო. მაშინ ვინ არის ღიზა იასკო და რატომ შედის მიშასთან, როცა ამის სურვილი არ ენთ აქვს, ამ მეგობრებს? „ქართული ოცნების“ ლიდერები დღემდე იმეორებენ, რომ სააკაშვილი იყო დიქტატორი და ეს ის თაობაა, რომელიც ცნობილი რუმინელი დიქტატორის, ნიკოლაუ ჩაუშუს მავალით გვიხარდა. ალბათ, გახსოვთ, რა უქნეს ჩაუშუს კულა (თუ არ გახსოვთ, ნიკოლაუს გადაშლენი არ ხართ და დაგუგლეთ მაინც) და რატომ ეპყრობით დიქტატორს, როგორც მეფეს? თუ დიქტატორს ეროვნება აქვს და ქართულ სინამდვილეში სხვაგვარია?! როგორი დასაჯებელია, რომ ვერ ხვდებიან „ოცნების“ ლიდერები, ცეცხლს რომ ეთამაშებიან? პატიმრებმა ბუნტი რომ მოაწყონ და ზუსტად ისეთი მოპყრობა მოითხოვონ, როგორც მიშას ეპყრობიან, იქნებიან თუ არა მართლები? რა თქმა უნდა, იქნებიან. რაც მთავარია, პატიმრების უმრავლესობას სააკაშვილის ციხე გამოვლილი აქვს და ისიც სურს, რომ სააკაშვილსაც ზუსტად ისე მოექცნენ, როგორც მისი რეჟიმის დროს ეხმარებოდნენ პატიმრებს. გასაგებია, რომ ამას დასავლეთი არ დაგვანებებს (თუმცა მიშას ანებებდა), მაგრამ მოეწყაროთ ამ კაცს ისე, როგორც ეხმარებოდა რეჟიმ პატიმრებს საქართველოში, ან ყველა პატიმარს მოეწყაროთ ისე, როგორც ეს სააკაშვილის შემთხვევაში ხდება.

როგორც კულუარულად გვითხრეს, ციხეში სააკაშვილის დაბრუნებას იმიტომ არ ჩქარობენ, რომ ციხესთან კვლავ გაიმართება მისი მხარდამჭერების აქციები, გადაიკეტება გზები და ახლა კი მორატორი უშიშა გამოცხადებული და გორის ჰოსპიტალთან არავინ მიდის. იცით, რა გვიანტერესებს? ვინმემ დაადგინა, რომ მიშას სასჯელს მაინცდამაინც რუსთავის №16 დაწესებულებაში უნდა იხდიდეს? გად-

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„საქართველოს ერთადერთი სავაჭრო მიმართულება შავ ზღვაზე გადის. ჩვენი ქვეყნის სატრანზიტო ფასეულობა დამოკიდებულია შავ ზღვაზე. თუ მოხდება შავი ზღვის მილიტარიზაცია, იმ ომი ან ბარკეული სამხედრო მანევრები დაიწყება, ორივე ქვეყანა ერთმანეთს დაზღოვებს და ეს მოქმედებები საქართველოს პირდაპირ დაარტყამს, სერიოზულ ზიანს მოუტანს ჩვენს ქვეყანას“.

გასულ კვირას დასავლური მედია პერმანენტულად დაბრუნდა ვითარებას და რუსეთს უკრაინაში სამხედრო შეჭრის მზადებაში ადანაშაულებდა. თვითონ უკრაინაც ამზადებს სამხედრო ოპერაციას დონბასში. დასავლელი პოლიტიკოსები "შემფოთებით" ამბობდნენ, რომ „ნატო რუსეთის შეჭრის შემთხვევაში უკრაინაში არ იბრძოლებს, მაგრამ პოლიტიკურ მხარდაჭერას გამოუცხადებს“. ეს ნატოს გენერალურმა მდივანმა იენს სოლტენბერგმა განაცხადა. აშშ-ის პრეზიდენტ ჯო ბაიდენის თქმით კი, ამზადებს ინიციატივების პაკეტს, რათა უკრაინა რუსეთის შესაძლო თავდასხმისგან დაიცვას. 2 დეკემბერს აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა თავის რუს კოლეგას განუცხადა, რომ უკრაინაში შეჭრის შემთხვევაში რუსეთი სერიოზული შედეგების წინაშე დადგება, თუმცა არ დაუკონკრეტებია, რა შედეგებზეა ლაპარაკი. აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი ამბობს, რომ რუსეთმა უკრაინის წინააღმდეგ აგრესიული ქმედებები დაგეგმა. ზოგიერთი ექსპერტის ვარაუდით, უკრაინამ რუსეთის საზღვართან პროვოკაციები მიზანმიმართულად დაგეგმა რუსეთის საპასუხო მოქმედებებზე გამოსასწვავად, რათა ამერიკისა და რუსეთის პრეზიდენტების 7 დეკემბერს დანიშნული მოლაპარაკება არ გამართულიყო. რა მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ ევროპა წავა პროვოკაციაზე და საქართველოსა და უკრაინას ნატოში მიიღებს; რა ელის საქართველოს, თუ შავ ზღვაში შესახელმწიფოების დაპირისპირება დაიწყება — ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე „ევრაზიის ინსტიტუტის“ ხელმძღვანელი გულბატი რცხილაძე გვესაუბრება.

— **პუტინისა და ბაიდე-ნის** შეხვედრა საკრიზისო მენეჯმენტის აუცილებლობაა. ნამდვიანი ქვეყნების ლიდერები ერთმანეთს მაშინ ესაუბრებიან, როდესაც კრიზისი და ვითარება მძაფრდება. ასე მოხდა პუტინისა და ბაიდენის წინა შეხვედრისას და ასეა ახლაც. კრიზისები ერთმანეთშია გადახლართული.

რუსეთ-ამერიკის დაპირისპირების თემაზე უკრაინა, ყირიმი, შავი ზღვა, ნაწილობრივ ანექსიის, ცენტრალური საპირფარეო ნაწილს შემოღობი პარტიკულარული ამ პროცესებში ჩვენივე ხელისუფლების წყალობით, რადგან უკრაინაში დარბოვანა.

საქართველოს პრემიერმინისტრი ჩავიდა უკრაინაში და განაცხადებები გააკეთა ყირიმზე, ანალოგიურად მოიქცა საგარეო საქმეთა მინისტრმა. ეს ყოველივე დაუშვებელი, ანტიქართული და უპასუხისმგებლო საქციელი იყო. იაფფასიანი განცხადებები გააკეთეს იმისთვის, რომ უკრაინას სააკაშვილისთვის მხარი არ დაეჭირა. დავაზუსტებ მკითხველისთვის: ჩვენი ქვეყნის ხელისუფლება უკრაინაში არჩევნებამდე დარბოდა.

— რამდენიმე დღის წინათ სტოკჰოლმში გაიმართა ეუთოს საგარეო საქმეთა მინისტრების შეხვედრა. იქ ლავროვი და ბლინკენი შეხვედნენ ერთმანეთს. იყო ეს შეხვედრა შედეგაანი?

— კონკრეტული შედეგი მათ საუბარს არ მოჰყოლია, ეს შეხვედრა იყო ბაიდენ-პუტინის საუბრის მოსამზადებელი. რუსეთისა და ამერიკის პრეზიდენტების ცალკე შეხვედრა ეს ერთი შეხვედრა გლობალური პოლიტიკის ბარბარული და ბარბარული ვერ მოიტანს. ეს იქნება პირდაპირი ომ-

ის თავიდან აცილების გეგმობა, რაც უკვე კარგია, მაგრამ არ შეასუსტებს დაპაპულობას ევროპის კონტინენტს და შავი ზღვის აპკატორიაში. ჩვენ კარგად უნდა გავითვალისწინოთ, რომ შავი ზღვა საქართველოს ერთადერთი სარკინიგზო ევროპაში, როგორც ეს ისტორიულად იყო. საქართველოს ერთადერთი სავაჭრო მიმართულება შავ ზღვაზე გადის. ჩვენი ქვეყნის სატრანზიტო ფასეულობა დამოკიდებულია შავ ზღვაზე. თუ მოხდება შავი ზღვის მილიტარიზაცია, იქ ომი ან გარკვეული სამხედრო მანევრები დაიწყება, ორივე ქვეყანა ერთმანეთის დაბლოკავს, და ეს მოქმედებები საქართველოს პირდაპირ დაარტყამს, სერიოზულ ზიანს მოუტანს ჩვენს ქვეყანას.

— რა ზიანზეა საუბარი? — თუკი შავ ზღვაზე მოხდება რუსეთისა და ამერიკის დაპირისპირება, როგორ ფიქრობთ, საქართველოში გემები შემოვლენ? სადაზღვევო კომპანიები დააზღვევენ ჩვენსკენ მომავალ გემებს და ტვირთებს? ჩვენი ქვეყნის ყველა პორტი რომ გაჩერდეს, ტვირთბრუნება რომ შემცირდეს, ეს ძალიან ცუდად აისახება ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკაზე და ამას ვაშობ ყველაზე კარგ ვარიანტში, ყველაზე მშვიდობიან ვითარებაში საქართველოსთვის, მაგრამ არსებობს დიდი ალბათობა, რომ შავ ზღვაში დიდი ქვეყნების დაპირისპირება საპირფარეო მარშრუტის დასაწყისში მოქმედებები დაიწყება, რა უნდა ქნას საქართველომ, როგორ უნდა იმუშაოს ჩვენმა დიპლომატიამ, რომ გადავრჩეთ?

— ამ შეკითხვაზე პასუხის გაცემა ზედმეტია. უნდა გადავხედოთ მთავრობა და ქვეყნის მართვა „საქართველო და მსოფლიო“ ჩანაბაროს „ევრაზიის ინსტიტუტთან“ ერთად და ჩვენ მართლა მივხედავთ ყველაფ-

უკრაინის მიმართ დაპაპულობა რუსეთისა და ამერიკის პრეზიდენტების შეხვედრის რასაშლელად ხელშეწყობდა შეიქმნა

«არსებობს დიდი ალბათობა, რომ შავ ზღვაში დიდი ქვეყნების დაპირისპირება საქართველოსთვის გეგმიურად არ ჩაივლის და ეს მოხდება იმ შემთხვევაში, თუ სერიოზული მოქმედებები დაიწყება»

გულბატი რცხილაძე

მდინარეში კი სერიოზულად არ აღიქვამს და აცხადებს, რომ ქვეყნის ხელისუფლების წარმომადგენლები ვალდებული არ არიან, დაეთანხმონ ევროპარლამენტარებს. ასე რომ, მეც შემძლია არ დავეთანხმო მდინარაძეს. ჩვენი ქვეყნის ბედს არ წყვეტენ ევროპარლამენტარები, მაგრამ ებეღია, რადგან გარკვეულ ამინდს ქმნიან, საზოგადოდ, აზრისა და მოსაზრებების ფორმირებაში ევროკავშირშიც და ნატოშიც.

არ გამოვიცხადებ, რადგან ეტაპზე დასავლეთმა იქამდეც შეტოვოს, რომ შავ ზღვაში, პროვოკაციის მიზნით დააჩაბროს ნატოსთან

ის ჩანაფიქრზე ვერაფერს გეტყვით. ჯო ბაიდენს არ უნდა დაეუკარგოთ დამსახურება და დადებითი ნაბიჯების გადადგმა. ბაიდენმა დადებითი ნაბიჯი გადადგა, როდესაც ავღანეთიდან გაიყვანა ჯარები. მართალია, ამერიკელებმა მიატოვეს მოკავშირეები, უბრალო მათი აზრიც გასათვალისწინებელია, რადგან გარკვეულ ამინდს ქმნიან, საზოგადოდ, აზრისა და მოსაზრებების ფორმირებაში ევროკავშირშიც და ნატოშიც.

«არ გამოვიცხადებ, რადგან ეტაპზე დასავლეთმა იქამდეც შეტოვოს, რომ შავ ზღვაში, პროვოკაციის მიზნით დააჩაბროს ნატოსთან საქართველოს და უკრაინის ინტეგრაციის, რომელიც დაგანგავილი იქნება ჩვენი ქვეყნისთვის. აქვე ვიტყვი იმასაც, რომ ეს საქართველოსთვის უკეთესი შედეგია იყო»

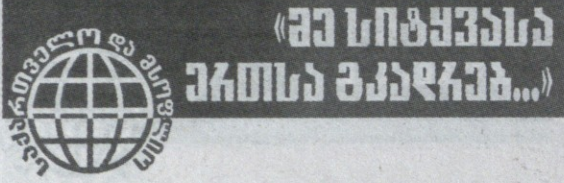
არს. ეს ხუმრობით, მაგრამ ამ ხუმრობაშიც არის სიმართლის მარცვალი. — რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტმაც და საგარეო საქმეთა მინისტრმაც განაცხადეს: „ნატოს ვურჩევთ, აღმოხადდეთ ნატოს ვაჭაროებისა და შეჭრის... ჩვენი ქვეყნის ხელისუფლება კი ელოდება 2024 წელს, აპირებს ევროკავშირის წევრობაზე განაცხადის გაკეთებას და სერიოზული შედეგის მიღებასაც ევროკავშირისგან და ნატოსგან... — საქართველოს ხელისუფლებამ არაფერი არ არის დამოკიდებული, მთელი ეს პროცესები დამოკიდებულია დასავლეთზე, მათი ნებაა, გადადგამენ ამ ნაბიჯს თუ არა. მათ შეუძლიათ ევროპასთან ჩვენი ინტეგრაცია ან უსაშველოდ გააჩაბრონ, ან მარტივად მოაგვარონ... ასე რომ, საქართველოს ხელისუფლების

მიერ გაკეთებული ყველა განცხადება არაფერს მოქმედებს. — ევროპარლამენტარი, ევრონესტის საპარლამენტო ასამბლეის თანათავმჯდომარე, ლიტუვის ყოფილი პრეზიდენტი — ანდრიუს კუბილიუსი და ევროპარლამენტარის მრჩეველი პოლიტიკოსი საკითხებში — რამუნას სტანიონისი გამოთქვამენ მოსაზრებას და სწამთ, რომ „ქრემლის ბოლოდროინდელი აგრესიული პოლიტიკა, როგორც შეგინდან, ისე გარედანაც დასავლეთს ხელს უწყობს, ხელახლა გაიზაროს თავისი პოლიტიკა რუსეთის მიმართ. დასავლეთში თანდათან ხვდებიან, რომ უკრაინის, საქართველოსა და მოლდოვის წარმატებული ინტეგრაცია საბოლოოდ რუსეთს საკუთარი თავის გარდაქმნაში დაეხმარება“... — ევროპარლამენტარების განცხადებებს ვიღაც მამუშა

საქართველოსა და უკრაინის ინტეგრაციის, რომელიც დაგანგავილი იქნება ჩვენი ქვეყნისთვის. აქვე ვიტყვი იმასაც, რომ ეს საქართველოსთვის უკეთესი შედეგია იყო. ეს გამოიწვევს იმას, რომ საბოლოოდ დავაღწევთ თავს ნატო-ევროკავშირის ილუზიებს. ამაზე მე და თქვენ „საქართველო და მსოფლიო“ წინა ნომერში ვისაუბრეთ... — 7 დეკემბერს რუსეთისა და ამერიკის პრეზიდენტები ონლაინშეხვედრას გამართავენ. არსებობს მოსაზრება, რომ უკრაინასთან მიმართებით დაძაბულობა ხელგონურად შეიქმნა, რათა ამ ორი შესახელმწიფოს პრეზიდენტები ერთმანეთს არ დალაპარაკებოდნენ. თქვენ როგორ ფიქრობთ? — დიას, მართლაც ჩანს, რომ პროვოკაცია მოხდა, მაგრამ ამერიკის ადმინისტრაცი-

ბაიდენი, როგორც პრეზიდენტი, მშვიდობის მტრედის როლს ასრულებს გარკვეულწილად და აცხრობს მილიტარისტულ და აგრესიულ მიმართულებას, რომელიც აშკარად გამოკვეთილია ამერიკის პოლიტიკაში. ამიტომ გეთანხმებით, დიას, ბაიდენი წავიდა ყველა და ყველაფრის წინააღმდეგ და 7 დეკემბერს ვიდეოშეხვედრა გამართა რუსეთის პრეზიდენტთან. ბაიდენის ავღანური ბევრადი ვაკძოვეს იმის ფიქრის საშუალებას, რომ რუსეთის პრეზიდენტთან მოლაპარაკება კარგად დასრულდება და ეს არ იქნება მოლაპარაკება მოლაპარაკებისთვის... ეს შეხვედრა არ დასრულდება უშედეგოდ, რადგან შესახელმწიფოების პრეზიდენტები უშედეგოდ არასდროს არ საუბრობენ. ისინი არ იმსუბუქებიან, ვამოსავალს გამოიხატავენ. — გააფორმებენ თუ არა პუტინი და ბაიდენი იურიდიულ დოკუმენტს, რომ ნატოს ინტეგრაცია აღმოსავლეთით არ მოხდება? — არა, ალბათ, ასეთ დოკუმენტს არ გააფორმებენ. ესაუბრა კაპა ნასყიდაშვილი

„ამერიკისა და რუსეთის დაპირისპირება უკრაინას უფრო უკავშირდება, ვიდრე საქართველოს, თუმცა აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო ჩათრეულია ამ პროცესებში ჩვენივე ხელისუფლების წყალობით, რადგან უკრაინაში დარბოვანა“

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

«მსოფლიო და მისი პირობები»

აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროს სადაზვერვო სამმართველოს ყოფილი მენეჯერი, რუსეთის სტრატეგიისა და სამხედრო დოქტრინის სპეციალისტი რეპაპა კოფლარი, FOX NEWS-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში პირდაპირ აცხადებს: „აშშ-ისთვის უმჯობესი იქნებოდა, საკუთარი ინტერესები დაეცვა და თავი შეეკავებინა სხვა კონტინენტებზე არსებული სახელმწიფოების შიშით მოტივირებული ჩარევებისგან, სადაც არ არის აშშ-ის ოკუპირებული ინტერესები. შესაძლებელია, ეს კატასტროფით დასრულდეს“. კოფლარის აზრით, „შპრინა შედის რუსეთის სასიცოცხლო ინტერესების ზონაში, მაგრამ იგი არ წარმოადგენს აშშ-ის ინტერესების უმთავრეს ნაწილს“.

დიდი საგაგაოლო ომის აქტი

ვალერი კვარაცხელიას კულისისტური წერილები. საავტორო გვირაბი

ორგანოზღაპრული გაგონება

დიდი ბრიტანეთი ბევრი მიმართულებით აოცრებს მსოფლიოს. ყოფილ პრემიერმინისტრ ტერეზა მეის ექსტრავაგანტური ცეკვით დაწყებული და, თუ გნებავთ, დღევანდელი პრემიერმინისტრის, ბორის ჯონსონის, ვარცხნილობით დამთავრებული, ბევრი რამ არ შეეფერება ნილსონის ალბიონის მაღალ კულტურას, მის კონსერვატიულ ხასიათსა და ბუნებას. ახლა კიდევ, საგარეო საქმეთა მინისტრი, ქალბატონი ელისაბედ ტრასი ტანკზე ამხედრებული მოადგა რუსეთის საზღვრებს ესტონეთის მხრიდან, რაც ფიურერის აჩრდილის გამოცხადებას ჰგავდა, მაგრამ... არც ჰგავდა. ტანკი მაინც ყოფილიყო რამე ახალი სიტყვა ჯავშნიანი საბრძოლო მანქანების მშენებლობის საქმეში. ძველი „ჩელენჯერ 2“, რომელიც თავის დროზეც ვერ გამოირჩეოდა განსაკუთრებული მახასიათებლებით, რუსეთზე დიდ შთაბეჭდილებას ვერ მოახდენდა.

ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ელისაბედ ტრასი ტანკზე

დიდი ბრიტანეთის დღევანდელმა საგარეო საქმეთა მინისტრმა გაიმეორა ამ ქვეყნის პრემიერმინისტრ მარტინ ტატიჩარის (1979-1990 წწ.) შესტი, რომელმაც 1986 წელს დასავლეთ გერმანიაში ნატოს ერთ-ერთ პოლიგონზე ტანკით გაიარა და გაისროლა კიდევ. იმხანად კოლექტიური დასავლეთის გამარჯვება საბჭოთა კავშირზე გარდაუვალი იყო, რადგან თვითონ საბჭოთა ხელმძღვანელობის მიერ იყო ასე გადაწყვეტილი. დღეს სხვა ვითარებაა. პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინი არც „გენსეკი“ გორბაჩოვი არ არის და არც პრეზიდენტი ელცინი. მაინცდამაინც ომამდე თუ მივა საქმე, კოლექტიური დასავლეთი პუტინის დროსაც ისევე შეეღებება რქებით რუსეთს, როგორც საბჭოთა კავშირს შეეღებება სტალინის პერიოდში. რაც შეეხება ქალბატონ მინისტრს, მას ყველაზე მეტად სწორედ ბრიტანეთში დასტინეს უნიჭო დემარში გაბო.

დობиваться предоставления России надежных и долгосрочных гарантий безопасности. В диалоге с США и их союзниками будем настаивать на выработке конкретных договоренностей, исключающих любые дальнейшие продвижения НАТО на Восток и размещения угрожающих нам систем оружия в непосредственной близости от территории Российской Федерации“. გორბაჩოვის მიერ ჩადენილი დანაშაული (და არა შეცდომა) იმ იურიდიული დოკუმენტის გაუფორმებლობა იყო, რომლის მიხედვითაც ვარშავის ბლოკის დაშლის შემდეგ ან ნატოც დაიშლებოდა, ან (სულ ცოტა) არ გაფართოვდებოდა. ეს დანაშაული ამჟამად მაინც უნდა გამოისწორდეს. რუსეთის პრეზიდენტი სწორედ ამას მოითხოვს: „Нам нужны именно правовые, юридические гарантии, поскольку западные коллеги не выполнили взятые на себя соответствующие устные обязательства. Всем известно о давнихших устных заверениях, что НАТО не будет расширяться на Восток. Но всё было сделано ровно наоборот. По сути, законные российские озбоченности в сфере безопасности были проигнорированы. И сейчас их продолжают игнорировать дальше. Кстати, угроза на наших западных рубежах действительно нарастает, и об этом мы неоднократно говорили. Достаточно посмотреть, насколько близко к российским границам выдвинулась военная инфраструктура Североатлантического альянса. Для нас это более чем серьезно. В данной ситуации мы предпринимаем адекватные военно-технические меры“.

ლემბა, ვინაიდან პარიტეტის დარღვევა მთელ მსოფლიოს გლობალური კატასტროფის საშიშროების წინაშე აყენებს. ამტომაცაა, რომ აშშ-ისა და კოლექტიური დასავლეთის უპასუხისმგებლო ქცევის გამო მათ კრიტიკოსები დასავლეთშიც გამოუჩნდათ. აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროს სადაზვერვო სამმართველოს ყოფილი ოფიცერი, რუსეთის სტრატეგიისა და სამხედრო დოქტრინის სპეციალისტი რეპაპა კოფლარი Fox News-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში პირდაპირ აცხადებს:

„აშშ-ისთვის უმჯობესი იქნებოდა, საკუთარი ინტერესები დაეცვა და თავი შეეკავებინა სხვა კონტინენტებზე არსებული სახელმწიფოების შიშით მოტივირებული ჩარევებისგან, სადაც არ არის აშშ-ის ოკუპირებული ინტერესები. შესაძლებელია, ეს კატასტროფით დასრულდეს“. კოფლარის აზრით, „უკრაინა შედის რუსეთის სასიცოცხლო ინტერესების ზონაში, მაგრამ იგი არ წარმოადგენს აშშ-ის ინტერესების უმთავრეს ნაწილს“. ამ საკითხზე ასევე ეხილება კოფლარი ასე ამთავრებს: „რუსულ მინაზე რუსეთისთვის

ომი ჯერ არავის მოუგია“. ასეთია ამერიკელი სპეციალისტისა და გულწრფელი მოქალაქის აზრი, რომლისგანაც რადიკალურად განსხვავებულ პოზიციებს ამჟღავნებენ აშშ-ის ხელმძღვანელი პირები. უკრაინა და ნატო რუსეთისთვის საფრთხეს არ წარმოადგენენ, — აცხადებენ ისინი. სახელმწიფო მდივან ენტონი ბლინკენის პოზიცია ასეთია: „პუტინის მოთხოვნა გაუგებარია. იდეა, რომ უკრაინა რუსეთისთვის საფრთხეს წარმოადგენს, ცუდი ხუმრობა იქნებოდა, საკითხი ასე სერიოზულად რომ არ იდგეს. ნატო თავდაცვითი ალიანსია, რომელიც რუსეთისთვის საფრთხეს არ წარმოადგენს და მის მიმართ აგრესიული ზრახვები არ გააჩნია“. ბლინკენი უფრო შორსაც წავიდა: „ალიანსის მიზანია, დარწმუნდეს მისი წევრების ეფექტიან დაცვაში და დააკმაყოფილოს მათი თავდაცვითი მოთხოვნები“. რა გამოდის? ნატო რუსეთის ყველა მეზობელ სახელმწიფოში უნდა იყოს და მათი თავდაცვითი მოთხოვნები მთლიანად უნდა დააკმაყოფილოს, ანუ ეს სახელმწიფოები შეიარაღებით და უახლესი სამხედრო ტექნოლოგ-

სხმით? დღესა და ღამეს რუსეთის ლანდშაფტი ასწორებთ; დედამინაზე თუკი რამ ბოროტება არსებობს, ყველაფერში რუსეთს ადანაშაულებთ; რუსეთის ირგვლივ ნატოს ალყას კრავთ; რუსეთის მეზობელ ყველა სახელმწიფოს თქვენს სამხედრო ბლოკში მიათრევთ; თუკი რამ შეიარაღება გაგაჩნიათ, რუსეთის საზღვრებამდე მოზიდეთ; შავი ზღვა თქვენი სამხედრო გემებით გადავსეთ; თქვენი სამხედრო დოქტრინის მიხედვით რუსეთი მტრად გამოაცხადეთ; იმ ფარატინა ქალაქზეც კი, რომელზეც ენერება, რომ მეტად აღარ გაფართოვდებით და რუსეთის საზღვრებს ყველა მხრიდან არ მიადგებით, ხელს არ აწერთ; რუსეთის სამართლიან მოთხოვნას აღმოსავლეთით გაფართოების შეჩერების შესახებ, აღმოსავლეთის ფლანგზე ახალი ძალების გაგზავნით უპასუხობთ და ყოველივე ამის შემდეგ რა პირით მოითხოვთ, რომ რუსეთი „პატიოსან სიტყვაზე“ უნდა გენდოთ?! კი მაგრამ, მაგნიჩკის „პატიოსან სიტყვაზე“ საბჭოთა კავშირის ლიდერები რომ გენდნენ, ის ნდობა გაამართლეთ?!

ბატონო ბლინკენ, თქვენი სახელმწიფოს ისტორია, დარწმუნებული ვარ, ჩემზე უკეთესად გეცოდინებათ. აშშ-ს, მისი არცთუ ხანგრძლივი ისტორიის მანძილზე, სამოცამდე სახელმწიფოსთან ფართომასშტაბიანი ომი რომ ჰქონდა, ეს არცთუ დადებითი ფაქტი აუცილებლად გემახსოვრებათ. ჰოდა, ამ უფლიად არასახარბიელო წარსულის მქონე სახელმწიფოს ერთ-ერთი ლიდერი თქვენ მიერვე მტრად შეარაცხულ სახელმწიფოს, „პატიოსან სიტყვაზე“ მენდო, რომ ეტყვი, მაგნიჩკის ადამიანზე ჩვენი წინაპრები ასე ამბობდნენ: ამ კაცს ენას ძველი არ აქვსო, რაც გადატანილი მნიშვნელობით იმას ნიშნავდა, რომ ამ კაცს სინდისი არ აქვსო. შეგიძლიათ, ეს დასავლური უტიფრობის ქართულ შეფასებად მიიღოთ, რუსულ შეფასებაზე რუსები თავად მოგახსენებენ. სხვათა შორის, მათაც ძალიან მიდიდარი ენა აქვთ. პუტინი სვამს შეკითხვას, რომელზეც დასავლეთს უპასუხი არ აქვს: „Зачем потребовалось расширять НАТО к нашим границам? Кто может ответить на этот вопрос? Ответа здравого нет, не существует. У нас была почти идеальная картина взаимоотношений, особенно в середине 90-х годов. Мы были почти союзниками. На все наши уговоры и просьбы не делать этого, что произошло? То, что мы сейчас

ბატონო ბლინკენ, თქვენი სახელმწიფოს ისტორია, დარწმუნებული ვარ, ჩემზე უკეთესად გემახსოვრებათ. აშშ-ს, მისი არცთუ ხანგრძლივი ისტორიის მანძილზე, სამოცამდე სახელმწიფოსთან ფართომასშტაბიანი ომი რომ ჰქონდა, ეს არცთუ დადებითი ფაქტი აუცილებლად გემახსოვრებათ. პოდა, ამ სკულიად არასახარბიელო წარსულის მქონე სახელმწიფოს ერთ-ერთი ლიდერი თქვენ მიერვე მტრად შეარაცხულ სახელმწიფოს, «პატიოსან სიტყვაზე» მენდო, რომ ეტყვი, მაგნიჩკის ადამიანზე ჩვენი წინაპრები ასე ამბობდნენ: ამ კაცს ენას ძველი არ აქვსო, რაც გადატანილი მნიშვნელობით იმას ნიშნავდა, რომ ამ კაცს სინდისი არ აქვსო

რუსეთის პრეზიდენტს უგუნებობა თუ დაეტყო, ეს ბრიტანეთის მინისტრის ქარაფშუტულ საქციელზე მეტად კოლექტიური დასავლეთის იმ უგუნურ საქციელს უკავშირდება, რომელსაც მთელი მსოფლიო ჩიხში შეჰყავს. პუტინმა დასავლეთისგან საიმედო და გრძელვადიანი გარანტია მოითხოვა აღმოსავლეთით ნატოს გაფართოებისა და რუსეთის საზღვრებთან სამხედრო სისტემების განლაგების გამორიცხვის შესახებ: „Перед нашей дипломатией сейчас стоит первоочередная задача

საქართველოს ხელისუფლება საბარკო ორიენტაციის თვალსაზრისით არაფრის შეცვლის სურვილს არ ამჟღავნებს. იგი ჯიუტად მიუყვება გზას, რომელმაც საქართველო დიდი ხნის წინათ გადაჩინა უფსკრულში. იგი ვერ ხედავს, რა მასშტაბისაა საფრთხეები, რომლებიც მსოფლიოს ემუქრება. მას არ სურს გააცნობიეროს, რომ მსოფლიო ქაოსის შემდგომი უდიდესი წვლილი ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების სწორედ დასავლურ ორიენტაციას მიუძღვის. ეს მაშინ, როდესაც საქართველოს აქვს კალიან ნათელი და მკაფიო მაგალითი სრულიად განსხვავებული ორიენტაციისა და პოზიციისა, რომელმაც გააბართლა. ესაა ბელარუსის მაგალითი.

«видим» ამის შემდეგ პუტინი იმ ნათელ ხაზებზეც აღაპარაკდა, რომელთა გადაღობვის შემდეგ მოვლენები, შესაძლებელია, ისე განვითარდეს, არც ერთი მხარე რომ არ ისურვებდა: «Если на территории Украины возникнут комплексы какие-то ударные, подлетное время до Москвы будет 7-10 минут, а в случае размещения гиперзвукового оружия — 5 минут. А нам что делать? Мы тогда должны будем что-то подобное создать в отплату тех, кто нам так угрожает. Представляете? Вот это, создание таких угроз для нас и есть красные линии.» პუტინის ამ აბსოლუტურად სწორი განმარტებების შემდეგ, როდესაც ჟურნალისტებმა პრეზიდენტ ბაიდენს ამ სიტყვების კომენტარება სთხოვეს, მან მართლაც წარმოუდგინა უპასუხისმგებლო და მისი მასშტაბის პოლიტიკური მოღვაწისთვის სრულიად შეუფერებელი რამ თქვა: «მე არავის ნათელ ხაზებს არ ვცნობ». სამწუხაროდ, დარბაზში არ აღმოჩნდა ჟურნალისტი, რომელიც მას პირდაპირ დაუსვამდა შეკითხვას იმაზე, რომ მისი ეს პასუხი ხომ არ ააშკარავებდა აშშ-ის პრეზიდენტის უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებას არა მხოლოდ რუსეთის, არამედ მსოფლიოს წინაშე? იქ ასეთი ჟურნალისტი არ აღმოჩნდა, მაგრამ ეს ხომ არ ნიშნავს იმას, რომ ის მსოფლიო, რომლის წინაშეც ამერიკელები ასე გამაოგნებელ უპასუხისმგებლობას იჩენენ, ვერ ხედავს ან ვერ აცნობიერებს ამას? ბაიდენი კი მის ამ ნათქვამზე არ შეჩერებულა, მან, როგორც ქართველებმა ვიცით თქმა, ცეცხლზე ნავთი დაასხა: «მე დაკავებული ვარ იმით, რომ ვაგრძელებ ყოვლის-მომცველი და მნიშვნელოვანი ინიციატივების პაკეტს, რომელიც პუტინის ძალიან გაურთულებს ღონისძიებებს, რომელთა განხორციელებაზეც ის შეიძლება წავიდეს». ბაიდენის ეს ნათქვამი როგორღაც ეხმაურება უკრაინის პრეზიდენტ ჯაქსონის იმ ნათქვამს, რომ უკრაინას ევროპასა და მსოფლიოში უძლიერესი არმია ჰყავს. ვინ უნდა დაიჯეროს ის ნათქვამი, რომ უკრაინას მსოფლიოში უძლიერესი არმია ჰყავს? ცხადია, არავინ, მაგრამ, თუკი ბაიდენი პუტინის ემუქრება, ხოლო ამ მუქარის განხორციელების ინსტიტუტურად, შესაძლებელია, იგი ნატოს გულისხმობს, ასეთ შემთხვევაში ზელენსკის აბსურდული ნათქვამი უკრაინის არმიის უძლიერესობაზე, გასაგებია, რასაც ნიშნავს, მაგრამ მოხდება ასე? ნუთუ ისე დაშრეტილი და დანრეტილი დასავლეთში სადი აზრი, ნუთუ ისე დაბინდულია გონება, ნუთუ ისე დამბლადაცემულია პოლიტიკური და სახელმწიფოებრივი აპარატი, რომ საკუთარი, აბსოლუტურად უსაფუძვლო და უგუნური ახირების გამო მართლაც მსოფლიო კატასტროფის გამომწვევე გლობალურ დაპირისპირებაზე მიდიან? ძნელი სათქმელია. იქნებ პუტინისა და ბაიდენის შეხვედრამ, რომელიც, როგორც ახლა უნდადებენ, ონლაინრეჟიმში გაიმართება, ცოტათი მაინც განტიტორთს სიტუაციას, რომელიც ყოველ წუთს იძაბება. ვითარება კი მართლაც უკიდურესად მწვა-

პუტინისთვის რუსეთი შეაღწევი ღიკაგულაა. გასოვთ, ალბათ, ბირთვული იარაღის გამოყენებაზე მისი კალიან მიიქვად მოსახენი, გაბრაჲ პატრიოტული პოზიციიდან აბსოლუტურად სწორი ნათქვამი: «ДА, ДЛЯ ЧЕЛОВЕЧЕСТВА ЭТО БУДЕТ ГЛОБАЛЬНАЯ КАТАСТРОФА, ДЛЯ МИРА БУДЕТ ГЛОБАЛЬНАЯ КАТАСТРОФА. НО Я КАК ГРАЖДАНИН РОССИИ И ГЛАВА РОССИЙСКОГО ГОСУДАРСТВА ХОЧУ ЗАДАТЬСЯ ВОПРОСОМ: А ЗАЧЕМ НАМ ТАКОЙ МИР, ЕСЛИ ТАМ НЕ БУДЕТ РОССИИ?!» რუსეთი, რომელსაც ამ სიტყვების წარმოთქმელი ლიდაჩი ჰყავს, პოზიციას არ დათმობს. მით უფრო, რომ ეს მხოლოდ ლიდაჩის პოზიციას არ არის, ეს სრულიად რუსეთის პოზიციას

ვება. ვრცელდება ინფორმაცია, რომ დონეცკის ხელისუფლებამ, შესაძლებელია, რუსეთის პრეზიდენტსა და შეიარაღებული ძალების უმაღლეს მხედართმთავარს, ვლადიმერ პუტინს, დახმარების შესახებ თხოვნით მიმართოს. განიხილება სამი ვარიანტი:

1. რუსეთმა დონეცკის სახალხო რესპუბლიკას აღმოუჩინოს სამხედრო დახმარება;
2. დონეცკის სახალხო რესპუბლიკა მიიღოს რუსეთის შემადგენლობაში;
3. რუსეთმა აღიაროს დონეცკის სახალხო რესპუბლიკის დამოუკიდებლობა და გააფორმოს მასთან მეგობრობისა და თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულება.

სამივე ვარიანტი დასაშვებია, მაგრამ როგორი იქნება მოვლენათა შემდგომი განვითარება? რა გადაწყვეტილებას მიიღებენ ასეთ შემთხვევაში აშშ და კოლექტიური დასავლეთი? ეს ის შეკითხვებია, რომლებზეც პასუხს ჯერჯერობით ვერავინ გასცემს. ამ ეტაპზე მხოლოდ ერთი რამის თქმა შეიძლება: უკრაინა, როგორც სახელმწიფო, იღუპება და ეს საშინელი ფაქტი, პირველ რიგში, დასავლეთის «დამსახურებაა», შემდეგ — უკრაინელი ხალხის იმ ნაწილის, რომელიც დასავლეთის საფრთხეში გაება, ბნელ, ნაციონალისტურ ტენდენციებს აპყვად და ევროპის ერთ-ერთი უდიდესი და ულაშაზესი სახელმწიფო უფსკრულში გადაჩინდა. ხშირად ვსაუბრობ რეგენერაცია პატრიოტიზმზე, რომელიც უფრო დამლუპველია ნებისმიერი ხალხისა და ქვეყნისთვის, ვიდრე მომხდური უძლიერესი მტერი. უკრაინაც ისევე ემსხვერპლა ნაციონალიზმისა და რევოლუციური პატრიოტიზმის ამ საშინელ ბაცილას, როგორც საქართველო, რომელიც მას შემდეგაც კი, რაც სამ ნაწილად დაიშალა, აკვიტებული დასავლური ორიენტაციისგან ვერ თავისუფლდება და კვლავაც ნატოსა და ევროკავშირის წევრობის ილუზიებით იკვებება. საქართველოს პრემიერმინისტრი ირაკლი ლარიაშვილი კოლეგებთან — უკრაინის პრემიერმინისტრ დენის შმიგალსა და მოლდოვის პრემიერმინისტრ ნატალია გაზარისთან ერთად — 30 ნოემბერს ბრიუსელში იმყოფებოდა, სადაც, როგორც ასოცირებული ტრიოს წარმომადგენლებმა, განცხადებები გააკეთეს. ღირბაშვილის განცხადებაში ნათქვამი იყო: «ჩემთვის დიდი პატივია, რომ კოლეგებთან,

უკრაინისა და მოლდოვას პრემიერმინისტრებთან ერთად ვიმყოფები ბრიუსელში. ძალიან საინტერესო შეხვედრები გვქონდა ბატონ შარლ მიშელთან, ქალბატონ ფონ დარ ლაიენსა და ბატონ დევიდ მარია სასოლისთან. მთავარი გზავნილი, რომლის ფაქტობრივად ამ ვიზიტის ფარგლებში ხდებოდა, ტრიოს განზრახვის სიმტკიცეს ეხება, რომლის მიზანს ევროკავშირთან ჩვენი ქვეყნების ინტეგრაციის გზაზე შემდგომი დახმარება წარმოადგენს. ამ კონტექსტში მოხდება უკვე მიღწეული შედეგების გაზრდა და ევროკავშირის სტრუქტურებისა და ინსტიტუტების ლიდერებთან ერთად სამომავლო ნაბიჯების განსაზღვრა მეტად სიღრმისეული დარგობრივი ინტეგრაციისთვის. საერთო ისტორიის გარდა, სამივე ქვეყანას გვაერთიანებს ევროპული მისწრაფებები და ჩვენი ერების მტკიცე არჩევანი, რომლებსაც ევროკავშირის წევრობა სურთ საერთო ევროპული ფასეულობების საფუძველზე.

შეიძინოს წინათ ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერით, რომელიც ღრმა და ყოვლისმომცველ, თავისუფალ სავაჭრო სივრცეს მოიცავს, ჩვენმა სახელმწიფოებმა იკისრეს ვალდებულება, კომპლექსური რეფორმების გზას დასდგომოდნენ, რათა საკანონმდებლო და მარეგულირებელი ნორმები თანხვედრაში მოეყვანათ ევროკავშირის კანონმდებლობასთან. ეს ვალდებულება დღეს კიდევ უფრო მტკიცედ გვაქვს გაცნობიერებული.

ევროკავშირთან პოლიტიკური ასოცირებისა და ეკონომიკური ინტეგრაციის ფარგლებში, სამივე ჩვენგანს შეგ-

ვიძლია საკუთრივ ჩვენი მიღწევისგან სარგებლის მიღება, ხოლო გამოწვევებთან — ერთობლივი ძალებით გამკლავება. კიევში ხელმოწერილი ერთობლივი მემორანდუმის, შემდეგ კი ბათუმში გაფორმებულ ლიდერთა დეკლარაციის საფუძველზე, ასოცირებული ტრიოს შევთანხმდით, რომ ერთობლივად თანამშრომლობას გავაგრძელებთ სხვადასხვა მიმართულებით — ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებისა და ღრმა და ყოვლის-მომცველი, თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესაბამისად, რათა ერთიანი ძალების მეშვეობით სარგებელი მივიღოთ ამ შეთანხმებებიდან. ახლა აქ ვიმყოფებით, ევროპულ კოლეგებთან ვსაუბრობთ და ევროკავშირთან ჩვენი სახელმწიფოების პოლიტიკური, ეკონომიკური და დარგობრივი ინტეგრაციის გზაზე დანაშაურების ახალი შესაძლებლობების ძიებაში ვართ. გააძვირებული თანამშრომლობის ინიციატივები გავაცანით ჩვენს ევროპულ კოლეგებს ისეთ სფეროებში, როგორცაა დეკავშირებადობა, მათ შორის სატრანსპორტო, ენერგეტიკულ და ციფრულ განვითარებაში, სავაჭრო და ეკონომიკური ინტეგრაცია, ეკოლოგია და კლიმატის ცვლილებები, რეგიონული უსაფრთხოება, პიბრიდულ საფრთხეებთან გამკლავება, მათ შორის კიბერ-თავდასხმებისა და სტრატეგიული კომუნიკაციების მიმართულებები. ევროკავშირში განხორციელების საერთო მიზნების გარდა, ჩვენს ქვეყნებს საერთო გამოწვევებიც აერთიანებს და გვინდა, რომ ამ სტრატეგიული პოლიტიკის დოკუმენტში ძალიან მნიშვნელოვანი ორი სვეტი აღვნიშნოთ — დიფერენციაცია და ინ-

კლუზიურობა. მოუთმენლად ველით დეკემბერში გასამართ სამიტს, რომელიც გზას გაუხსნის გაძლიერებულ თანამშრომლობას, როგორც პარტნიორებს შორის, ასევე ევროკავშირთან.

ამ ტექსტში, რომელიც სრულად წარმოგიდგინეთ, აშკარად ჩანს, რომ საქართველოს ხელისუფლება საგარეო ორიენტაციის თვალსაზრისით არაფრის შეცვლის სურვილს არ ამჟღავნებს. იგი ჯიუტად მიუყვება გზას, რომელმაც საქართველო დიდი ხნის წინათ გადაჩინა უფსკრულში. იგი ვერ ხედავს, რა მასშტაბისაა საფრთხეები, რომლებიც მსოფლიოს ემუქრება. მას არ სურს, გააცნობიეროს, რომ მსოფლიო ქაოსის შემდგომი უდიდესი წვლილი ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების სწორედ დასავლური ორიენტაციისა და პოზიციისა, რომელმაც გააბართლა. ესაა ბელარუსის მაგალითი. პრეზიდენტმა ლუკაშენკომ, მიუხედავად დასავლეთის დიდი მცდელობისა, რუსეთთან კეთილმეზობლობასა და პარტნიორობაზე უარი არ თქვა, რითაც მან ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობა შეინარჩუნა, ეკონომიკაც ააღორძინა და მოსახლეობის ცხოვრების დონე ძალიან მაღალ ნიშნულამდე აწია. დააკვირდით, როგორ განსხვავდება საქართველოს პრემიერმინისტრისა და ბელარუსის პრეზიდენტის პოზიციები საგარეო ორიენტაციის თვალსაზრისით. შეადარეთ ღარიბაშვილის ზემოთ ციტირებული პოზიცია ლუკაშენკოს პოზიციას, რო-

მელიც მან ნატოს გენერალური მდივნის, სტოლტენბერგის, იმ ნათქვამს დაუპირისპირა, რომელშიც პირდაპირ იყო გაცხადებული, რომ, თუკი გერმანია უარს იტყვოდა მის ტერიტორიაზე ბირთვული იარაღის განლაგებაზე, ამ იარაღს პოლონეთში განალაგებენ. ლუკაშენკოს პოზიცია ერთმნიშვნელოვანი და შეუცვლელი იყო: ასეთ შემთხვევაში პრეზიდენტ პუტინს მე შევთავაზებ, დააბრუნოს ბირთვული იარაღი ბელარუსში. აი, სამართლიანი და ვაჟკაცური პოზიცია. პრეზიდენტ ლუკაშენკოს არ დაუწყია მიკობულ მოკიბული საუბარი. მან ყველასთვის გასაგონად და ერთმნიშვნელოვნად განაცხადა ის, რაც ხალხის წინამძღოლსა და ლიდერს უნდა ეთქვა, რომელიც, ამასთანავე, უკრაინელი ხალხის დიდი ჭირისუფალი და მოკეთევია: «Я никогда не буду на стороне того националистического угара, который сегодня происходит в Украине. Я буду делать все для того, чтобы Украина стала нашей. Она наша Украина. Там народ наш. Это не эмоции. Это мои твердые убеждения. Поэтому, если Россия окажется перед агрессией со стороны Украины, мы в теснейшей связи юридически, экономически, политически будем с Россией.»

კიდევ ერთხელ გავიმეორებ წერილის დასაწყისში ნათქვამს, რომ პუტინი არც გობრაჩოვია და არც ელცინი. პუტინისთვის რუსეთი უმაღლესი ლიდერული პოზიციიდან აბსოლუტურად სწორი ნათქვამი: «Да, для человечества это будет глобальная катастрофа, для мира будет глобальная катастрофа. Но я как гражданин России и глава российского государства хочу задать вопрос: а зачем нам такой мир, если там не будет России?!» რუსეთი, რომელსაც ამ სიტყვების წარმომთქმელი ლიდერი იყო, პოზიციებს არ დათმობს. მით უფრო, რომ ეს მხოლოდ ლიდერის პოზიცია არ არის, ეს სრულიად რუსეთის პოზიციაა, ეს რუსი ხალხის შემართებაა, სადაც დიდი სამამულო ომის დროინდელი შემართების ექო ისმის, რომელიც, თუ საჭირო იქნება, ოცდამეერთე საუკუნეშიც ისევე შეაზანზარებს მსოფლიოს, როგორც მეოცე საუკუნეში შეაზანზარა.

გეგენა

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მსოფლიოში პანდემიის გამოცხადებასა და ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის იმპერატიული დირექტივების გაცემას მალე მოჰყვა ხალხის პროტესტი ბევრ ქვეყანაში. 2020 წლიდან საქართველოშიც იბრძვიან დაძალებული აკრძალვების წინააღმდეგ. დროდადრო იმართებოდა დედაქალაქში პანდემიის საბაბით გამოცემული განკარგულებების საწინააღმდეგო აქციები, თანაც ხალხმრავალი... ე.წ. მწვანე პასპორტების შემოღებამ კი მოსახლეობა ძალიან გააღიზიანა და 5 დეკემბერს დედაქალაქის ცენტრში დიდი აქცია გაიმართა დევიზით „არა კოვიდფაშიზმს! არა მწვანე პასპორტს!“. გვესაუბრება ამ აქციის ერთ-ერთი ორგანიზატორი, სამოქალაქო აქტივისტი მანია ღვალაძე.

— ის, რაც დღეს მსოფლიოში ხდება, ხალხზე ძალაუფლება. პოპოლარის მცდელობაა. კაცობრიობაზე აბსოლუტური ძალაუფლების მოპოვება არაერთ ადამიანს მოუსურვებია და ეს ისტორიულადაც დადასტურებული ფაქტია. დღეს ძალაუფლების მოპოვების ყველაზე კარგი საშუალება ადამიანების, ხალხების დაყოფა, ადამიანებისთვის სახის დაკარგვა და ეს სადავო აღარ არის. იმ ადამიანებმა, რომლებიც ძალაუფლების მოპოვებას ცდილობენ, იციან, რომ ხალხი და საზოგადოება უდიდესი ძალაა, მათ იციან, რომ ასეთ დროს ჯარი და პოლიცია სანდო არ არიან, ყველა ჯარისგაცა და პოლიციისგან უკან ოჯახი და ნათესაობა დგას, ამიტომ ისინი სანდო და სამხედრო არ არიან საეჭვო გადამწყვეტილებების მხარდაჭერაში. იქიდან გამომდინარე, რომ ძალადობას ვერ ენდობიან და ხედავენ, რომ ხალხს დიდი ძალა აქვს, შეიმუშავეს ისეთი მზაკერული რამ, რომლის განხორციელებაც შესაძლებელია თანამედროვე კომუნიკაციების საფუძველზე და ეს არის პანდემია.

ჩვენ ვიცით, როგორ ყოფდნენ ადამიანებს: პოლიტიკური ნიშნით, კანის ფერით, სექსუალური ორიენტაციის მიხედვით... ეს ყველაფერი ხელოვნური და განიზნულად შემოგდებული თემები იყო, მაგრამ არ აღმოჩნდა ეფექტიანი, ამიტომ ადამიანების დასაპირისპირებლად, მათთვის სახის წასაშლელად საჭირო შეიქმნა მოფიქრებინათ ისეთი რამ, რაც ოჯახებსაც კი დააპირისპირებდა. ოჯახის ყველა წევრს თავისი აზრი და გემოვნება აქვს, ზოგი თვლის, რომ აცრა პანაცეაა, ზოგი თვლის, რომ სიცოცხლისთვის საშიშია... და ეს ინვევს კონფლიქტს, განსაკუთრებით, როდესაც საქმე ბავშვებს ეხება. მაგრამ არსებობს ოჯახები, რომლებშიც არიან პრივილეგიური ოჯახის წევრები, დომინანტი, რომლის სიტყვაც მნიშვნელოვანი და გასათვალისწინებელია. ეს დომინანტი შეეცდებოდა, თავისი აზრი გაატაროს და აიძულოს ოჯახის წევრები, აიცრან. და, სამწუხაროდ, ოჯახის სუსტ წევრს გააკეთებინებს ყველაფერს, რაც სურს... ასეთი ოჯახები ქმნიან საზოგადოებრივ მდგომარეობას და ეს მარტივი პროცესია მათთვის, ვის თავშიც იგეგმება საზოგადოების წევრთა, ხალხთა დამონება. ამას ისინი ოჯახის წევრების ხელით გააკეთებენ. ეს ყველაფერი ცუდი ამბებისა და ცუდი მომავლის წინაპირობაა... რამდენიმე დღის წინათ გაიმართა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის სპეციალური ასამბლეის სესია, რომელზეც, რბილად რომ ვთქვათ, კაბალური რეკომენდაციები მიიღეს...

„ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის შუშქლია საკონცენტრაციო ბანაკებში ჩაბმასხლოს, ოღონდ ამას ლამაზი სახელი უწოდოს. ამ ყველაფრის დაჯერება ცოტა ძნელია, მაგრამ ჯანმოს რეკომენდაციები ბევრ რამეზე მიუთითებს“.

ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის იმპერატიული რეკომენდაციები, როგორც საფრთხის უქმნის ადამიანის კონსტიტუციურ უფლებებს

მანია ღვალაძე

«ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია ქვეყნებს სთავაზობს, შექმნან საერთო ნაკრძალბანაკო, ჯგუფები, როგორც დაეხმებოდნენ ჯანმოს და უზრუნველყოფენ მისი რეკომენდაციების შესრულებას. ამ რეკომენდაციების მიხედვით, თუ ჯანმოს გამოცხადებას პანდემიას, მისი ყველა მითითება უნდა შესრულდეს. ჯანმოს უნდა მიუხედავად იქნებოდნენ ბუნებრივი ბუნების უფლებების, გამოცხადდეს პანდემია და ეს უნდა შეასრულოს ყველა ქვეყანამ, ანუ დაეთანხმოს ჯანმოს მიერ სიკეთის სახელით ბოროტების ბავშვებას»

ის, რომ უნდა დატოვო შენი საცხოვრისი, წინააღმდეგობას ვერ გაუწევ. გაუგონარი, არნახული მზაკერობა ჩადებული, მაგრამ ამის გაცნობიერება ძნელია სიღრმეში მყოფი ადამიანისთვის, რომელიც ამ მდგომარეობაში ბოლო სამი წლის განმავლობაში პანდემიის გამო აღმოჩნდა. ვალიაროთ ყველამ, რომ საზოგადოების დიდი ნაწილი უკიდურესად მიიმე მდგომარეობაშია ფინანსურ-ეკონომიკურად. მართალია, ხელისუფლებამ რაღაც სუბსიდიები გამოგვიყო, მაგრამ ამ სუბსიდიების ვეტილებების წინააღმდეგ გამოდიან...

პირდაპირ ვიტყვი: ქვეყნისთვის ძალიან დიდი ტრაგედიაა ის, რომ პრემიერმინისტრი გამოდის, განცხადებას აკეთებს, თან ისეთს, რომ ხალხს ცოტა გული მოუღბოს და მაშინვე ტელეეთერში ჩნდებიან რეკომენდაციები-რეკომენდაციები და საწინააღმდეგო ლაპარაკობენ. ამბობენ, რომ ხელისუფლების გადაწყვეტილების იმედად ნუ ვიქნებით. არ ეხებიან პირადად პრემიერს, მაგრამ ირიბად უპირისპირდებიან. მარაუდები ად-

განიზაცია მართავს ჩვენს ქვეყნებს, რომელთა შორისაც, თუ ამერიკელების საყვარელ ტერმინებს გამოვიყენებთ, ზოგი „ბოროტი“, ზოგი კი „კეთილი პოლიციელია“. ჰოდა, ბოროტები გამყარდებიან-ნიმარე-ნიმარე არიან, ხოლო ე.წ. კეთილები: მზაკერები, რომლებიც დროდადრო ჩნდებიან ხოლმე, მაგრამ ეს ყველაფერი ერთი დიდი სპექტაკლია და ყველა მათგანი ადამიანის ახალი ცნობიერის შექმნაზე, ადამიანის სახის წაშლაზე მუშაობენ.

— სად არის გამოსავალი? მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში აპროტესტებენ პანდემიის საწინააღმდეგო შეზღუდვებს, მაგრამ არაფერი არ იცვლება. რა უნდა ქნას პატარა საქართველო? — ის, რომ პატარა ქვეყანა ვართ, ის, რომ აქ ყველა ერთმანეთს იცნობს, ჩვენი ერის ყველაზე დიდი კოზირია... ქართველებს გვაქვს ერთი ძალიან ცუდი თვისება: ვუყურებთ სხვას და გვგონია, რომ მოვევებით „პრიკუპში“ (პრეფერანსის თამაშისას მისამატებელი ბანქო — რედ.), ქართველები ფიქრობენ, თუ ძალიან გაჭირდება, მაშინ გამოვალთ ქუჩაში, მაგრამ იმაზე არ ფიქრობენ, გაჭირვებამდე, საქმის ბოლომდე გაფუჭებამდე უნდა დადგნენ იქ, სადაც პროტესტი აუცილებელია.

მოქალაქის დღის ძველების კონსტიტუციის, კანონმდებლობის მიხედვით რამე უფლება აქვს, მომავალი არ არის ქვეყანა. საზოგადოებრივი უფლებების მიხედვით, თითქმის ყველა ქვეყნის კონსტიტუციაში წერია, რომ პანდემიის პერიოდში მოქალაქეები უნდა დაემორჩილონ არსებულ შეზღუდვებს, მაგრამ რეკომენდაციებში, რომლებსაც მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაცია გვთავაზობს, წერია ერთი ფრაზა: „იმუშაობითი გადაადგილება“, რაც ძალიან საყურადღებო და მნიშვნელოვანია. გამოდის, თუკი ჯანმოს საჭიროდ ჩათვლი-

ის შემდეგ კომუნალურმა გადასახადებმა ისე მოიმატა, რომ ყველა ხედება — ჩვენ მოგვატყუეს! მოკლედ, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციას შეუძლია, საკონცენტრაციო ბანაკებში ჩაგვასახლოს, ოღონდ ამას ლამაზი სახელი უწოდოს. ამ ყველაფრის დაჯერება ცოტა ძნელია, მაგრამ... — ჩვენი ქვეყნის ხელისუფლება ძალიან ცდილობს პანდემიის საწინააღმდეგო შეზღუდვების ფართობს დააწესოს, თავი ფართობს ბევრ რამეს, მაგრამ არსებობენ ე.წ. ეპიდემიოლოგები, რომლებიც ხელისუფლების გადაწყვეტილებების წინააღმდეგ გამოდიან...

არ არის საჭირო, რადგან ეს სამი ადამიანი, ე.წ. ტროიკა ერთპიროვნულად გადაწყვეტილებას იღებს და მათს სხვაზე ძველად ანაზღაურებს. ეს კი ადამიანებს იმას, რომ ჩვენს ქვეყანას დაუყენეს უკვე უფროსები, რომლებიც ჯანმოს მითითებებს პირნათლად ასრულებენ და ამ გადაწყვეტილებაზე ჩარების უფლება არაფერს არ აქვს. მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციასთან პრობლემები ამერიკის ყოფილ პრეზიდენტ ტრამპსაც ჰქონდა და ასევე ბევრ ქვეყანას, მაგრამ ეს ორ-

სმირად მახსენდება ბახტრიონის ბრძოლა. სანამ შპს-ასმა ნახევარი კახეთი არ გახიზნა და მათ დაგვიდა 80 ათასი უცხოთომელი არ ჩაასახლა, სანამ საძოვრები არ წაართვეს და საარსებო წყარო არ გადაუკეტეს, სანამ საზარელი ფაქტის წინაშე არ დადგნენ მღვდლის გაუპატიურების გამო, ხმა არ ამოიღეს ქართველებმა, მაგრამ, როდესაც გამწვანდნენ, მერე იცოცხლეს, ერთ კვირაში გაანადგურეს 80 ათასი ურჯულთა.

დღევანდელი ქართველების მენტალიტეტი ძალიან შეცვლილია, რამაც დიდი წვლილი მიუძღვით ჩვენს „კითხვების სურველებს“ — ახალგაზრდები გაანარკომანეს, დედები გახიზნეს უცხოეთში, მამები გაალოთეს, ფუნქციონირა დაუკარგეს და ეს ყველაფერი იმისთვის მოხდა, რომ წინააღმდეგობის გამწვანი ადამიანი რაც შეიძლება ცოტა დარჩენილიყო. მაგრამ ვფიქრობ, თუკი საქმე იქამდე მივა, რომ ფიზიკური გადარჩენისთვის მოგვინვეს ბრძოლა, ყველანი ფეხზე დავდგებით. მჯერა, ჩვენი დედაქალაქისა და დავარჩენს, ერთმანეთის ნაცნობ-მეგობრობა და ნათესაობა გადაგვარჩენს. ექვსიანი ამ ბრძოლას უნდა ჩაუდგას სათავეები და ასეც იქნება.

ამ დოკუმენტზე ხელისმომწერი ქვეყნებს ეძლევათ გადაწყვეტილების მიმართ შიდა კონფლიქტის საშუალება, მაგრამ საეჭვოა, ეს საშუალება რეალურად ექნებათ თუ არა. 2022 წლის მაისში იგეგმება პირველი საპილოტე შეხვედრა სახელმწიფოების მიერ წარდგენილი ჯგუფებისა, რომლებიც ჯანმოს დაეხმებოდნენ. ადამიანი საფუძვლიანად რომ დაუპირისპირდეს ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის ამ ნიშნავის, მისხდება, რომ, თუკი

«რეკომენდაციები, როგორც ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია გვთავაზობს, წერია ერთი ფრაზა: «იმუშაობითი გადაადგილება», რაც ძალიან საყურადღებო და მნიშვნელოვანია. გამოდის, თუკი ჯანმოს საჭიროდ ჩათვლი, ნინააღმდეგობას ვერ გაუწევ. მაგრამ ამის გაცნობიერება ძნელია სიღრმეში მყოფი ადამიანისთვის»

დღევანდელი ქართველების მენტალიტეტი ძალიან შეცვლილია, რამაც დიდი წვლილი მიუძღვით ჩვენს „კითხვების სურველებს“ — ახალგაზრდები გაანარკომანეს, დედები გახიზნეს უცხოეთში, მამები გაალოთეს, ფუნქციონირა დაუკარგეს და ეს ყველაფერი იმისთვის მოხდა, რომ წინააღმდეგობის გამწვანი ადამიანი რაც შეიძლება ცოტა დარჩენილიყო. მაგრამ ვფიქრობ, თუკი საქმე იქამდე მივა, რომ ფიზიკური გადარჩენისთვის მოგვინვეს ბრძოლა, ყველანი ფეხზე დავდგებით. მჯერა, ჩვენი დედაქალაქისა და დავარჩენს, ერთმანეთის ნაცნობ-მეგობრობა და ნათესაობა გადაგვარჩენს. ექვსიანი ამ ბრძოლას უნდა ჩაუდგას სათავეები და ასეც იქნება.

ვერც წინა და ვერც მოქმედა ხელისუფლებამ თავი ვერ დააღვა მიწის რეფორმას. გლეხებს საკუთრებაში არ აქვთ მიწის 70%-ზე მეტი, ისინი სახელმწიფო ხელახლა და გლეხიც იძულებულია, იჯარა გადაიხადოს, საიჯარო თანხა კი იმხელაა, ვერ აუდიან. ყველა გადასახადის გადახდის შემთხვევაში გლეხს ჰქვიათ 1200 ლარის შიდა უნაღვეს გიუჯატი და, თუ დიდ მასშტაბზეა საუბარი, ეს თანხა ასტრონომიულია.

ბოლო ერთი თვის განმავლობაში, სასურსათო მალაზიების დიდმა ნაწილმა სამსახურიდან მოღვაწეები გაათავისუფლა — მალაზიაში მყიდველმა იკლო და, შესაბამისად, საჭირო აღარ არის ბევრი მოღვაწე. მყიდველის კლება კი იმ ფასზე გამოიწვია, რომელიც პროდუქტს ადევს. ვაი, რომ ფასი ყოველდღიურად იმატებს და მოსახლეობის მსყიდველუნარიანობაც შესაბამისად ყოველდღიურ რეჟიმში იკლებს.

მეტი თვალსაჩინოებისთვის იმ პროდუქტების ათეულს შემოვათავაზებთ, რომლებიც წინა წლის ნოემბერთან შედარებით ყველაზე მეტად გაძვირდა. მათ ასე: კომბოსტო — 96,7%, ბადრიჯანი — 74,7%, ქლიავი — 58,3%, ყურძენი — 41,4%, კვერცხი — 41,6%, მზესუმზირის ზეთი — 40,7%, ჭარხალი — 39,6%, შაქარი — 34,7%, სტაფილო — 34,2%, კარტოფილი — 33,7%. თუ დავაკვირდებით, ვნახავთ, რომ სოფლის მეურნეობის პროდუქტებზე ლაპარაკი და, რაც მთავარია, იმ პროდუქტებზე, რომლებიც საქართველოში დიდი რაოდენობით იწარმოებოდა.

ჯერ სხვა ქვეყნებზე ვთქვათ. **ჰოლანდია**, რომელსაც საქართველოზე ნაკლები მიწა აქვს, ნატურალური პროდუქტების წარმოების მხრივ მსოფლიოში პირველ ადგილზეა. რუსეთმა ბოლო ხუთ წელიწადში საოცრება მოახდინა და სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოებაში ერთ-ერთ ლიდერად იქცა. რაც მთავარია, სწორედ სოფლის მეურნეობის პროდუქტების რეალიზაციით მსოფლიოს უდიდესმა ქვეყანამ ეკონომიკა არახულად წამოსწია და, შეიძლება ითქვას, იმ ოქროს ძარღვს მიავლო, რომელსაც უკვე მიზანმიმართულად მოჰყვებიან და დღეს რუსეთი აღარ არის მხოლოდ ნავთობზე დამოკიდებული. მეტიც, თუ ამ ტემპით გააგრძელებს ჩრდილოეთი მეზობელი, მალე ნავთობ-პროდუქტებზე, შესაძლოა, უკანა პლანზე გადაიწიოს და ეკონომიკის საყრდენად ხორბალი იქცეს, ხორბალი, რომლის ფასსაც მსოფლიო ბაზარზე უკვე რუსეთი ადგენს და, რომლის თესვის მასშტაბებს რუსეთი ბოლო 7 წლის განმავლობაში ზრდის და რეკორდულ მოსავალს იღებს. გარდა იმისა, რომ ეს ყველაფერი ქვეყნის ეკონომიკას ადგება, იქმნება ათასობით სამუშაო ადგილი და მოსახლეობას შემოსავალი აქვს. რუსეთში მიწების დამუშავებამ გაცივებულა სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის წარმოება, კვლავ გარემონტდა და ადაქტიურდა კოლმეურნეობები, დედაქალაქს უკვე აღარ ეძლევა ხალხი, სოფელს დაუბრუნდა, შრომობს და საკუთარი გარჯით მიღებულ შემოსავალს იყენებს.

ახლა საქართველოზე ვთქვათ. კომუნისტების პერიოდში მხოლოდ ადამიანული საქართველომ 12 საკონსერვო ქარხანა იყო, რომლებიც სოფლის მეურნეობის პროდუქტებს ამუშავებდნენ და მაშინ მხოლოდ ქვემო ქართლში მოყვანილი პროდუქტები საქართველოს იყო ამ ქარხნებისთვის. საკმარისი კი არა, დასავლეთ საქართველოშიც მიდიოდა პომიდორი, კიტრი, ბოსტნეული. დღეს კი აღმოსავლეთ საქართველოში ორი მეტ-ნაკლებად მძლავრი საკონსერვო ქარხანა და მათი გამართული მუშაობისთვის სოფლის მეურნე-

ობის პროდუქტები შემოგვ-აქვს, რადგან ადგილობრივი წარმოების არ ჰყოფნის. ჰყოფნის კი არა, ორ თვეს არ ემართა აქ მოწვეული მოსავალი. რა გამოდის? ტერიტორია იგივე გვაქვს, მიწა არსად წასულა და, თუ დათესავ და მოუვლი, იმავე რაოდენობის მოსავალს მიიღებ. ჰო, კომუნისტების პერიოდში აღმოსავლეთ საქართველოში სარწყავი იყო აწყობილი და მარცხენა მხარეში მოწყობილი, რომ მიწაში წყალი მიდიოდა და თურქეთში ჰარათად გაჰყავდა. ეს საკითხიც მოგვარდება, მიწების ჩაღება არ არის პრობლემა, მარბამ...

ვერც წინა და ვერც მოქმედა ხელისუფლებამ თავი ვერ დააღვა მიწის რეფორმას. გლეხებს საკუთრებაში არ აქვთ მიწის 70%-ზე მეტი, ისინი სახელმწიფო ხელახლა და გლეხიც იძულებულია, იჯარა გადაიხადოს, საიჯარო თანხა კი იმხელაა, ვერ აუდიან. ყველა გადასახადის გადახდის შემთხვევაში გლეხს ჰქვიათ 1200 ლარის შიდა უნაღვეს გიუჯატი და, თუ დიდ მასშტაბზეა საუბარი, ეს თანხა ასტრონომიულია. მაგალითად, კახეთში ერთ-ერთმა ფერმერმა სახელმწიფოსგან ასი ჰექტარი აიღო იჯარით და ხორბალი დათესა. გვალვების გამო ის მოსავალი ვერ მიიღო, რომელსაც ელოდა და წლის ბოლოს სახელმწიფოსთვის 120 ათასი ლარი ჰქონდა გადასახადელი. ამას ემატება თითო ჰექტრის მოვლისთვის განკუთვნილი დაახლოებით 800 ლარი (დახვნა, დათესვა, შენამვლა) და გამოდის, რომ ასი ჰექტრის პირობებში ხარჯი 200 ათასი ლარია. საქმარისა, ავდრის გამომოსაპალი არ მოვიხდებოდა, უზარმაზარი ვალი გაქვს წამოკიდებული და მიწის გადასახადი კი არა, სახლის ბარემბი დარჩება.

სხვათა შორის, ედუარდ შივარდნაძის პრეზიდენტობისას ჯერ კიდევ კომუნისტებისგან გამოყოფილი ინერციით მუშავებდნენ მიწები და სწორედ მაშინ ბადრიჯანი ადგილზე 3-5 თეთრი ღირდა, ანალოგიური ფასი ჰქონდა საზამთროს, პომიდორს... ანუ ჭარბი მოსავლის რეალიზაცია ვერ ხერხდებოდა, რადგან ქარხნები უკვე გაძარცვული იყო და გადაღებული გამოიყენებოდა დასავლეთში. სამაგიეროდ, მოსახლეობა ყიდულობდა ნატურალურ პროდუქტს იაფად და ზამთარსაც მომზადებული ხვდებოდა. ახლა კი... **ზამთრის მარაბი კი არა, აღამიანების უმრავლესობა სეზონზე კლივის ახარებას, მიღობს საკმარის და ისიც ვაჭარობს, რომ ბანსაკუთრებით ძალაში, შინაური პირობებში კომპოტების, მურაბებისა და სხვა სახის კონსერვების კეთება-შენახვის ტრადი-**

არ გრძნობენით, ზამთარში საქართველოს სოფლიდან 35 მილიონი დოლარის ყურძენი როგორ შეიქმნება?

საქართველოს, ღვინის ქვეყანას, ვაზის საშობლოს, ზამთარში 35 მილიონი დოლარის ყურძენი შეიქმნება ერთადერთი მიზეზით — ქვეყანაში არ არის საკმარისი სახელმწიფო სოფლის მეურნეობაში, სახელმწიფო ითავოს საკუთარი მიწების დამუშავება, ამხელა რუსეთში თუ გააძარცვა, ჩვენთან რატომ ვერ გააძარცვებ? მაგრამ არა, ამას შრომა სჭირდება, მოვლა სჭირდება, ადგილზე გასვლა და დათვლიერება სჭირდება და სად სცალიათ მალაჩინოსნებს ამისთვის? უფრო მარტივი არ არის, აზიის ქვეყნებიდან შემოტანილი კარტოფილი ვჭამოთ და თვეში ერთხელ საბაჟოდან უკან გავაბრუნოთ, აქაოდა, კარტოფილის კიბო აღმოვაჩინეთ. ასე ბაზრებზე არა-თუ აღარ შეიძლება, ასე ბაზრებზე დამსახურებულია მძიმე შრომა და არ გვექნება მომავალი, თუ რაიმე არ ვიღონეთ. პირველ რიგში, ხელისუფლებამ ყველაფერი მიწის რეფორმის მიზნით დაიწყო და სახელმწიფო უნდა დაა-სრულოს, მიწები გააფორმოს, მოვლად გააფორმოს, მოვლად გააფორმოს და გულსადაც უნდა დაა-სრულოს — კეთილი ინება და დააფორმოს და, თუ არ ამუშავებ — სხვას მივცე. ახლა არ თქვათ, კერძო საკუთრებას ვერ შევუბნობთ. კერძო საკუთრებას კი არა, სახელმწიფო ინტერესებს ეხებით ყოველდღიურად და ნერვიც არ გიტოვებთ. გორის ბაზარში ვამბობ 4 ლარი რომ ღირს, ეგ არის ტრაგედია, თორემ, ლევან დავითაშვილი რომ გვიმტკიცებს, წლიდან წლამდე პრემიას არ ვიღებ და მხოლოდ ის 5 ათასი ლარი მყოფნის, რომელიც მინისტრის ჯამაგირია, სატირალი ნამდვილად არაა. აქამდევე აგვიტანია 5000-ლარიანი ჩინოსნების შენახვა და მომავალშიც ავიტანთ, მთავარია, საქმე აკეთონ, საქმე!

ჩვენ. წესითა და რიგით, კვირცხამ მონოპოლის მოსპობისა და ადგილობრივი წარმოების განვითარების შემდეგ, ფასი კლებისკენ უნდა წასულიყო, მაგრამ მოხდა პირიქით — გაძვირდა და თან როგორ — 41,6%-ით. ეს ჯანსაღი კონკურენციის ბრალი არ არის. ეს იმის ბრალია, რომ საფურცელ ხორბალსა და სიმინდს ვერ ვანარმოებთ და ქათმების საკვების 90%-იც შემოტანილია, საერთაშორისო ბაზარზე კი მარცვლეულის ფასებმა არნახულად მოიმატა, რეკორდულ ნიშნულს მიაღწია და ეს გაიგო ყველამ, ოღონდ ჩვენ — ვერა. წელსაც სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ თითქმის კი არ გაანძვია იმისთვის, რათა მიწები დამუშავებინა და, რომ გაიძახინა, სუბსიდიას აღარ განეხორციელებს სოფლის მეურნეობაში, სახელმწიფო ითავოს საკუთარი მიწების დამუშავება, ამხელა რუსეთში თუ გააძარცვა, ჩვენთან რატომ ვერ გააძარცვებ? მაგრამ არა, ამას შრომა სჭირდება, მოვლა სჭირდება, ადგილზე გასვლა და დათვლიერება სჭირდება და სად სცალიათ მალაჩინოსნებს ამისთვის? უფრო მარტივი არ არის, აზიის ქვეყნებიდან შემოტანილი კარტოფილი ვჭამოთ და თვეში ერთხელ საბაჟოდან უკან გავაბრუნოთ, აქაოდა, კარტოფილის კიბო აღმოვაჩინეთ. ასე ბაზრებზე არა-თუ აღარ შეიძლება, ასე ბაზრებზე დამსახურებულია მძიმე შრომა და არ გვექნება მომავალი, თუ რაიმე არ ვიღონეთ. პირველ რიგში, ხელისუფლებამ ყველაფერი მიწის რეფორმის მიზნით დაიწყო და სახელმწიფო უნდა დაა-სრულოს, მიწები გააფორმოს, მოვლად გააფორმოს, მოვლად გააფორმოს და გულსადაც უნდა დაა-სრულოს — კეთილი ინება და დააფორმოს და, თუ არ ამუშავებ — სხვას მივცე. ახლა არ თქვათ, კერძო საკუთრებას ვერ შევუბნობთ. კერძო საკუთრებას კი არა, სახელმწიფო ინტერესებს ეხებით ყოველდღიურად და ნერვიც არ გიტოვებთ. გორის ბაზარში ვამბობ 4 ლარი რომ ღირს, ეგ არის ტრაგედია, თორემ, ლევან დავითაშვილი რომ გვიმტკიცებს, წლიდან წლამდე პრემიას არ ვიღებ და მხოლოდ ის 5 ათასი ლარი მყოფნის, რომელიც მინისტრის ჯამაგირია, სატირალი ნამდვილად არაა. აქამდევე აგვიტანია 5000-ლარიანი ჩინოსნების შენახვა და მომავალშიც ავიტანთ, მთავარია, საქმე აკეთონ, საქმე!

ბასო ბარბაქაძე

ცინაელ-ნელა ძეგაძე. ძრება არა იმით, რომ დინასტიისგან გაგვიზარდა დანა, არამედ იმით, რომ ამის შესაძლებლობა აღარ აქვთ ადამიანებს. ისევე და ისევე, «ქართული ოცნების» ერთ-ერთი მთავარი დავალება უნდა გავიხსენოთ, რომელიც სოფლის მეურნეობაში ჩადებულ არნახულ თანხებს ეხებოდა. ამასთანავე, იყო პირობა იმისა, რომ თითოეული სოფელი 5 მილიონს მიიღებდა. საქართველოში სოფლების რაოდენობისა და ბიუჯეტის შესაძლებლობის გათვალისწინებით, ეს პირობა განხილული იყო, მაგრამ, თუ სოფლის მეურნეობაში კონკრეტული მიზნისთვის ჩაიდებოდა მილიარდები, სოფლები

თვითონვე უშველიდნენ თავს. ფული მართლაც ჩაიღო, რომ გადახვადოთ, ლამის სამ მილიარდ ლარს დაე-ნიშნა და შედეგად არის წული. პრინციპში, წული რომ იყოს, რა უჭირს, მინუსებში ვართ წასული. ყოველწლიურად რომ იქლებს დამუშავებული მიწის ფართობი, ეს ყველაზე კარგად სწორად სოფლის მეურნეობის სამინისტროში იცინა და საბაზროდ იცინა, რას აკეთებენ? სწორია — არაფერს! არ გრცხენიათ მაინც, ზამთარში საქართველოს სომხეთიდან 35 მილიონი დოლარის ყურძენი რომ შემოაქვს? ჰო, საქართველოს, ღვინის ქვეყანას, ვაზის სამშობლოს, ზამთარში 35

მილიონი დოლარის ყურძენი შემოაქვს ერთადერთი მიზეზით — ქვეყანაში საკმარისი სახელმწიფო სოფლის მეურნეობა ვერ თუ არ აგვიყვია, რომ აგვიყვია, სახელმწიფოს კეთილი ნება და ბიუჯეტის სახსრები საჭირო. მძლავრი სამაცივრე მეურნეობა არის გრძელვადიანი, მაგრამ ძალიან მომგებიანი და ეს გაიგო რეგიონში ყველა ქვეყანამ, საქართველოს გარდა. დიდი სამაცივრე მეურნეობები აქვს ირგვლივ ყველას, ჩვენ გარდა და ჩვენგან სეზონზე გააქვთ ხილი იაფად, ინახავენ მაცივრეებში და ზამთარში იმ ხილს (ეს საუკეთესო შემთხვევაში, თორემ ძირითადად ნიტრატებისაა გვეტენიან, ქართული პროდუქტი კი ვეროპაში გააქვთ) ხუთჯერ ძვირად ვყიდულობთ

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ამ სამეულისთვის ევროკავშირის წევრობის პერსპექტივა წლებს ითვლის. არც უკრაინას, არც მოლდოვასა და არც საქართველოს ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსი არ მიუღია. თანაც, ეს სტატუსი ნებისმიერ შემთხვევაში არ არის წევრობის გარანტია.“

„ევრეთ წოდებულ ტრიოს — პროგრამა „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ მონაწილე სამ ყოფილ საბჭოთა რესპუბლიკას — უკრაინას, საქართველოსა და მოლდოვას — რომლებიც ყველაზე მეტად არიან მოტივირებულნი ევროკავშირში ინტეგრაციაზე, სურს, დაარწმუნოს ბრიუსელი, განაგრძოს დაახლოება. ამასთანავე, სამივე ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკა აღიარებს, რომ უახლოეს მომავალში ევროკავშირის წევრის სტატუსს ვერ მოიპოვებენ“, — წერს ამერიკული გამოცემა Politico.

გამოცემის აზრით, ამ სამი ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკისთვის მთავარი არის სასარგებლო მეგობრობა ევროკავშირთან, თუმცა ბრიუსელმაც შეიძლება ნახოს სარგებელი „ტრიოსთან“ უფრო მჭიდრო ურთიერთობით, მისთვის მთავარი ხომ ის არის, რომ გაიყვანოს ეს ქვეყნები რუსეთის გავლენის სფეროდან. ამასთანავე, ევროპაში შიშობენ, რომ ტრიოსთან ევროკავშირის უფრო მჭიდრო ურთიერთობამ შეიძლება გამოიწვიოს დესტაბილიზაცია რეგიონში ან კონფლიქტის მიზეზი შეიქნას.

გადასწრებით, თვითონ „ტრიოს“ საქმეებიც ვერ მიდის სახარბიელოდ — „თითოეულ ქვეყანას დაუგროვდა პრობლემები“, — წერს Politico. მაგალითად, უკრაინის პრეზიდენტ ვლადიმერ ზელენსკის სახელმწიფო გადატრიალების ეპიზოდი. ამის შესახებ მან რამდენიმე დღის წინათ გამართულ დიდ პრესკონფერენციაზე განაცხადა და ქვეყნის ყველაზე მდიდარი მაგნატი რუსეთთან ერთად მის წინააღმდეგ შეთქმულებაში დაადანაშაულა, თუმცა ბევრმა უკრაინელმა პოლიტოლოგმა ზელენსკის განცხადებას გამოგონილი უწოდა.

საქართველოში გრძელდება ღრმა პოლიტიკური კრიზისი, რომელსაც ბოლო არ უყენს. ეს კრიზისი აფარსხავს მთავრობის მუშაობას და საფრთხეს უქმნის ყველა დემოკრატიულ მონაპოვარს. ევროკავშირის მცდელობებმა კი, ჩარაუღიყო და მოგვარებად შიდა კონფლიქტი საქართველოში, შედეგი ვერ გამოიღო.

სამეულის თითოეული წევრი, რომლებსაც ხელი მოწერილი აქვს ბრიუსელთან ასოცირების ხელშეკრულებაზე, სარგებლობს „თავისუფალი ვაჭრობის ღრმა და ყოვლისმომცველი ზონების უპირატესობებით“, რომლებიც მათ აძლევს ევროკავშირის საერთო ბაზრის მიმართ წვდომას. ეს მიდგომა ახალი არ არის. 2002 წელს ევროკომისიის იმჟამინდელმა თავმჯდომარემ რომანო პროდიმ მოუწოდა „დაახლოების პოლიტიკის“ განხორციელების კენ, რომლის ჩარჩოშიც იყო მცდელობა, მოექცნათ კომპრომისი ევროკავშირის ძალიან სწრაფად განვითარებასა და მეზობელი ქვეყნების ამბიციების მოთოკვას შორის.

ამასთანავე, მოლდოვასა და რუსეთს შორის კიშინიოვისთვის ბუნებრივი აირის მიწოდების შესახებ შეთანხმების გაფორმების შემდეგ ბრიუსელში ლაპარაკი დაიწყო რაღაც დამატებით ვალდებულებაზე, რომელიც თითქოს მოლდოვამ აიღო ბუნებრივი აირზე ლიბერალიზაციის სანაცვლოდ, რაც ევროკავშირის ეჭვსა და უნდობლობას იწვევს.

დაახლოების პოლიტიკა არ იწყება წევრობის დაპირებით და არ გამოიწვევს წევრობის შესაძლებლობას, — ამგვარად პროდიმ წერს. — მიზანი არის ის, რომ გავრცელდეს ამ მე-

„რაც შეეხება მოლდოვას, — აღნიშნავს გამოცემა, — იქ ნელ-ნელა ქრება თავდაპირველი ენთუზიაზმი და იზრდება იმედგაცრუება იმის გამო, რომ პროევროპული მთავრობა უუნარო აღმოჩნდა სახელმწიფოს წინაშე არსებული პრობლემების მოგვარების მიმართ.“

ყველაფრის მიუხედავად, სამივე ქვეყანა მტკიცედ აცხადებს, რომ სურს, გახდეს ევროკავშირის სრულყოფილი წევრი, — აღნიშნავს Politico.

ევროპულ ოჯახში შესვლისკენ სწრაფვისა და თავისი სარგებლობის დასამტკიცებლად, მაგალითად, უკრაინა ევროპას სთავაზობს ბუნებრივი აირის თავისი დიდი საცა-

ვების გამოყენებას, მაგრამ, გამოცემის აზრით, ევროკავშირი, დიდი ალბათობით, ამ შეთავაზებას არ დათანხმდება, რადგან უკრაინაში არასტაბილური ვითარებაა.

„ამ სამეულისთვის ევროკავშირის წევრობის პერსპექტივა წლებს ითვლის. არც უკრაინას, არც მოლდოვასა და არც საქართველოს ევროკავშირის წევრობის კანდიდატის სტატუსი არ მიუღია. თანაც, ეს სტატუსი ნებისმიერ შემთხვევაში არ არის წევრობის გარანტია.“

„ამ სამეულის წინაშე უნდა დაისახოს აგვიციური, ხელშესახები და მისაღწევი მიზნები ევროკავშირთან მჭიდრო ინტეგრაციისთვის. და, ვინაიდან წევრობის საკითხი უახლოეს მომავალში არ გადაწყდება, ამ ქვეყნების წინაშე აუხილავალია, დაისახოს უაღრესი მიზნები, რომლებიც მათთვის უაქციაბივით იქნება.“

Politico: უახლოეს ათწლეულში უკრაინას, საქართველოს და მოლდოვას ევროკავშირში შესვლის პერსპექტივა არ აქვთ

«მთავარია, ეს ქვეყნები გაიყვანონ რუსეთის გავლენის სფეროდან და არა მიიღონ ევროკავშირში»

უკრაინის პრემიერმინისტრი დენის შმიგალი, საქართველოს პრემიერმინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი, მოლდოვის პრემიერმინისტრი ნატალია გავრილიცა და ევროსაბჭოს პრეზიდენტი შარლ მიხელი

ოვალ რეგიონზე ნაკრები იმ პრინციპების, ფასულოვებისა და სტანდარტებისა, რომლებიც განსაზღვრავს თვით ევროკავშირის არსს. მე მსურს, ვხადავდე „მეგობრების წრეს“ ევროკავშირისა და მათი ახლო მეზობლების გარშემო, მარჯობდა რუსეთთან და შავ ზღვამდე“.

მაგრამ მეგობრების წრე ვერ შეიკრა, განსაკუთრებით რუსეთის სიახლოვეს და „ტრიოს“ მთავარი პრობლემა რუსეთის მიმართ პროვოკაციის მონეობის რისკშია, რუსეთი ხომ აქტიურად ეწინააღმდეგება „აღმოსავლეთის პარტნიორობის“ ინიციატივებს, რომლებიც მისი სახელმწიფოების წინააღმდეგ არის მიმართული?!

ევროკავშირის ზოგიერთი დეპუტატის აზრით, ამ „ტრიოსთვის“ ხელის კერა არ შეიძლება დემოკრატიის განვითარების გზაზე მნიშვნელოვანი პროგრესიდან რეგრესის დადგომის მიუხედავად, ამიტომ ევროკავშირმა ყველაფერი უნდა გააკეთოს ამ ქვეყნებისთვის, თუ არ სურს მათი დაკარგვა.

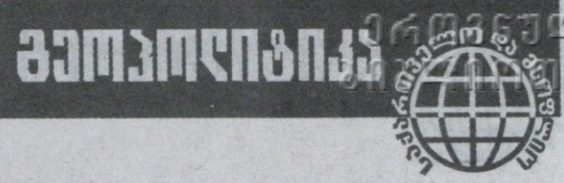
„ამ სამეულის წინაშე უნდა დაისახოს აგვიციური, ხელშესახები და მისაღწევი მიზნები ევროკავშირთან მჭიდრო ინტეგრაციისთვის. ვინაიდან წევრობის საკითხი უახლოეს მომავალში არ გადაწყდება, ამ ქვეყნების წინაშე აუხილავალია, დაისახოს უაღრესი მიზნები, რომლებიც მათთვის უაქციაბივით იქნება“, — ამგვარად პროდიმ წერს. — მიზანი არის ის, რომ გავრცელდეს ამ მე-

სხვა სიტყვებით, მიუწევრობელი დიდი სტაფილოს გვერდით, რომელსაც ეძეობა „ევროკავშირი“, „ტრიოს“ ცხვირდინე ჩამოკიდებანე გვირ ვატარა სტაფილოს, რომლებსაც, სურვილისა და დიდი მონდომების შემთხვევაში, შეიძლება მისწვდნენ... და ამით დააკავშირან უკრაინა, მოლდოვა და საქართველო მომავალ ათწლეულში.

fondsk.ru-სა და iarex.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოამზადა ბიორაბი განაჩილაქა

«ამ სამეულის წინაშე უნდა დაისახოს აგვიციური, ხელშესახები და მისაღწევი მიზნები ევროკავშირთან მჭიდრო ინტეგრაციისთვის. და, ვინაიდან წევრობის საკითხი უახლოეს მომავალში არ გადაწყდება, ამ ქვეყნების წინაშე აუხილავალია, დაისახოს უაღრესი მიზნები, რომლებიც მათთვის უაქციაბივით იქნება.»

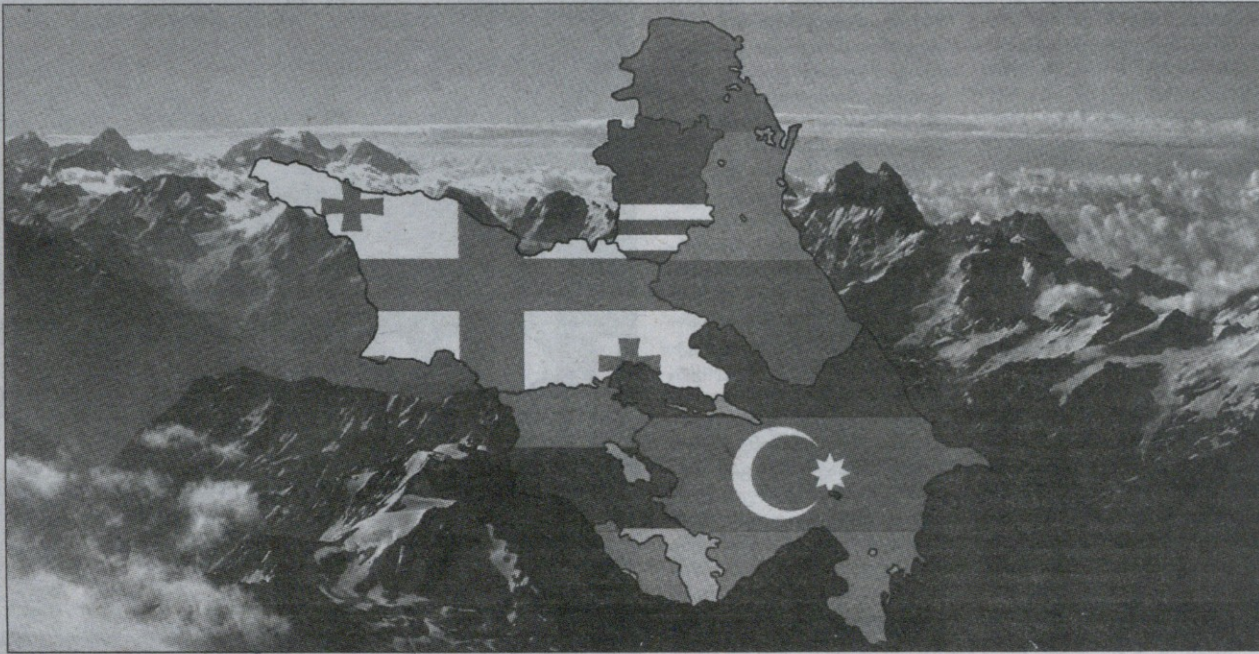

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თბილისში ესმით, რომ უარყოფან არა რუსეთის, არამედ თურქეთისა და აზერბაიჯანის ინიციატივას, რომლებიც რეგიონში საკომუნიკაციო დერეფანების განვითარების მიზნით უნდა აღმოჩნდნენ. ამ გეგმების რეალიზაციის შემთხვევაში რეგიონული მოთხოვნების მიმართ თბილისის დამოკიდებულებას კორექტირება დასჭირდება. ახალი გეოპოლიტიკური განლაგების სპეციფიკიდან გამომდინარე, საქართველოს რუსეთზე, თურქეთზე ან ირანზე ზემოქმედების მიქცევის მიზნით უნდა შეიქმნას გეოპოლიტიკური პასიანსები.

გეოპოლიტიკური პასიანსები აზერბაიჯანის რეგიონში: «3+3», «3+2» და «1+6»

ყარაბაღის მეორე ომის შემდეგ ამიერკავკასიაში იშლება ახალი გეოპოლიტიკური პასიანსი, რომელიც „ჯდება“ ე.წ. დიდ ახლო აღმოსავლეთში გაძლიერებულ გეოპოლიტიკურ ტურბულენტობაში. ამასთანავე, სათამაშო ბანქოს დასტა ძველი დარჩა, მაგრამ ხდება მისი ინტენსიურად აჭრა-არევა. თუ ბანქოს ტერმინოლოგიის გამოყენებას განვაგრძობთ, ახალ თამაშში იწყება ერთ-ერთი ფერის კომბინაცია. მაგრამ თავდაპირველად, როგორც გამოცდილ მოთამაშეებს მიაჩნიათ, მნიშვნელოვანია ბანქოს განაწილება.

სომხეთში, როგორც კოლექტიური უსაფრთხოების შეთანხმების ორგანიზაციისა და ევრაზიული ეკონომიკური კავშირის წევრი, მიიჩნეოდა რუსეთის „სტრატეგიულ პარტნიორად“, მაგრამ 2018 წლის მაისში ხელისუფლების სათავეში ნიკოლ ფაშინიანის მოსვლის შემდეგ ქვეყნის საგარეო ვექტორი ევროპისა და აშშ-ისკენ გადაიხარა.

საქართველომ თავი წარმოაჩინა, როგორც პროამერიკული და ანტირუსული გეოპოლიტიკური ორიენტაციის ფლაგმანი.

აზერბაიჯანი, რომელიც მოსკოვსა და ანკარას შორის ლავირებს, უფრო თურქეთთან ალიანსისკენ იხრება, რომელსაც გარკვეულ გარემოებებში შეუძლია, რეგიონში ამერიკელთა ინტერესების გამტარებელი იყოს. რეგიონში გარემო მთავარი მოთამაშეები არიან რუსეთი, თურქეთი, ირანი, აშშ და ევროკავშირი.

მათგან მოსკოვი და თეირანი პასიურად და უსისტემოდ მოქმედებდნენ და ამით, აშშ-ის მიერ გაცხადებული მისწრაფების ფონზე, ამიერკავკასიიდან გაქცევილი რუსეთი და არ დაუშვა ირანის გავლენის გაძლიერება, შექმნეს პირობები თურქეთის გავლენის გასაძლიერებლად რეგიონში. რაც შეეხება ევროკავშირს, მან კურსი აიღო ამიერკავკასიის ქვეყნების თანდათანობით მიზიდვისკენ დემოკრატიის სირთულეების გადალახვის გზით. ევროკავშირმა პოზიციები გაიმყარა საპარტნიორო განმარტებას, რომელიც მისთვის სტრატეგიულია.

საქართველომ და ირანმა უნდა შექმნილიყო „ერთიანი დემოკრატიული ფრონტი“ თბილისისა და ირანის მონაწილეობით, მაგრამ ეს სქემა პრობლემას შექმნიდა ე.წ. კოლექტიურ დასავლეთში მთიანი ყარაბაღის კონფლიქტის მოგვარების საჭიროებას, რადგან არაფრად უნდა გააქტიურდეს „დემოკრატიული“ სომხეთსა და „ავტორიტარული“ აზერბაიჯანს შორის.

ამ ამოცანის გადასაწყვეტად დასავლეთში უნდა შექმნას გეოპოლიტიკური პასიანსი — საქართველო-აზერბაიჯანი, იმ გათვლით, რომ ქართული პლაცდარშიდან დაიწყება „დემოკრატიული ენსაანსისა“, რადგან საქართველომ უნდა განაგრძოს მთავარი ენერგეტიკული მარშრუტის გაძლიერება. შემთხვევითი არ იყო, რომ აზერბაიჯანში იმ დღეებში, რომლებიც ორიენტი-

რებული არიან შიდაპოლიტიკური ვითარების არევაზე, სხვადასხვანაირად გამოავლინეს თავი — ანუ ყარაბაღის მეორე ომის დაწყებამდე კავკასიაში გაჩნდა „დიდი თამაშის“ მზადების ნიშნები, რომელიც დაიწყო კიდეც 2020 წლის სექტემბერში და დასრულდა აზერბაიჯანის მიერ ადრე დაკარგულ რაიონებზე კონტროლის დამყარებით.

ამ სცენარში რუსეთმა თავისუფალი არბიტრის როლი შეასრულა, შედეგად მოიგატა მისმა პოლიტიკურმა წონამ და გააძლიერა გავლენა აზერბაიჯანში. ამასთანავე, ამოქმედდა თურქეთის ფაქტორი, ზუსტად ისევე, როგორც ადრე იყო გამოყენებული ირანის ფაქტორი ქასპიის პრობლემის გადასაჭრელად, რათა აღეკვეთათ გაქცევა და მის უკან მდგომი ძველგზის მცდელობები, კონტროლი დაემატებინათ ქასპიის ზღვის 75%-ზე.

შეიქმნა უნიკალური ვითარება, როცა რეგიონში რუსეთის სამხედრო და პოლიტიკური ჩართულობაში დაინტერესებული აღმოჩნდნენ ერთმანეთთან დაპირისპირებული სომხეთი და აზერბაიჯანი, გარე მოთამაშეებიდან კი — თურქეთი და ირანი. შედეგად „ამიერკავკასიის პასიანსში“ ძალთა განლაგება სწრაფად შეიცვალა, ისევე, როგორც გაფართოვდა მოვლენების მსვლელობაზე ზემოქმედების დიაპაზონი ამ რეგიონში.

ანკარა ბაქოსთან ერთად გამოვიდა ინიციატივით, აზერბაიჯანში შეიქმნას რეგიონული უსაფრთხოების ფორმატი „3+3“ (აზერბაიჯანი, სომხეთი, საქართველო + რუსეთი, ირანი, თურქეთი). ეს ფორმატი გამოირჩევა აზერბაიჯანის რეგიონული „თამაშის“ აზერბაიჯანის რეგიონული მონაწილეობის მიხედვით არ არის, რომ მას აქტიურად უჭერან მხარს რუსეთი და ირანი. ამ პროექტისკენ იხრება სომხეთიც. რაც შეეხება საქართველოს, მან თავდაპირველად განაცხადა, რომ მზად არის, განიხილოს ამ გეოპოლიტიკურ ასპექტში მონაწილეობის ვარიანტები, მაგრამ აშშ-ის მხრიდან წინააღმდეგობის შედეგად უარი თქვა ფორმატზე „რუსეთის მონაწილეობისა და მის მიერ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის დამოუკიდებლობის აღიარების, აგრეთვე, მასში აშშ-ისა და ევროკავშირის არყოფნის გამო“. ამის ნაცვლად საქართველომ წარმოადგინა თავისი სქემა „3+2“, რომელიც არ არის რუსეთი. არის აშშ, საქართველო, უკრაინა, მოლდოვა, თურქეთი, რუმინეთი და ბულგარია.

თი. ეს ვარიანტი უფრო პასუხისმგებელია საქართველოს თავდაცვითი საპრობლემისთვის, რომელიც უფრო ადრე დასავლურ ქვეყანებზე. თბილისში, რა თქმა უნდა, ესმით, რომ ამით უარყოფენ არა რუსეთის, არამედ თურქეთისა და აზერბაიჯანის ინიციატივას, რომლებიც რეგიონში საკომუნიკაციო დერეფნების განვითარების მიზნით უნდა აღმოჩნდნენ. ამ გეგმების რეალიზაციის შემთხვევაში რეგიონული მოთხოვნების მიმართ თბილისის დამოკიდებულებას კორექტირება დასჭირდება. ახალი გეოპოლიტიკური განლაგების სპეციფიკიდან გამომდინარე, საქართველოს რუსეთზე, თურქეთზე ან ირანზე ზემოქმედების მიქცევის მიზნით უნდა შეიქმნას გეოპოლიტიკური პასიანსები.

«აზერბაიჯანის საზღვარგარეთისა და რუსეთის, თურქეთისა და ირანის მონაწილეობით «3+3» ფორმატში საქართველოს ადგილი განაგრძო შეუნარჩუნდება, სანამ თბილისი არ გამოიხსნას ახალ დისკუსიაში მონაწილეობისთვის გზა დაუფრას და, «თუ გაიგარტება შეხვედრა, არადა, იგეგმება ამ ქვეყნიდან სხვა სხვადასხვა ქვეყნის დედაქალაქში შეხვედრის გაგართვა, საქართველოსთვის სპეციფიკური იქნება»

იდან კი ზემოქმედება დაიწყება. შესაძლოა, სახელდობრ, ამიტომ მოსკოვსა და ანკარას შორის უნდა შეიქმნას თბილისის პოზიციის დაცვის მიზნით „3+3“-ის ფორმატი, რომელიც თბილისის მიხედვით უნდა იქმნას აზერბაიჯანის რეგიონში. რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე ანდრეი რუდეკოვი განაცხადა, რომ „აზერბაიჯანის რეგიონში საქართველოს და რუსეთის, თურქეთისა და ირანის მონაწილეობით «3+3» ფორმატში საქართველოს მონაწილეობა უნდა შეიქმნას ახალი დისკუსიაში მონაწილეობის მიზნით. 2020 წლის 9 ნოემბერს აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის დაზავების შეთანხმებაზე ხელმოწერის შემდეგ ყარაბაღში რუსეთის სამხედრო კონტინგენტი შევიდა. დასავლეთი პროცესის მიღმა დე ფაქტო დარჩა.

და მთავარი დასკვნა: ყარაბაღის მეორე ომმა აჩვენა, რომ დასავლეთს არ აქვს ძალა და შესაძლებლობები, სერიოზული გავლენა იქონიოს ბაქოსა და ერევანზე, რაღაც გავლენა მოიპოვა თურქეთმა, მაგრამ მშვიდობისმყოფელი, რომელიც პროცესზე რეალური გავლენა აქვს, არის რუსეთი.

regnum.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოამზადა ნიკა კორნეთელი

გეორგი ჯორჯანიანი
საპროგრამო ხელმძღვანელი
www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სტალინის ძალა, ნიჭი, დიპლომატია და შორსმხედველობა იმდროინდელი გაბრუნებისა, რომ მან ყველაფერი გააკეთა ანტიჰიტლერული კოალიციის გასაძლიერებლად, რომ ცდილობდა, კოალიციის თითოეულ მონაწილეს კონკრეტული ვალდებულებები აეღო და უპირობოდ შეესრულებინა. სტალინი მოქმედებდა მტკიცედ, მაგრამ ტაქტიკურად, ვატივის სცემდა მოკავშირე ქვეყნებისა და ფაშის ფინანსებზე ბრძოლაში მონაწილე სხვა პოლიტიკურ თუ სამხედრო ლიდერებს.

გაბრუნება. დანაშაულის №40-43, 2021 წ.

საბჭოეთის ლიდერის კალისხევა მუშაკებისა და სპორტსმენების უსაფრთხოებისთვის

სტალინი მიზნად ისახავდა ანტიფაშისტური ძალების გაერთიანებას, მათ მობილიზებას ფაშისტური გერმანიის წინააღმდეგ ბრძოლის გასაძლიერებლად. ანტიჰიტლერული კოალიციის შექმნა საბჭოთა კავშირის, კაპიტალისტური ინგლისისა და შეერთებული შტატების სამხედრო-პოლიტიკური ალიანსი, შემდეგ კი ევროპისა და აზიის სხვა ქვეყნების ალიანსი სტალინის შორსმხედველი პოლიტიკის შედეგია, რომელმაც გადამწყვეტი როლი ითამაშა ომის შედეგზე. ამას წინ უძღოდა ბრძოლა საბჭოთა კავშირის აღიარებისა ნამდვირი კაპიტალისტური ქვეყნების მხრიდან, ბრძოლა ერთობლივი უსაფრთხოების შესაქმნელად ფაშისტური გერმანიის, იტალიისა და იაპონიის წინააღმდეგ — ამ სამთა ბლოკის მხრიდან სსრკ-ის წინააღმდეგ კაპიტალისტური ძალების ერთიანი ფრონტის შექმნის თაობაზე ასაცილებლად. და რომ არა სტალინის შორსმხედველი და გარდამტეხი პოლიტიკა, საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის დასაბრუნებად მოახლოებული იყო კაპიტალისტური სამყაროს უკვე გამოკვეთილი ალყა, რომლის გარღვევის გარეშე საბჭოთა ქვეყანა აღმოჩნდებოდა ურთულეს ვითარებაში. სწორედ სტალინის დიპლომატიამ მოახერხა, ორი წლით გადინა ნაცისტური გერმანიისა და მისი მოკავშირეების თავდასხმა საბჭოთა კავშირზე და ამ ხნის განმავლობაში სტალინმა შეძლო, გაემყარებინა ქვეყნის გეოპოლიტიკური მდგომარეობა, ხოლო ფაშისტური აგრესიის დაწყებისთანავე დაიწყო ანტიჰიტლერული კოალიციის შექმნა მსოფლიოს ნამდვირ კაპიტალისტურ ქვეყნებთან მოლაპარაკებებით.

ნიის ჯარების მოულოდნელი და შოკისმომგვრელი მარცხი ბრიტანელებისა და ამერიკელებისთვის სიურპრიზი იყო. ბრიტანეთის პრემიერმინისტრმა უინსტონ ჩერჩილმა 1941 წლის დეკემბრის მეორე ნახევარში მოსკოვში გაგზავნა საგარეო საქმეთა მინისტრი იდენი, რომელიც ბრიტანეთის დაზვერვის უფროსი და, ამასთანავე, ჩერჩილის სიძე გახლდათ. ჩერჩილმა მას დაავალა მოლაპარაკებების გამართვა საბჭოთა მხარესთან მოკავშირეობისა და ურთიერთდახმარების შეთანხმების და, აგრეთვე, მსოფლიოს შემდგომი სტრუქტურის მონაცემების შესახებ. ამასთანავე, იდენი უნდა დარწმუნებულიყო, შეესაბამებოდა თუ არა სიმართლეს გერმანიის უძლველი არმიის შოკისმომგვრელი მარცხის ამბავი, რადგან ინგლისშიც და შეერთებულ შტატებშიც სჯეროდათ, რომ 1941-1942 წლების ზამთარში საბჭოთა კავშირი ნაცისტური გერმანიის შეტევებს დიდხანს ვერ გაუძლებდა. სსრკ-სა და დიდ ბრიტანეთს შორის ხელშეკრულების დადების მნიშვნელობის გათვალისწინებით, სტალინი მიაჩნდა მთლიანად ერთად მონაწილეობა იდენთან მოლაპარაკებებში. იმის გამო, რომ ბრიტანეთის მთავრობამ უარი თქვა 1941 წლის საბჭოთა საზღვრების აღიარებაზე, გადაწყდა, რომ ამ თემაზე მოლაპარაკებები სხვა დროისთვის გადაეტანათ. სტალინმა ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი იდენს რამდენიმე დღის წინათ მოსკოვთან ახლოს გათავისუფლებული ვოლოკოლამსკის მონახულება შესთავაზა. იდენმა დიდი ინტერესი გამოხატა. დათვლილი მინდვრებზე იდენმა და მისმა თანმხლებმა სამხედროებმა საკუთარი თვალთი იხილეს დამწვარი და გაპარტახებული გერმანული სამხედრო ტექნიკა — ტანკები, ცეცხლსასროლი იარაღები და ა.შ., ასევე, გერმანული ჯარისკაცების ცხედრები. ნანახმა, რა თქმა უნდა, დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა იდენზე.

1941 წლის დეკემბერში სტალინმა იდენს მოლაპარაკებისას მტკიცედ განუცხადა: „სსრკ-ის საზღვრების საკითხს... ჩვენთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს... ომი სსრკ-სა და გერმანიის შორის წარმოიშვა დასავლეთის საზღვრების გამო, მათ შორის, ბალტიის სახელმწიფოთა გამო. მსურს, ვიცოდეთ, რომ ინგლისი, ჩვენი მოკავშირე, არის თუ არა მზად, მხარი დაგვიჭიროს ამ საზღვრების აღდგენაში“. აი, რას წერს იდენი ამ მოლაპარაკების თაობაზე თავის მემუარებში: „სტალინის შემოთავაზებული პროტოკოლი მიუთითებდა, რომ ლონდონის იმედები მასზე, რომ საზღვრების განხილვა ატლანტიკური ქართის ზოგადი დებულებებით შემოიფარგლებოდა, არ გამართლდა. რუსებს თავიანთ

სტალინის, რუსველტისა და ჩერჩილის შეხვედრა თეირანის კონფერენციაზე

სტალინი გეორგი ჯორჯანიანის ომში

დიდი საბჭოლო ომის საბრძოლო მასალა — 1200 ახალი დოკუმენტი პირველად იხილავს გზის სინათლას «საქართველო და მსოფლიოს» ფურცლებზე

მიზანი მტკიცედ ჰქონდათ განსაზღვრული, რომელიც ბოლო სამი წლის განმავლობაში თითქმის არ შეცვლილა და რომელიც ეხებოდა რუსეთის საზღვრების მაქსიმალური უსაფრთხოების უზრუნველყოფას სამომავლოდ... სტალინმა ბრწყინვალე მანქანა გამოიყენა. დათვლილი მინდვრებზე იდენმა და მისმა თანმხლებმა სამხედროებმა საკუთარი თვალთი იხილეს დამწვარი და გაპარტახებული გერმანული სამხედრო ტექნიკა — ტანკები, ცეცხლსასროლი იარაღები და ა.შ., ასევე, გერმანული ჯარისკაცების ცხედრები. ნანახმა, რა თქმა უნდა, დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა იდენზე.

დედ ძალიან ახლოს არის მოსკოვთან, ბერლინი კი — საკმაოდ შორს? სტალინმა მყისიერად და თავდაჯერებით უპასუხა: — არა უშავს, რუსები უკვე ორჯერ იყვნენ ბერლინიში და მესამედაც აღმოჩნდებიან! 1941 წლის დეკემბერში იდენი ჩავიდა მოსკოვში ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტ ფრანკლინ რუზველტის სპეციალური წარმომადგენელი ჰარი ჰოპკინსი, რომელმაც სტალინთან შეხვედრის შთაბეჭდილებები ასე აღწერა: „არ იყო არც ერთი ზედმეტი სიტყვა, უესტი, გრიმასი. მრჩებოდა შთაბეჭდილება, რომ ვესაუბრებოდი საოცრად განო-

ნანსწორებულ მანქანას, ინტელექტუალურ მანქანას. სტალინმა ზუსტად იცოდა, რა სურდა თავად, რა სურდა რუსეთს და თვლიდა, რომ ჩვენც ვიცოდით ზუსტად... როგორც ჩანს, მას ამაში ეჭვი არ ეპარებოდა. ის თავისდაუნებურად აღვივებდა ადამიანებში რწმენას, რომ რუსეთი უსათუოდ გაუძლებს გერმანიის თავდასხმებს“. ჰოპკინსი სტალინში ხედავდა გამოჩენილ, განსაკუთრებულ სამხედრო ლიდერს, რომლის გარემოცვაც შესაძლებელი იყო ანტიჰიტლერული ალიანსის მჭიდრო თანამშრომლობა. რუზველტიც ითვალისწინებდა ჰოპკინსის აზრს. აი, როგორ აფასებდა რუზველტი სტალინს:

«არ იყო არც ერთი ზედმეტი სიტყვა, უესტი, გრიმასი. მრჩებოდა შთაბეჭდილება, რომ ვესაუბრებოდი საოცრად განოწონებულ მანქანას, ინტელექტუალურ მანქანას. სტალინმა ზუსტად იცოდა, რა სურდა თავად, რა სურდა რუსეთს და თვლიდა, რომ ჩვენც ვიცოდით ზუსტად... როგორც ჩანს, მას ამაში ეჭვი არ ეპარებოდა. ის თავისდაუნებურად აღვივებდა ადამიანებში რწმენას, რომ რუსეთი უსათუოდ გაუძლებს გერმანიის თავდასხმებს»

„ამ ადამიანმა ზუსტად იცის, რა სურს და ამ სურვილს ბოლომდე მიჰყვება. სასიამოვნოა მასთან მუშაობა. არანაირი მიკიბვ-მოკიბვა. ის სვამს საკითხს, რომლის განხილვაც სურს, და ამ საკითხიდან არ გადაუხვევს“.

ასევე საინტერესოა რუზველტის ვაჟის, პოლკოვნიკ უილიამ რუზველტის მოგონებები:

„მამაჩემმაც და ჩერჩილმაც ბრწყინვალედ იცოდნენ ისტორია. სტალინის ისტორიასა და გეოგრაფიაზე თავისებური ცოდნა ჰქონდა. იგი ფლობდა ინგლისურ ენას, ბრწყინვალედ ესმოდა, მაგრამ არასდროს ამჟღავნებდა. ამას მაშინ მივხვდი, როდესაც ინტერვიუ ჩამოვართვი. იმხანად მე უკვე რუსული ენის კურსებზე დავდიოდი და ზოგჯერ, როდესაც ჩემი თანდასწრებით რუსულად მიმდინარებდა საუბრები, კარგად ვხვდებოდი, რაზე მსჯელობდნენ. მე მივხვდი, რომ ის ისევე კარგად ფლობდა ინგლისურს, როგორც ის რუსები, რომლებიც მამამ ხვდებოდნენ, გარდა პროფესიონალი თარჯიმნებისა. სტალინი ყურადღებით ისმენდა ყველაფერს, რაზეც ჩერჩილი და მამა საუბრობდნენ შეხვედრებზე, მიუხედავად იმისა, რომ მშვენივრად იცოდა, რაზე იყო საუბარი, ელოდა თარჯიმანს და ამით დროს იგებდა. მას უპირატესობა ჰქონდა ორივეზე, რასაც არასდროს ამჟღავნებდა“.

1942 წლის აგვისტოში, როდესაც კავკასიონის მთებში გააფრთხილები ბრძოლები მიმდინარებდა, მოსკოვში ამჯერად ჩერჩილი ჩაფრინდა მოლაპარაკებებზე და ამის შესახებ თავის მოგონებებში დანერგა:

„მე ჩემს მისიაზე ვფიქრობდი ამ პირქუშ და ბოროტ ბოლშევიკურ სახელმწიფოში, რომლის დახრჩობასაც დიდი მონდომებით ვცდილობდი მისი დაარსებისთანავე და რომელსაც ჰიტლერის გამოჩენამდე ცივილიზებული სამყაროს მომავლი ნებელ მტრად მივიჩნევი. რა უნდა მეთქვა ახლა მე მათთვის?“ მოსკოვში ჩერჩილის ჩასვლის პირველი დღეს, 12 აგვისტოს, შედგა პირველი შეხვედრა და საუბარი მას და სტალინს შორის, რომელიც დაახლოებით ოთხ საათს გაგრძელდა. საუბარს ეხსენებოდნენ მოლოტოვი, ▶

გეორგი მინიანი საპროტო გეორგი

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სტალინმა ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ იდენს რამდენიმე დღის წინათ მოსკოვთან ახლოს გათავისუფლებული ვოლოკოლამსკის მონახულება შესთავაზა. იდენმა დიდი ინტერესი გამოხატა. დათოვლილ მინდვრებზე იდენმა და მისმა თანმხლებმა სამხედროებმა საკუთარი თვალთი იხილეს დამწვარი და გაპარტახებული გერმანული სამხედრო ტექნიკა — ტანკები, ცეცხლსასროლი იარაღები და ა.შ., ასევე, გერმანული ჯარისკაცების ცხედრები.

მორიგი მორიგი, ბრიტანეთის ელჩი მოსკოვში — კერი, აშშ-ის ელჩი მოსკოვში — ჰარიმანი. ჩერჩილმა თავიდანვე იმედი გამოთქვა, რომ დიპლომატიკური „მეგობრული ვითარებაში“ წარმართებოდა და რომ სტალინი ასევე „გულწრფელად ისაუბრებდა, რისი გაკეთება მიაჩნდა სასარგებლოდ ამ ეტაპზე“. შემდეგ აღნიშნა, რომ შეთანხმება მოლოტოვთან 1942 წლის მაისში მეორე ფრონტის გახსნის შესახებ ფორიფარგლებოდა მხოლოდ სიტყვებით, რადგან „ვერაფერს დაჰპირდება ამ წლისთვის“, და რომ ამერიკასა და ბრიტანეთს „არ შეუძლიათ განახორციელონ ოპერაციები სექტემბერში... მაგრამ, როგორც სტალინიმა იცის, ბრიტანეთი და შეერთებული შტატები ემზადებიან მნიშვნელოვანი ოპერაციებისთვის 1943 წელს“. ჩერჩილმა ისაუბრა სადესანტო ძალების ნაკლებობასა და ამერიკული დივიზიების ჯერ კიდევ მცირე რაოდენობაზე ბრიტანეთის კუნძულზე და რომ, უბრალოდ, არაგონივრული იქნებოდა ამ წელს სადესანტო მოქმედებების დაწყება წარმატების გარანტიის გარეშე; დასძინა, რომ ემზადებიან, რათა ეს ოპერაციები დაიწყო 1943 წელს.

სტალინიმა ჩერჩილს შეკითხვით უპასუხა: „სწორად გავიგე თუ არა, რომ წელს მეორე ფრონტი არ გაიხსნება, რომ ბრიტანეთის მთავრობა უარს ამბობს საფრანგეთის სანაპიროებზე 6-8 სადესანტო დივიზიის გადასახლება ამ წელს?“ ამჯერად ჩერჩილმა პკითხა სტალინს, თუ რას გულისხმობს მეორე ფრონტი. მას საბჭოთა ლიდერმა მოსალოდნელი პასუხი გასცა: — წელს დიდი ძალებით შეჭრას ვეროპაში. იქვე მყოფმა აშშ-ის პრეზიდენტის სპეციალურმა წარმომადგენელმა **აპირალ ჰარიმანმა** მხარი აუბა ჩერჩილს და განაცხადა, რომ იგი ეთანხმება ბრიტანეთის პრეზიდენტის განცხადებას.

„ვინც არ რისკავს, ომს ვერ იგებს, — განაცხადა სტალინიმა და განაგრძო, — არ უნდა გქონდეთ გერმანელების მიმართ ესოდენ დიდი შიში“. სტალინის სიტყვებმა გააღიზიანა ჩერჩილი და სტალინს შესხვინა, რომ ინგლისი თითქმის მარტო ებრძოდა ჰიტლერის ჯარს 1940 წელს და გერმანელებმა ვერ გაბედეს ბრიტანეთში შეჭრა.

სტალინსა და ჩერჩილს შორის მოლაპარაკებები 13 აგვისტოს გაგრძელდა. ამ დღეს სტალინს მოლოტოვი ახლდა, ჩერჩილს — **ჰარიმანი, ბრუკი, კადოგანი, უიველი და ტიფინი**. შეხვედრისას კვლავ ნაშინა ნინა დღეს განხილულმა თემამ. სტალინიმა აღნიშნა: „ბრიტანელები და ამერიკელები რუსეთის ფრონტს მეორეხარისხოვნად მიიჩნევენ, მე კი პირველხარისხოვნად მივიჩნევ“, რომ დასავლელი მოკავშირეები არ ასრულებენ დაპირებულ ვალდებულებას სსრ კავშირისთვის იარაღისა და სხვა საბრძოლო მასალების მიწოდების თაობაზე და „გვანოდებთ იმას, რასაც არ დაგვიპირებიათ“, მაგრამ მაშინვე გადაუხადა გადადგმული ნაბიჯისთვის. სტალინიმა ბრიტანელ სამხედროებს შესთავაზა, დაინტერესების შემთხვევაში, გასცნობოდნენ საბჭოთა სარაკეტო ზალპურ სამხედრო დანადგარ „კატაიუსას“ (რაც მეორე დღესვე მოხ-

1943 წლის აგვისტოში კურსის ბრძოლის შედეგ აუპირად შეიქნა, რომ საბჭოთა კავშირის არმიას დაეპირებოდა, მოკავშირეთა დახმარების გარეშე, შეიქმნა გენერალ-ლეიტენანტი ნახილტოვი გერმანიისა და მისი საბრძოლველად. აშშ-ის პრეზიდენტმა თეიარანს კონფერენციის წინ დედასთან თეიარს ვაჟს: «თუ რუსეთში ყველაფერი ისე გაგრძელდება, როგორც ახლა, მაშინ შესაძლებელია, რომ მოგვალ გაუფრთხილდეთ მეორე ფრონტის გახსნა საბრძოლო არ იყოს საჭირო»

ჩერჩილი და სტალინი

და). შემდეგ სტალინიმა აღნიშნა, რომ შემაჯამებელი კომუნიკე არ უნდა შეიცავდეს „შეუსრულებელ დაპირებებს“. ჩერჩილმა, თავის მხრივ, ხაზგასმით აღნიშნა: „მტერს არ უნდა მიეცეს საფუძველი, იფიქროს, რომ „მოკავშირეებს შორის უთანხმოებაა“. დასასრულს, სტალინიმა ჩერჩილის თხოვნით დაწვრილებით ისაუბრა კავკასიის დაცვის გეგმაზე. იმავე საღამოს სტალინიმა ჩერჩილის პატივსაცემად სადილი გამართა.

მარშალი **გოლოვანოვი** მოგონებებში წერს: „სადღევრძელოები გრძელდებოდა. ჩერჩილს ჩვენ თვალწინ ეკიდებოდა სასმელი, აი, სტალინის ქცევაში კი არაფერი იცვლებოდა... როგორც ჩანს, ჩერჩილმა ზედმეტების ლაპარაკი დაიწყო, რადგან ბრუკი მას სახელოზე ექაჩებოდა, რა თქმა უნდა, შეუმჩნევლად. სტალინი კი ძალდაუტანებლ-

ად უსმენდა მისთვის საინტერესო საუბარს. დამშვიდობებისას ჩერჩილი სხვების დახმარებით გაიყვანეს. სტალინი მომიახლოვდა და მითხრა: „ნუ გეშინია, რუსეთს სასმელში არ დავამღერებ. აი, ჩერჩილი კი ხვალ კედელზე დაინყებს თავის მიხეთქებას, როდესაც შეიტყობს, რას როშავდა“.

კავკასიის ბრძოლების ყველაზე დაძაბულ დღეებში, კერძოდ, 1942 წლის 30 სექტემბერს, ჩერჩილმა სტალინს წერილი მისწერა საბჭოთა კავშირისთვის დახმარების თაობაზე და რომ ბრიტანელებს ჰქონდათ შემუშავებული გეგმა „Velvet“-ი. გეგმის მიხედვით, ბრიტანეთის მე-10 არმია მზად იყო კავკასიაში შესაჭრელად, მაგრამ ინგლისს ამით უარდა არა იმდენად საბჭოთა ჯარის დახმარება, რამდენადაც კავკასიაში არსებული

ნავთობის საბადოების ხელში ჩაგდება.

1942 წლის ბოლოსა და 1943 წლის დასაწყისში დაიწყო საუბარი ინგლისის, აშშ-ისა და სსრკ-ის მთავრობების მეთაურთა სამხრეთი მოლაპარაკებების გამართვის შესახებ. თუმცა ფრონტზე შექმნილი რთული ვითარების გამო, სტალინი ვერ ტოვებდა ქვეყანას მოკავშირეების მიერ შესთავაზებულ ადგილებზე გასამგზავრებად, მაგრამ დათანხმდა რუხველტის შეთავაზებას ორმხრივი მოლაპარაკების გამართვის თაობაზე. 1943 წლის 26 მაისს რუხველტი-სადმი გაგზავნილ წერილში სტალინი წერდა, რომ ასეთი შეხვედრა შესაძლებელია ჩატარდეს „ივლისში ან აგვისტოში“ ალასკაზე. დაგეგმილი შეხვედრა ჩაიშალა — 4 ივნისს ამერიკის პრეზიდენტის სახელმწიფო დეპარტამენტის ინფორმაცია, რომ ვაშინგტონში 1943

წლის 12-25 მაისს გამართულ ინგლის-მერიკის კონფერენციაზე გადაწყდა, ერთი წლით გადადებულიყო მეორე ფრონტის გახსნა. 11 ივნისს აშშ-ის პრეზიდენტისადმი გაგზავნილ წერილში სტალინიმა შესახვა დაპირება, რომელიც დასავლელმა ლიდერებმა 1943 წლის დასაწყისში დადეს საფრანგეთში თავიანთი შეიარაღებული ძალების გადასხმის თაობაზე არაუგვიანეს 1943 წლის სექტემბრისა. სტალინიმა თავისი ჩვეული პირდაპირობით სიცრუეში დაადასაშუღა რუხველტიც და ჩერჩილიც და სიტყვაც არ დაუძრავს ორმხრივ მოლაპარაკებაზე. ამავე პერიოდში, 1943 წლის მარტ-აპრილში, ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი იდენი ეწვია აშშ-ს. ბრიტანული მხარე ყოველნაირად ცდილობდა საბჭოთა ლიდერის დარწმუნებას, რომ დიდი ბრიტანეთი არ აპირებდა შეერთებულ შტატებთან მოლაპარაკებას სსრკ-ის ზურგს უკან, პირიქით — „სურს, ამერიკელებს აუხსნას, რა მნიშვნელოვანია სსრკ-ის აქტიური მონაწილეობა აბსოლუტურად თანასწორუფლებიანი პარტნიორის სტატუსით ომის შედეგში საკითხების გადაჭრაში“. ვინაიდან სტალინი არ რისკავდა ქვეყნის დატოვებას, მისთვის მისარები იყო რუხველტის შეთავაზება — „რაც შეიძლება მალე გაგზავნათ მოლოტოვი და რომელიმე ნდობით აღჭურვილი გენერალი ვაშინგტონში“. 1942 წლის 20 აპრილით დათარიღებულ პასუხში სტალინი აღნიშნავდა: „მოლოტოვი შეხვედრა ბრიტანეთის მთავრობას ლონდონში აზრების გასაზიარებლად“. შეხვედრებზე მოლოტოვმა ორივე ლიდერთან განიხილა მთავარი საკითხი — 1941 წელს ვეროპაში მეორე ფრონტის გახსნა. მოკავშირეებმა სთხოვეს მოლოტოვს, ეცნობებინა სტალინისთვის, რომ ისინი „იმედოვნებენ, წელს მეორე ფრონტი გაიხსნას“.

მეორე ფრონტის გახსნა საკვანძო საკითხი იყო მეორე მსოფლიო ომის მიმდინარეობისას. სტალინიმა შეურიგებელი პოზიცია დაიკავა ამ საკითხზე. ის მკაცრად ითხოვდა, რომ ანგლო-ამერიკელ მოკავშირეებს შეესრულებინათ მთავარი ვალდებულება საბჭოთა კავშირის წინაშე და გაეხსნათ მეორე ფრონტი ვეროპაში. ჩერჩილისადმი გაგზავნილ წერილში სტალინი წერდა: „ვეარაუდობ, რომ საბჭოთა კავშირის საომარი მდგომარეობა, ისევე როგორც დიდი ბრიტანეთისა, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება თუ შიტლერის წინააღმდეგ შექმნილი დასავლეთისა (საფრანგეთში) და ჩრდილოეთის (არქტიკაში) ფრონტები“. მეორე ფრონტის გახსნაზე მოკავშირეების უარი სტალინის უნ-

დობლობას იწვევდა. 1942 წლის ოქტომბერში ამერიკელ კორესპონდენტთან ინტერვიუში სტალინიმა აღნიშნა, რომ მოკავშირეების დახმარება არაუფექტური იყო იმასთან შედარებით, რასაც აწარმოებდა საბჭოთა კავშირი ბრიტანეთისა და ამერიკელების სასარგებლოდ, ვინაიდან გერმანიის არმიის მთავარი ძალები მიმართული იყო საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ ომში. სტალინი საქმის კურსში იყო, რომ იმავე წელს, 1942-ში, ჩერჩილმა მოამზადა საიდუმლო მემორანდუმი „ერთიანი ევროპის შექმნის შესახებ, რომელიც შეიცავდა ევროპის ქვეყნების, მათ შორის გერმანიის, გაერთიანებას ინგლისისა და აშშ-ის გარშემო „ბოლშევიკური ბარბაროსობის წინააღმდეგ საბრძოლველად“. შესაბამისად, ბრიტანელებმა და ამერიკელებმა სტალინს მეორე ფრონტის გახსნის ნაცვლად შესთავაზეს ჯარის შეყვანა სსრკ-ის ტერიტორიაზე ფაშისტური შემოსევისგან „დასაცავად“.

1942 წლის ივლისში ჩერჩილმა მიმართა სტალინს, შუა აზიის ზოგიერთ რაიონში ინგლის-კანადური ჯარების გაგზავნის წინადადებით. ჩერჩილმა სტალინს ურჩია საბჭოთა ჯარების გაყვანა კავკასიიდან და იქ ბრიტანეთის ჯარების განლაგება ნავთობის საბადოების „დასაცავად“. მან იგივე შესთავაზა მურმანსკის მიმართაც. რუხველტმა კი სტალინს შესთავაზა ამერიკული საჰაერო ბაზების განთავსება საბჭოთა შორეულ აღმოსავლეთში იაპონიის მოსალოდნელი აგრესიის „მოსაგერიებლად“. სტალინის პასუხი მოკავშირეთა ამ „დახმარებაზე“ იყო ერთი: „დაიხ, ჩვენ გვიჭირს და ამიტომ სჯობს, ეს ჯარები გაგზავნოთ ფრონტზე, ხოლო დანარჩენს თვითონ დავიცავთ“.

1943 წლის აგვისტოში კურსის ბრძოლის შემდეგ აუპირად შეიქნა, რომ საბჭოთა კავშირის არმიას დამოუკიდებლად, მოკავშირეთა დახმარების გარეშე შეეძლო განედგურებინა ნაცისტური გერმანიისა და მისი სატელიტების ჯარები. აშშ-ის პრეზიდენტმა თეიარანის კონფერენციის წინა დღეებში უთხრა თავის ვაჟს:

„თუ რუსეთში ყველაფერი ისე გაგრძელდება, როგორც ახლა, მაშინ შესაძლებელია, რომ მომავალ გაზაფხულზე მეორე ფრონტის გახსნა საერთოდ არ იყოს საჭირო“.

სტალინს კი უნებდა ინტენსიური ბრძოლა არა მხოლოდ ფაშისტური ბლოკის წინააღმდეგ, არამედ ბურჟუაზიული სახელმწიფოების რეაქციული ძალების ღია თუ ფარული მოლაპარაკებების წინააღმდეგ, რომლებსაც ისინი აწარმოებდნენ გერმანიის მთავრობასთან. მთელი ომის განმავლობაში სტალინის დიპლომატიური საქმიანობის ცენტრში იყო საბჭოთა სახელმწიფოს ინტერესების დაცვის საკითხი, ინგლისისა და შეერთებული შტატების რუსურსების მაქსიმალური ჩართვა გერმანიის წინააღმდეგ ომში, სსრკ-ის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა ომის შემდგომ პერიოდში, ქვეყნის საზღვრების დაცვა და სამშვიდო ბო მოლაპარაკებებისას სსრკ-ს მყარ პოზიციების გარანტიების მოპოვება.

(გაგრძელება შეა ვაგ ნომერში)

სტალინი და რუხველტი

გეორგიას პოლიტიკის

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

სოციალური გამოკითხვების თანახმად, პეტრე პოროშენკოს პარტია „ევროპული სოლიდარობა“ უკრაინაში ყველაზე პოპულარული პოლიტიკური ძალაა, რომელმაც გადაუსწრო პრეზიდენტ ზელენსკის „ხალხის მსახურს“ და უკან ჩამოიტოვა პრორუსული ოპოზიცია. დიდი ალბათობით, ეს ამერიკელების დამსახურებაა. ნიშნავს თუ არა ეს, რომ პოროშენკო მალე რევენუს აიღებს ზელენსკიზე და ძალაუფლებას დაიბრუნებს?

კიევის სოციოლოგიის საერთაშორისო ინსტიტუტის გამოკითხვები დროულად გამოქვეყნდა. ისინი ერთგვარად ასრულებს პოლიტიკურ სეზონს და წარმოაჩენს იმ ცვლილებებს უკრაინული საზოგადოების განწყობაში, რომლებიც ბოლო წლის განმავლობაში მოხდა. უფრო ზუსტად, იმ წლის განმავლობაში, როდესაც პრეზიდენტი **ვლადიმერ ზელენსკი** სწრაფი ტემპით აშენებდა პირად დიქტატურას. ამ გზაზე მან უკვე ბევრი რამ გააკეთა და ახლა უკვე თამამად შეიძლება ითქვას, რომ თანამოქალაქებმა ზელენსკის გაკეთებული არ დააფასეს.

უკრაინის მოქალაქეების დაახლოებით 65% დარწმუნებულია, რომ ქვეყანა „არასწორი მიმართულებით“ მიდის და მხოლოდ 18,6% გამოთქვამს ალტერნატიულ აზრს. ამასთანავე, უკრაინელები ქვეყნის მცდარ კურსს ზელენსკის პიროვნებას სამართლიანად უკავშირებენ — გამოკითხულთა 58,2% ეწინააღმდეგება მის კანდიდატურას მეორე საპრეზიდენტო ვადით (რასაც, უწინდელი დაპირების საწინააღმდეგოდ, აშკარად აპირებს). რაც შეეხება უკრაინელების პარტიულ და იდეოლოგიურ არჩევანს, ზოგადი სურათი იმაზე მიუთითებს, რომ საზოგადოება დაბნეულია. დამდეგ უქმეებზე საპარლამენტო არჩევნები რომ ჩატარდეს, უმალეს რადაში გავიდოდა პარტიების რეკორდული რაოდენობა — ცხრა. ამასთანავე, პროსაპრეზიდენტო ძალა „ხალხის მსახური“ ხმების მხოლოდ 15%-ს მოიპოვებდა.

შეგახსენებთ, რომ ახლა ეს პარტია სრულად აკონტროლებს პარლამენტს. ბოლო არჩევნებმა მას უპრეცედენტოდ ბევრი მანდატი მისცა — 450-დან 254. ახლა ზელენსკი მსგავს რამეზე ვერც კი იოცნებებს. უკრაინის სახელმწიფოს მეთაურისა და მისი პარტიის პოპულარობის დაკარგვის მიზეზებზე ბევრი ლაპარაკობს, მაგრამ ახლა ორი ძალიან მნიშვნელოვანი მომენტი გამოიყოფა.

პირველი — ზელენსკის მცდელობებს, „მოეთინიერებინა“ ოლიგარქები და აკრძალა მათთვის პოტენციური კონკურენტების მხარდაჭერა, ოლიგარქებმა მედიაში უპასუხეს, რომელსაც ის ჯერჯერობით ავებს. ახლა გამუდმებულ საინფორმაციო თავდასხმებში სახელმწიფოს მეთაურის პოპულარობა იკლებს — მას ყოველდღიურად აკრიტიკებდნენ ის მედიასაშუალებები, რომლებიც ადრე ნეიტრალიტეტს იცავდნენ.

მეორე — „განქორწინება“ დიმიტრი რაზუშკოვთან, ყოფილ მოკავშირესთან, რომელიც ეწინააღმდეგებოდა ზელენსკის დიქტატურის დამყარებას, გამოიწვია გავლენიანი სპილიერის (პარტია ან კანდიდატი, რომელსაც არჩევნებში გამარჯვების შანსი არ

აქვს, მაგრამ სხვა კანდიდატს ან პარტიას მომხრეებს ართმევს — ნ.ბ.) გაჩენა. ზელენსკის „ხალხის მსახურს“ და რაზუშკოვის „გონივრულ პოლიტიკას“ ერთი და იგივე ელექტორატი ჰყავთ ნიშანში ამოღებული. კიევის სოციოლოგიის საერთაშორისო ინსტიტუტის გამოკითხვით, უმალეს რადას ყოფილი სპიკერის, რაზუშკოვის, ახალი პარტია ხმების 9,9%-ს მოიპოვებს.

ამასთანავე, ომმა პრეზიდენტის ოფისსა და პარტია „ოპოზიციური პლატფორმა — სიცოცხლისთვის“ შორის, რომლის ერთ-ერთი ლიდერი **ვიქტორ მედვედჩუკი**, ფაქტობრივად, მძევლად აიყვანეს, თავისი შედეგი გამოიღო. საუბარია **ვიქტორ იანუშკოვიჩის** „რეგონების პარტიის“ ერთ-ერთ განაყოფზე, რომელიც ორიენტირებულია რუსულენოვანი სამხრეთ-აღმოსავლეთ უკრაინის ხმებზე, დონბასში კონფლიქტის მშვიდობიან მოგვარებასა და რუსეთთან ურთიერთობების აღდგენაზე. ახლა ამ ძალას ხმების მხოლოდ 9,2% აქვს და გამოკითხვის შედეგების მიხედვით მეხუთე პოზიციაზეა. სულ რაღაც, ერთი წლის წინათ, ზელენსკის პოლიტიკით იმედგაცრუების პირველი ტალღის ფონზე, „ოპოზიციურმა პლატფორმამ — სიცოცხლისათვის“, 20%-ზე მეტი რეიტინგით, პირველი ადგილი დაიკავა გამოკითხვებში. პარტია საგრძნობლად დასუსტდა ხელისუფლების მხრიდან დევნისა და შიდა სკანდალების გამო, რომლებმაც ასევე გააძლიერა სპილიერი. „რეგონების პარტიის“ კიდევ ერთი განაყოფი — **ვიტალინა შურაბის** პარტია „ჩვენები“, „ოპოზიციური პლატფორმა — სიცოცხლისათვის“ მსგავსი მოსაზრებებით, თუმცა მის ლიდერებთან გადაუჭრელი პირადი უთანხმოებებით ახლა ხმების 5,3%-ს აგროვებს.

კიევის სოციოლოგიის საერთაშორისო ინსტიტუტის გამოკითხვის ლიდერად კი მოულოდნელად იქცა ექსპრეზიდენტი პეტრე პოროშენკოს „ევროპული სოლიდარობა“. „მოულოდნელად“, რადგან ეს ძალა და მისი ლიდერი გიგანტური ანტირეიტინგის გამო წარსულს ჩააბარეს. გამოკითხვის თანახმად, პროდასავლური ნაციონალისტებს 17,1%-იანი მხარდაჭერა აქვთ, რომელიც ორჯერ მეტია მათ შედეგებზე ბოლო საპარლამენტო არჩევნებში. ეს არის „ოპოზიციური პლატფორმა — სიცოცხლისათვის“ წინააღმდეგ ზელენსკის ომის ლოგიკური შედეგი და პოლიტიკური დაპირებების კლასიკა, როდესაც ორი ძალის შეტაკებიდან გამარჯვებული გამოდის მესამე მხარე, როგორც კონფლიქტში ყველაზე ნაკლებად დაზარალებული. თუმცა არის ნიუანსი: კიეველი პოლიტოლოგები, მიუხედავად მათი დამოკიდებულებისა ზელენსკისა და პოროშენკოს მიმართ, ერთხმად აღნიშნავენ, რომ ამჟამინდელ პრეზიდენტს ყოფილი პრეზიდენტის საბოლოო განადგურებაში ხელი შეუშალა აშშ-ის დამცვემა ორდერმა. სხვაგვარად შეუძლებელია იმ ფაქტის ახსნა, რატომ არის პოროშენკოსა და მისი გარედისავე ნიშანდამდეგ ადრული ორი ათეული (!) სისხლის სამართლის საქმე შეჩერებული და თითქმის მივიწყებული. პოროშენკო ქვეყანას სათავეში ახალი ეკონომიკური რღვევის პერიოდში ჩაუდგა მილიარდერის სტატუსით, ამასთანავე, უკან არაფერზე იხევდა — ატარებდა ხისტ პოლიტიკას, რომელიც ყოველთვის შესაბამისობა სისხლის სამართლის კოდექსს, მაგრამ ამ კაცს მრავალრიცხოვანი პირადი კავშირები აქვს ამერიკაში, რომლებსაც ყოველთვის ოსტატურად იყენებდა და როგორც უნდა, ვივარაუდოთ, რომ მისი პოლიტიკური ძალა

უკრაინის მოქალაქეების დაახლოებით 65% დარწმუნებულია, რომ ქვეყანა „არასწორი მიმართულებით“ მიდის და მხოლოდ 18,6% გამოთქვამს ალტერნატიულ აზრს. ამასთანავე, უკრაინელები ქვეყნის მცდარ კურსს ზელენსკის პიროვნებას სამართლიანად უკავშირებენ — გამოკითხულთა 58,2% ეწინააღმდეგება მის კანდიდატურას მეორე საპრეზიდენტო ვადით (რასაც, უწინდელი დაპირების საწინააღმდეგოდ, აშკარად აპირებს).

უკრაინას პოროშენკოს რევენუსთვის აგზავნი

პოროშენკო ქვეყანას სათავეში ახალი ეკონომიკური რღვევის პერიოდში ჩაუდგა მილიარდერის სტატუსით, ამასთანავე, უკან არაფერზე იხევდა — ატარებდა ხისტ პოლიტიკას, რომელიც ყოველთვის შესაბამისობა სისხლის სამართლის კოდექსს. ამ კაცს მრავალრიცხოვანი პირადი კავშირები აქვს ამერიკაში, რომლებსაც ყოველთვის ოსტატურად იყენებდა და როგორც უნდა, ვივარაუდოთ, რომ მისი პოლიტიკური ძალა

ამ ხნის განმავლობაში შედარებით უსაფრთხოდ იყო მხოლოდ ამერიკელების წყალობით. ბოლოს და ბოლოს, აშშ-იც არ არის დაინტერესებული, რომ ზელენსკიმ სრულად შეძლოს საკუთარი თავის, როგორც დიქტატორისა და უკრაინის ერთპიროვნული მმართველის, რეალიზება. ამ შემთხვევაში მისი მართვა ძელი იქნება.

გამძლე იქნება თუ არა პოროშენკოს ეფრფილიდან პოლიტიკოსად აღდგომის ტრენდი, დრო გვიჩვენებს, მაგრამ, ამჟამინდელი სოციოლოგიური ვითარებიდან გამომდინარე, პროვოკატიული ნაციონალისტებს აქვთ არცთუ ურიგო შანსი, მოიპოვონ კონტროლი ახალი მონვევის პარლამენტზე. მრავალი სხვა გამოკითხვის თანახმად, პოროშენკო რჩება პოლიტიკოსების ანტირეიტინგის ლიდერად, ანუ იმ ადამიანად, რომლის გვარსაც ასახელებენ რესპონდენტები

კითხვაზე „ვის არ მისცემდით ხმას არავითარ შემთხვევაში“. თუმცა „ევროპული სოლიდარობა“ შეიძლება იქცეს ნაციონალისტურად განწყობილი, პროდასავლური და, ამასთანავე, ანტიზელენსკური“ ძალების კოალიციის შექმნის პლატფორმად. ასეთი ძალებია, მაგალითად, **იულიან ტიმოშენკოს** „პატრიოტები“ (გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, მას ამომრჩევლთა 13,3% უჭერს მხარს), **იგორ სმიშკოს** პარტია „ძალა და ღირსება“ (5,4%), **ვლადიმერ ბროსინის** „უკრაინის სტრატეგია“ (5,4%), **ოლეგ ლიანოშის** რადიკალური პარტია (5,4%).

ნათელია, რომ ასეთ სცენარში პირობითად პრორუსული ძალები გეგმავს მიღმა აღმჩნეობს და ძალაუფლებას ვერ მოიპოვებენ, თუმცა არც ზელენსკის საყრდენად იქცევიან — მათ შორის გადებული ყველა ხიდი დაინვა. ასეთ პრე-

ამენტს შეუძლია, პრეზიდენტ ზელენსკის ცხოვრება გაუძლიეროს რუსული მხრიდან მის მიმართ თანაგრძობის საფუძველიც არ არსებობს — მთელ რიგ საკვანძო საკითხებში ის კიდევ უფრო აუტანელი „პარტნიორი“ აღმოჩნდა, ვიდრე პოროშენკო. ეს ფაქტორები გასათვალისწინებელია უკრაინის მიმართ საშუალოვადიანი პოლიტიკის შემუშავებისას.

რუსეთთან ურთიერთობის მომხრე იქ თითქმის აღარ დარჩა, ხოლო ისინი, ვინც ჯერ კიდევ არიან, ძალაუფლებაზე პრეტენზიას არ აცხადებენ. მომდევნო პოლიტიკურ სეზონზე ვინც უნდა ჩაივდოს ხელთ უმალეს რადა, ის ხალხი იქნება, რომელიც თანმიმდევრულად აქცევს უკრაინას „ანტირუსეთად“.

VZ.RU - ზე გამოქვეყნებული მასალის მინიმალური მოპოვება 60607 ბარიკა

ლიბერალური ფიქრობდნენ, რომ ინტერნეტი იქნებოდა მათი უმკლავრისი იარაღი სრულიად მსოფლიოს ან თუნდაც დასავლეთის იდეურად გასათანაბრებლად, მაგრამ უცაბდლოდ აღმოჩნდა, რომ ამ პროცედურის ოპონენტები წარმოუდგენლად კლიერი არიან და იმავე რეაქციას აჩვენებენ და პლატფორმებს, თქვენ წარმოიდგინეთ, წინააღმდეგობის გასაწევად იყენებენ.

რჩეულმა ადამიანებმა უკვე იციან, რა მოხდება მომავალ კვირას აშშ-ის ადმინისტრაციის მიერ მოწვეულ „სამიტზე დემოკრატიისთვის“. უფრო სწორად, ეს რჩეულები თითქმის პირადად კარნახობენ ჯო ბაიდენს დეტალებს, როგორ უნდა ჩაატაროს ეს სამიტი. აბა, მხოლოდ სიტყვით გამოსვლებით ხომ არ შემოიფარგლებიან? ლონისძიების არსი, მათი აზრით, უნდა იყოს ის, რომ დემოკრატიულმა ქვეყნებმა იქ უნდა დადონ პაქტი დემოკრატიის წინააღმდეგ.

ნაცნობი თემაა, მასზე ამ დღეებში იყო საუბარი ასპენის ინსტიტუტის მოხსენების მაგალითზე, რომ ინტერნეტი, სოციალური ქსელები და სხვა საინფორმაციო გარემო მოულოდნელად გადატვირთული აღმოჩნდა მონაცემებითა და მოსაზრებებით, რომლებიც არასდროს არ ემთხვევა ნამდვილი დემოკრატიის — იმავე ბაიდენისა და მისი პარტიის წევრების, აგრეთვე, მათი ევროპელი თანამოაზრეების ორთოდოქსიას. ლიბერალური ფიქრობდნენ, რომ ინტერნეტი იქნებოდა მათი უმძლავრესი იარაღი სრულიად მსოფლიოს ან თუნდაც დასავლეთის იდეურად გასათანაბრებლად, მაგრამ უცაბდლოდ აღმოჩნდა, რომ ამ პროცედურის ოპონენტები წარმოუდგენლად ძლიერი არიან და იმავე რეაქციას აჩვენებენ და პლატფორმებს, თქვენ წარმოიდგინეთ, წინააღმდეგობის გასაწევად იყენებენ.

ასპენის ინსტიტუტის (ჰუმანიტარული კვლევების საერთაშორისო ინსტიტუტი, არასამთავრობო ორგანიზაცია, დაარსებულია 1949 წელს — ნ.ბ.) მოხსენებაში ნათქვამია, რომ ბაიდენის ადმინისტრაციამ საინფორმაციო ველზე კიდევ უფრო მკაცრი ცენზურის დანერგვით ლაგამო უნდა ამოხდეს განსხვავებულად მოაზროვნეებს აშშ-ში. ახლახან კი ჟურნალ Foreign Affairs-ში გამოქვეყნდა სტატია, რომელშიც საუბარი დაახლოებით იმავე საკითხზეა, მაგრამ უფრო ფართოდ: „დემოკრატიის სამიტი“ ყველა მონაწილემ ანალოგიურის ვაკეთების ვალდებულება უნდა აიღოს.

ამ ახალი სტატიის ავტორი (ნინა ნანკოვიჩი, სხვა სტატუსებითან ერთად, უკრაინის მთავრობის ყოფილი მრჩეველი) თავის რისხვას ძირითადად მიმართავს გარემტრების — რუსეთისა და ჩინეთის წინააღმდეგ, რადგან მიაჩნია, რომ ამ ქვეყნებმა ისწავლეს გავლენის გავრცელება არჩევნებზე მთელ მსოფლიოში და დასავლეთში ამჟამად მიმდინარე იდეოლოგიური რევოლუციის ნებისმიერ ოპონენტზე. მაგრამ ის ალიარებს, რომ დასავლურ საზოგადოებებშიც ბევრია იდეოლოგიური მოწინააღმდეგე, რომელსაც დემოკრატიის რადიკალები უკვე რამდენიმე წელია ნერგავენ.

ამ გამოწვევაზე პასუხი, მისი აზრით, არის „ალიანსი ინტერნეტის მომავლისთვის“. ინტერნეტი უნდა იყოს თავისი უფალი. ანუ თავისუფალი ყველა და ყველანაირი რესპუბლიკელისგან, პოპულისტის, პატრიოტის, საზოგადოდ, ნამდვილი დემოკრატებისთვის უსიამო თვალსაზრის

სის მომხრეებისგან. ეს მოთხოვნა ერთიან წესებსა და ტექნიკურ გადაწყვეტილებებს სამიტის ყველა მონაწილისთვის, მაგალითად, თუ „არასწორი“ ადამიანი (ან მთელი საიტი) აიკრძალება ერთ ქსელში, მას აღარ უნდა ჰქონდეს ფიზიკური შესაძლებლობა, გადაინაცვლოს სხვა ქსელებსა თუ პლატფორმებზე.

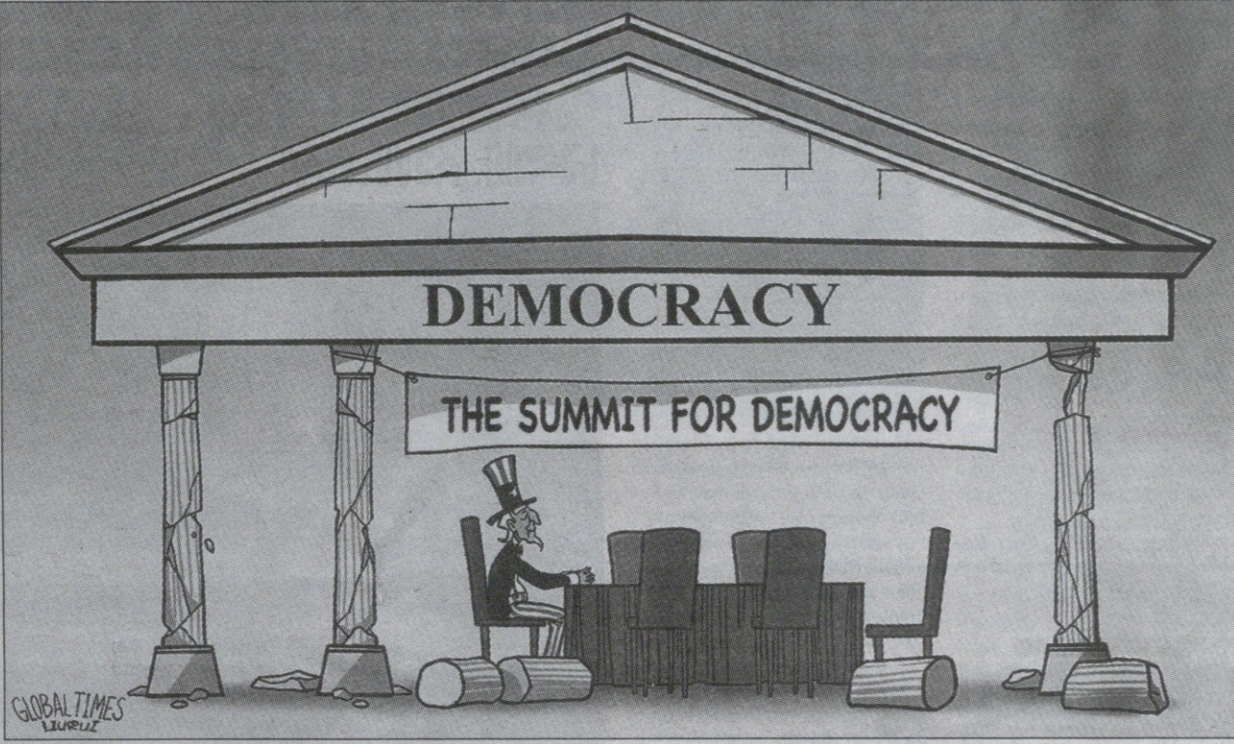
მაგალითი, რომელიც ავტორს მოჰყავს, „დიდებულია“: ესაა „სკრიპალების მონაწილის“ ისტორია. კერძოდ: როცა ლონდონის ერთგულმა მოკავშირეებმა მიიღეს შეტყობინება, რომ, რუსების გარდა, ამას ვერაფერი გააკეთებდა, შეუმონებლად და დაუყოვნებლად დაიწყეს რუსი დიპლომატების გაძევება და სანქციების დანერგვა. აბა, როგორ: თუკი დაპატენტებული დემოკრატები რაიმეს ამტკიცებენ, მაშასადამე, ეს სიმართლეა.

„დემოკრატიის სამიტი“ მინვეულია დემოკრატიის თვალსაზრისით ყველა საეჭვო სახელმწიფო, — აფრთხილებს სტატიის ავტორი. ესენია ბრაზილია, ფილიპინები, ინდოეთი და ა.შ. ასე რომ, თუკი მინვევის ღირსად ჩათვალეს, მაშინ სამიტის შემდეგ ისინი ვალდებული არიან, შეესაბამებოდნენ „კიბერპივივის“ სტანდარტებს. დიახაც, საკუთარი ქვეყნის შიგნითაც — და, საერთოდაც, რა „შიგნით“ და „გარეთ“ ცნებებზეა ლაპარაკი საინფორმაციო სივრცეში? ამასთანავე, ეს კიბერპივივი ძალიან დაეხმარება უკრაინის მსგავსი უცხოური ავტორიტარიზმის მსხვერპლთ.

თავი დავანებოთ იმას, ვინ განსაზღვრავს, კონკრეტულად სახელმწიფოთა მთელი ჯგუფის მასშტაბით რისი დანერგვა და თქმა შეიძლება და რისი — არა ამ კარგად ორგანიზებულ საინფორმაციო საკონცენტრაციო ბანაკში. გასაგებია, რომ ასეთი ადამიანები არამხოლოდ გამოჩნდებიან ასპარეზზე, არამედ, დიდი ხანია, არიან და იბრძვიან არა მხოლოდ იმისთვის, რომ ლაპარაკი ყველას შეუძლია, არამედ იმისთვისაც, როგორ ილაპარაკონ, ანუ რა სიტყვებით. და აი, ცინცხალი მაგალითი ერთ-ერთი ძალიან არასწორი და არადემოკრატიული ადამიანის, მრავალი წინასწარ და სტატიის ავტორის, ამერიკელი როდ დრეიერის მასალიდან.

ის **ორულისა** და საკუთარი წინგებიდან მოყვანილი ციტატებით ყველა, რა ინსტრუქციები უგზავნიან ევროკავშირის შტაბ-ბინის ბიუროკრატები თავიანთ მოხელეებს. იქ საუბარიც არ არის იმაზე, რომ ამ მოხელეებმა გააკრიტიკონ, მაგალითად, ევროპაში აფრი-

ყველა დემოკრატიულ ქვეყანას შენჯურის შეპოვებას თავისუფლების სახელით უბრძანებენ

ასპენის ინსტიტუტის (ჰუმანიტარული კვლევების საერთაშორისო ინსტიტუტი, არასამთავრობო ორგანიზაცია, დაარსებულია 1949 წელს — ნ.ბ.) მოხსენებაში ნათქვამია, რომ ბაიდენის ადმინისტრაციამ საინფორმაციო ველზე კიდევ უფრო მკაცრი ცენზურის დანერგვით ლაგამო უნდა ამოხდეს განსხვავებულად მოაზროვნეებს აშშ-ში. ახლახან კი ჟურნალ FOREIGN AFFAIRS-ში გამოქვეყნდა სტატია, რომელშიც საუბარი დაახლოებით იმავე საკითხზეა, მაგრამ უფრო ფართოდ: „დემოკრატიის სამიტი“ ყველა მონაწილემ ანალოგიურის ვაკეთების ვალდებულება უნდა აიღოს

კელი მიგრანტების უკონტროლო შედინება ან ჰომოსექსუალთა ქორწინება და ა.შ. იქ ნაკარნახევია კონკრეტული სიტყვები, რომლებიც ყველა მითითებული (და სხვა მრავალი) ფუნქციონირებს უნდა იქნეს მხარდაჭერილი, თანაც, ეს უნდა გაკეთდეს ნებისმიერ კომპანიასა და ნებისმიერ სიტუაციაში.

დარიგებული ინსტრუქციები დაყოფილია სამ გრაფად: თემა, არასწორი სიტყვები, სწორი სიტყვები. პირველი გრაფა: არ გამოიყენოთ სიტყვა „ევროპელები“ ევროპაში მცხოვრები ადამიანების

აღწერისას, რადგან ყველა მათგანი არ არის ევროკავშირის მოქალაქე. მეორე გრაფა: „დღეს ყველა ევროპელი დატყვევებულია ახალი წესებით“ (ამის თქმა არ შეიძლება). მესამე გრაფა: „დღეს ევროკავშირში მცხოვრები ყველა ადამიანი დატყვევებულია ახალი წესებით“ — აი ეს შეიძლება. ასევე, იქ არ შეიძლება ლაპარაკი ვასული საუკუნის სამეცნიერო ფანტასტი მწერლების ოცნებაზე — მარსის კოლონიზაციაზე, საუბარი შეიძლება მხოლოდ მარსზე დასახლებაზე; იმიტომ, რომ ვინმე აფრიკელი შეიძლება განაწყენდეს

სიტყვაზე „კოლონიზაცია“. ასევე ვერ იტყვი „შობა“-ს, შეიძლება თქვა „დღესასწაულები“, ვერ იტყვი „აზიელი“, უნდა იქნას „ვიზიტორები იაპონიიდან“ და სხვა ქვეყნიდან. როგორ უნდა ილაპარაკო ლესბოსელებსა თუ ჰერმაფროდიტებზე, თუმცა არა ყველა პროფესიიდან, ასეთ ადამიანებს ფიზიკურად მუშაობის ნებას რთავენ (ჯერჯერობით). რუსეთშიც მიმდინარეობს ფასეულობებისა და იდეების სასტიკი ბრძოლა და, თუ ვინმე ამბობს, მაგალითად, რომ არ ესმის გამარჯვების დღის აღნიშვნის აუცილებლობის, მას კარგა გვარიანად ხვდება.

ის ხომ ჯერ მანც გამოთქვამს მოსაზრებას და მისი სიტყვები ზოგჯერ უზარმაზარ აუდიტორიამდე აღწევს. ხოლო დემოკრატიის მიერ შემოთავაზებული ტოტალური ცენზურა ინტერნეტისათვის (და, საზოგადოდ, ცხოვრებისთვის), როდ დრეიერის სიტყვებით, ესაა, როდესაც „მაღე აღარ იარსებებს არც ერთი ევროპელი, რომელსაც ჯერ კიდევ ემხსოვრება მეტყველებისა და წერის ძველი ხერხები, დარჩება მხოლოდ გაყალბებული საშუალებები, რომლებიც ანადგურებს ოჯახის, ეკლესიისა და ერის კონცეფციას“.

ფიქრობ, ჩვენთვის სასარგებლო იქნება ამ „დემოკრატიის სამიტის“ სრულად პირდაპირ ეთერში გადმოცემა, რომლის შემდეგ საშინელებათა ფილმები საჭირო აღარ იქნება. ria.ru-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაშადა **61610 ბერიკაე**

დემოკრატიის მიერ შემოთავაზებული ტოტალური ცენზურა ინტერნეტისათვის (და, საზოგადოდ, ცხოვრებისთვის), როდ დრეიერის სიტყვებით, ესაა, როდესაც „მაღე აღარ იარსებებს არც ერთი ევროპელი, რომელსაც ჯერ კიდევ ემხსოვრება მეტყველებისა და წერის ძველი ხერხები, დარჩება მხოლოდ გაყალბებული საშუალებები, რომლებიც ანადგურებს ოჯახის, ეკლესიისა და ერის კონცეფციას“

უზნის ცენტრში ჩვენი, არცთუ ძალიან შორეული წარსულის ქებლი — „ვიოლეტას განსვენებული ბაბუის მანქანა. ნაომარი, ნაშტიკარი, ორი ხუთწლელი ოთხ წელში ნამუშევარი. გალამაჯებული კამელიებით“.

ნამუშევარი

მარიონეტების სცენის სიბნელეში, ავანსცენის თავზე გამონათდება ძველი თბილისის ხანდაზმული მოქალაქის ხატება.

თოჯინააო, ვერ ვიტყვი, თანაც მარიონეტი, იმდენად ადამიანურია და, წარმოიდგინეთ, ახლობელიც კი, რადგან წინაპრის ფესვების სურნელება მოჰყვება.

რეზო გაბრიაძეს ამ სასწაული წინამორბედისთვის პირველყოფილი გიდის მოვალეობის შესრულება დაუკისრებია. ისიც თავს არ ზოგავს და დიდი მონდომებით, დეტალურად აღგვიწერს მისდროინდელ თბილისს — რეზოს დახატულს, საუკუნის წინანდელი, შეიძლება ცოტა უფრო ხანდაზმული თბილისის ქუჩაბანდებს, ნაქცევაზე მყოფ, მომთვრალ, სხვადასხვა დროსა და უამს აგებულ, გასაცოდავებულ და ერთმანეთთან ასე დაუნათესავებულ სახლებს.

„ესეც უზნის მშენებელი — ჭიშკრები. ძველი, რევოლუციამდე ნაჭედი, 45 პროცენტით გადარჩენილი და ერთი ვერგადარჩენილის ქვედა ნაწილი, რომელიც განაგრძობს უკულმა ბრუნვას.“

მშვენიერების ნამდვილი გამოფენა, სამუზეუმო ან-ტიკვარიტი.

შუაში, რა თქმა უნდა, წყლის კრანი, ყველასი და არავისი ერთდროულად. წყლიანიც და უწყლოც“.

და ამ ყველაფერს, რაც მოვისმინეთ, თურმე ერთი სახელი აქვს — სახლი ნომერი 21, „აჩკო“, ბედნიერი რიცხვი. ამ სახლში მცხოვრები გოგონები შინაბერებად არ რჩებიან და, რაც მთავარია, ამ შენობას „ზევით აივანი ჰქვია. პატარა, კანკალა“.

იქ დაიბადა და გაიზარდაო „მშვენიერი ვიოლეტა, ობოლი, უზნის მშენებელი, სილამაზის წყარო“. გარდაცვლილი დედის დანატოვარი „წითელკაბლუკიანი“ ტუფლებით... და წავიდააა!..

თანდათან შეიგრძნობ, როგორ ეხვევი რეზო გაბრიაძის გენიალური შემოქმედების ლირიკულ სიტობსა და განუმეორებლობაში. გულში გვიხუტებს ყოველდღიურობის გაუცხოებისგან გრძნობადაკარგულ ადამიანებს, რომლებსაც შორიდან გვიახლოვდება „აბაიათი სევდა-კაეშნისა, დაკარგული სიყვარულისა, უიმედო გრძნობისა, გარდაცვლილი სურვილებისა, წაშლილი საფლავებისა“ („გედევანიდან“) და დანიყვამ ამ მიაკაცის დაპირებული ძალიან, ძალიან საინტერესო სიუჟეტი, რომლის მსგავსი არც მთხრობელს გაუგია, არც სხვა ვინმეს ამ უზნის მცხოვრებელს.

უზნის ცენტრში ჩვენი, არცთუ ძალიან შორეული წარსულის ძეგლი — „ვიოლეტას განსვენებული ბაბუის მანქანა. ნაომარი, ნაშტიკარი, ორი ხუთწლელი ოთხ წელში ნამუშევარი. გალამაჯებული კამელიებით“.

ცოტაც და აქაურობა „აივანსა ამ უზნის ხულიგნებით, სვოი ბიჭებით და კუკუც მოვა — ძალღების ბელადი“, ირგვლივ კი დასტავესკის გარდა „არსებობს პუსტატა“.

ამბის განვითარებას ფონად მიჰყვება ვერდის ოპერა „ტრაჯიკატას“ ლეონარდო მუსიკა, რომელშიც ერთხელ, სადღაც მეორე პლანზე ჩაერთვება თბილისის ბიზნესის წვრილფეხობის რეკლამა-შეძახილი: „ჯაროს ვიბარებ, ჯვართს!“

ფონის ფონად.

თხრობა კი გრძელდება.

მე აქ ვსვამ წერტილს: გაბრიაძეების სპექტაკლის ხელიხელ საგომანებელ მარგალიტებს უშუალოდ რომ შეეხოთ და შუამავლის კარნახის ვარეშე („ეს არის ანი, ეს არის ბანი“) ისაიმოვნოთ.

და შეიტყოთ: — „კარლოს ბარაბასი (ყარაბას ბარაბასზე ბაზრობენ. — ა.ს.), სიმონ, რომ არის, არა? მაგარი დამპალი ვინმეა! ბიჭო, რას ებლატავებოდა ამ ბურატინოს?!“

— კაცი რომ ანბანს გაყიდი პირველ სასწავლო დღეს და ცირკში წახვალ, ბიჭო, მოსაწონია, ეგ საქციელი?! ბურატინო, სკოლამდე მინც მიდი!

— დასტავესკი ბურატინოს ნააბაროტ დანერდა... — როგორ?

— ბურატინო, ალია-ბალია, როგორი ვრედნი და ნასტიკონია, აი იმას დაგანახებდა“.

ჩაერთვებით ამ ინტელექტუალურ დავაში და საკუთარ ტყავზე იგრძნობთ დღევანდელი სუპერდემოკრატიის უკიდურესი თავისუფლების ემსხა და მომხიბვლელობას.

სპექტაკლი კი გრძელდება, თქვენ მას უჩემოდ უყურებთ და პოზიტიური შთაბეჭდილებებით ისე ივსებით, ემოციებით ისე ხართ დამუხტული, რომ ლაპარაკიც კი გიჭირთ, ნანახის შეფასება — უფროც.

„ალფრედი და ვიოლეტას“ განახლებული დადგმის საჯაროდ გამოტანას ადრეც აპირებდნენ, მაგრამ ვერ მოხერხეს ცნობილი მიზეზების გამო.

თქვენ იცით, რომ რეზო გაბრიაძეს ფილტვები ჰქონდა დაავადებული და უანგბადის მიმწოდებელი აპარატურა, რომელიც დღე და ღამე ჰქონდა ჩართული, მედკამენტებთან ერთად მისი სიცოცხლის გარანტიად იყო მიჩნეული.

კარგა ხანს.

წარმატებით.

მაგრამ რომელიღაც მომენტში ორგანიზმის სასიცოცხლო მარაგი ამოიწურა.

არ წუნუნებდა, თავს არავის აცოდებდა, მაგრამ ძალიან განიცდიდა, რომ მეგობრებს ვერ ხვდებოდა.

ბოლო დროს პანდემიამ ხომ დამატებითი სიძნელეები შექმნა და მასთან დაკავშირებას ტელეფონითა ვახერხებდით.

ხშირად. დღეში რამდენიმეჯერაც კი.

თავის უკანასკნელ რესპონდენტს — ნანი ბარბაქაძეს — რეზო მაქსიმალური გულახდილობით ელაპარაკებოდა.

უკანასკნელს იმიტომ, რომ იმ ავად სახსენებელ დღეს მასთან ტელეფონით საუბრის შემდეგ, ორიოდ საათში რეზო გაბრიაძე გარდაიცვალა... — ნანი, რომელიც მარიონეტების სპექტაკლს თავის ქალიშვილ **ქაბა მამალაქაშთან**

ერთად ესწრებოდა, აღფრთოვანებული იყო წარმოდგენით. — ემოციებით ვარ სავსე. მამა-შვილის ამ შემოქმედებით ნაყოფს რეზოს მადლი სცხია. ორმაგად დასაფასებელია ის, რომ ლევანმა მამის დრამატურგიას სრულად შეუნარჩუნა განსაკუთრებული, — ინყებს ჩვენს ინტერვიუს ესტრადის დედოფალი — ქალბატონი ნანი.

— რამაც, უპირველესად, თავი იჩინა ლევანის შესანიშნავ ფილმში „ჰარი-ჰარალე, დედაო“.

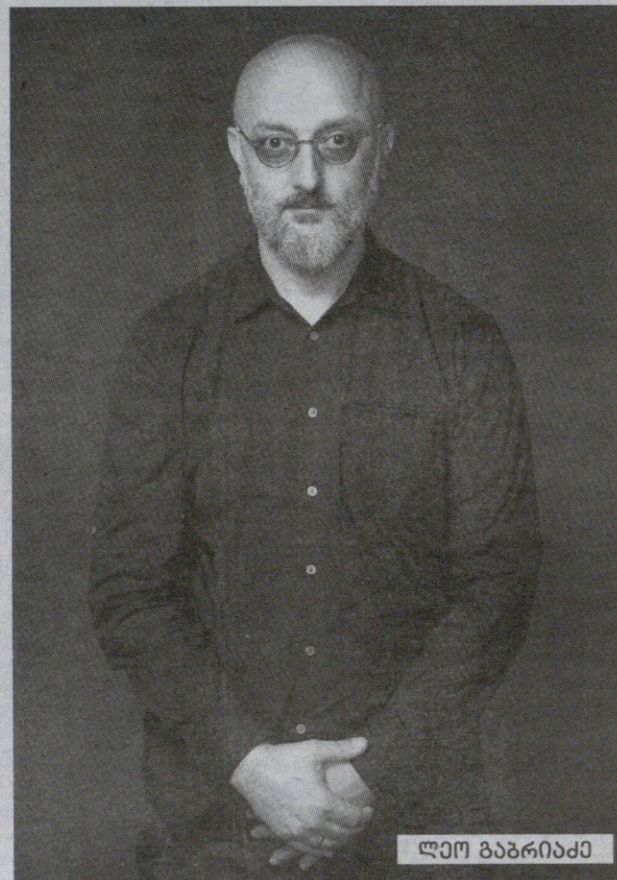
— განსაკუთრებული ადა-

«დაე, სრამდენად ხასპის ჭრისგან გვდიოდეს მხოლოდ»

2021 წლის 2 დეკემბერს გაბრიაძის თეატრში წინასწარმოწერილი ჩვენება გაიშალა — საქტაკლი «ალფრედი და ვიოლეტა». ავტორი და დამდგამელი მხატვარი — რეზო გაბრიაძე (ღვრითმა გაანათლოს მისი სული!), ჩაქოსი — ლეო გაბრიაძე (ღვრითმა ხელი მოუშავოს!)

რეზო გაბრიაძე საქტაკლის გმირებით ხელში

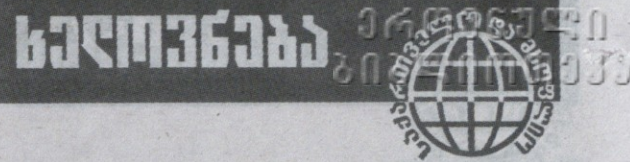
ლეო გაბრიაძე

მინი იყო რეზო გაბრიაძე, საინტერესო პიროვნება. ჩვენი სატელეფონო რანდევების დროს იგი უფრო ლაპარაკობდა, მე უფრო ვუსმენდი. არც კი ვიცი, როგორ ვითხრა, ვეფერებოდი, სულ იმას ვეუბნებოდი, დიდი ადამიანი ხარ, დიდი პიროვნება, როგორ მიყვარხარ და ასე შემდეგ. იცინოდა, მოსწონდა. ეტყობა, აკლდა ასეთი დამოკიდებულება. უკითხავდი მისი წიგნის — „გედევანი“ პირველი თავიდან ციტატებს, ძველი თბილისის სურათს რომ აღწერს, და გვესმოდა ერთმანეთის... რეზო ყოველთვის იუმორით ახალისებდა საუბარს. — უამისობა წარმოუდგენელი იყო. — ერთხელ მარტის თვეზე მითხრა, — ქალივით ჭირვეული არისო, ხან კარგ ვუნებაზეა, ხან — ცუდზე, ხან ეჭვიანობს უმიზეზოდ... ბევრს ვიცინოდა ამაზე. ცხოვრების მისეული შეფასება ყოველთვის განსხვავებული იყო განსხვავებული. ამიტომაც ვეძახობდი გენიოსს. სულ ძიებაში იყო, სულ რაღაც სიუჟეტებს ქმნიდა თავის გონებაში, საინტერესო და სხვისთვის ხელმოუხვდომელს.

ერთხელ მოსკოვში გასტროლებზე რომ ვიყავი ჩასული, ჩვეულებისამებრ, დღის განმავლობაში ვისვენებდი, საღამოს ფორმამი რომ ვყოფილიყავი. ვცხოვრობდით საქართველოს წარმომადგენლობის სასტუმროში, საერთო საცხოვრებელს რომ ჰყავდა. აღმოჩნდა, რომ რეზოც იქ იყო. მაშინ იყო, რომ ყოველ ნახევარ საათში, ზოგჯერ ცოტა მეტში, შემოდოდა რეზო ჩვენს ნომერში და სულ ახალ და ახალ სიუჟეტებს მიყვებოდა, ნოველებს, მინიატურებს. მომიყვებოდა. გავიდოდა. მისი მონაყოლი კარგად გააზრებული და აღქმული, მონილებულიც არ მქონდა, რომ იღებოდა კარი, შემოვიდოდა და ახალ ექსპრომტს მაცნობდა. — ასე იმიტომ ხდებოდა, ნანი, რომ მან შენში ყურადღებიანი და კეთილგანწყობილი მსმენელი იპოვა. ობიექტური შემფასებელიც. — შეიძლება, ასეც იყო, მაგრამ იმის აღწერა, რაც მაშინ ხდებოდა, ძალიან რთულია. გამაგიჟა — ასეთ ღრმამინაარსიან ნაწარმოებებს ყოველ წუთს რომ ქმნიდა ადამიანი,

ვერ წარმომედგინა, ფიქრადაც არ გამივლია. საგანგებონს ავარაკზე მიმიპატიუებდა: — ფანჯრები ახალ ჩარჩოებში უკვე ჩავსვით და ძალიან მინდა, რომ ფანჯარასთან დაჯდებო, მე შენ შეგხედო, შენ კი მე შემხედო, მიუხედავად იმისა, რომ ცუდი შესახედავი ვარ. — მაღონა ახალ ჩარჩოში“. რეზოს, როგორც ძირითადი პროფესიით მხატვრის, ასეთად ესახებოდი უთუოდ. — პასუხად ვუთხარი: — ყველაფრით ერთნაირად შემკობილი ადამიანი ბუნებაში არ არსებობს. შენ ისეთი ჭკუა და გონება გაქვს, შემოქმედი ადამიანის ისეთი ნიჭი გშენის, რომ ლამაზზე შეუდარებლად მეტი ხარ! იუმორზე რომ არაფერი ვთქვა: წარმოუდგენელი! — შენ გაიხარე, ნანი! ამასთან დაკავშირებით ერთ ეპიზოდს მოგიყვები. — ვურეკავ: მიპასუხებს: — ბოშო, როგორ მომენატრე! ახლა უნდა ვითხრა, რას ნიშნავს ჩემთვის შენი დარეკვა. — ზღვა ხომ იცი, ზღვა? ზემოდან ავიდა რომ წაუსკა, შემდეგ — კარაქი, დაბოლოს — მურაბა! ჰი...!

ყოველთვის მპირდებოდა, რომ დამდეგ აპრილს ოქროყანის ავარაკზე მიმიპატიუებდა: — ფანჯრები ახალ ჩარჩოებში უკვე ჩავსვით და ძალიან მინდა, რომ ფანჯარასთან დაჯდებო, მე შენ შეგხედო, შენ კი მე შემხედო, მიუხედავად იმისა, რომ ცუდი შესახედავი ვარ. — მაღონა ახალ ჩარჩოში“. რეზოს, როგორც ძირითადი პროფესიით მხატვრის, ასეთად ესახებოდი უთუოდ. — პასუხად ვუთხარი: — ყველაფრით ერთნაირად შემკობილი ადამიანი ბუნებაში არ არსებობს. შენ ისეთი ჭკუა და გონება გაქვს, შემოქმედი ადამიანის ისეთი ნიჭი გშენის, რომ ლამაზზე შეუდარებლად მეტი ხარ! იუმორზე რომ არაფერი ვთქვა: წარმოუდგენელი! — შენ გაიხარე, ნანი! ამასთან დაკავშირებით ერთ ეპიზოდს მოგიყვები. — ვურეკავ: მიპასუხებს: — ბოშო, როგორ მომენატრე! ახლა უნდა ვითხრა, რას ნიშნავს ჩემთვის შენი დარეკვა. — ზღვა ხომ იცი, ზღვა? ზემოდან ავიდა რომ წაუსკა, შემდეგ — კარაქი, დაბოლოს — მურაბა! ჰი...!

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საქართველოს პირველ ჩვენებას რაღაც, წვრილმანი ხარვეზები ყოველთვის თან სდევს, მაგრამ დრო, ბუნებრივი იუველირი, ოსტატურად დაამუშავებს, გააპრიალებს და წარმოდგენაც მაქსიმალურად გაბრწყინდება.

ალფრადი

ეს მურაბა შენა ხარ!
— ესე იგი, აჯიგასავით მწარე და ზღვასავით უსასრულო ცხოვრების სიმწარეს მიტკობ და არსებობას მიადვილებო.

ესეც ერთი ნაკვეთი ნაპერწკალი გაბრიადის იუმორის გენერატორიდან.

„ბრენდი“

(ნანი იცინის გულიანად).

— ახლა სხვა ამბავზე გადავხტები, ორმოცი წლის წინათ რომ მოხდა. მოსკოვში ჩვენი წარმომადგენლობის სასტუმროს სასადილოში (რესტორნად რომ იყო მონათლული, — ა.ს.) რეზომე და ციციანო ციციშვილი დაგვაპატიჟა. არ ვიცი, რა საპატიო მიზეზის გამო, შეიძლება იმიტომაც, რომ დამეზარა, არნავედი. ციციანო ჩავიდა და აუხსნა, რატომ ვთქვი უარი მიპატიჟებაზე. ისე ენყინა, რომ ხმა არ ამოუღია.

ორმოცი წელიწადი გავიდა მას შემდეგ, რეზომე გაბრიადემ თბილისში მოინვია მიხაილ ჟვანცევი, საბჭოთა კავშირში უცნობილესი სატირიკოსი-მწერალი და სცენარისტი. სტუმარმა მოითხოვა, რომ მისადმი მიძღვნილ მიღებას, რომელიც თბილისის ერთ-ერთ პრესტიჟულ რესტორანში მოეწყო, მეც დავსწრებოდი.

შესანიშნავი საღამო გამოვიდა. ვიმღერე, არა მგონია, ცუდად. ყველა მილოცავდა. ჟვანცევი ძალიან კმაყოფილი დარჩა.

ერთადერთი, ვინც „ვერ მამჩნევდა, რეზომე გახლდათ: მოსკოვში რომ გამინახებდა 40 წლის წინათ, ახსოვდა.

ასეთი ხასიათი ჰქონდა — მგრძობიარეც და ჯიუტიც, გაკერებამდე.

ორმოციწლიანი პრინციპული იგნორირების შემდეგ რომ დამირეკა, ისე გამიკვირდა, ისეთი მოულოდნელი იყო, აკი გითხარა, ტელეფონი ხელიდან კინაღამ გამივარდა ნერვიულობისა და უხერხულობის გამო.

მაშინ მკითხა: — დამირეკავ ხვალ?

ზეგისთვის დავპირდი, დასამყიდებლად და აზრების დასადაგებლად დამჭირებოდა ეს ორი დღე. ვერ დავურეკე. მაშინ დამიკავშირდა მანანა გუდგენიშვილი და მითხრა, რომ ძალიან შემფოთებულაიაო ახლა უკვე ჩემგან იგნორირებული რეზომე.

შევწუხდი და იმავე წუთში დავურეკე.

გაუხარდა.

ალვადგინეთ სატელეფონო ურთიერთობა — ადამიანების კონტაქტის ერთადერთი შესაძლებლობა კოვიდ-19-ის პანდემიის დროს. ბოლოს რომ დამირეკა, იცი, რა გავაკეთე? — არა!

— როილზე დავდე მობილური, დავუკარი და ვუმღერე რომანსი „სნეჟინკა“ (თოვლის ფიფქი). მითხრა, მოდი, ჩავენროთ შენი ნამღერია „ალფრადი და ვიოლეტას“ განახლებული სპექტაკლისთვისო.

(შემდეგ გაიგებს ნანი, ლეო ეტყვის, გაბრიადე, მამარჩემ სურდა, თქვენთან ერთად ვმღერა და ამ მოულოდნელი ჩანაწერით გაელამაზებინა ალფრადისა და ვიოლეტას სიყვარულის ამბავი.

არ დასცალდა.

ისე წავიდა ამ ქვეყნიდან, თქმა ვერ გაგიხდებაო).

— ლეო მომიყვია, რომ ჩვენი საუბრის შემდეგ ცუდად გახდა რეზომე, წაიყვანეს საავადმყოფოში და იქ დასრულდა ამ

დიდი ადამიანის ამქვეყნიური სიცოცხლე.

(პაუზა. ნანის ვთხოვ, ორიოდ სიტყვით მითხრას თავისი შთაბეჭდილება სპექტაკლზე, რომელიც ის-ის იყო, დამთავრდა).

— პირველი სპექტაკლი, რომელითაც დაიწყო გაბრიადის თეატრის ისტორია, სამწუხაროდ, არ მინახავს. მითხრეს, რომ შედეგრი იყო.

რაც დღეს ვნახე, მშვენიერია!

რამაზ ჩხიკვაძის და ეროსი მანჯგალაძის ხმას რომ გაიგონებ, პირველი სპექტაკლის ჩანაწერიდან ახალში გადმოტანის და გამოყენებულს,

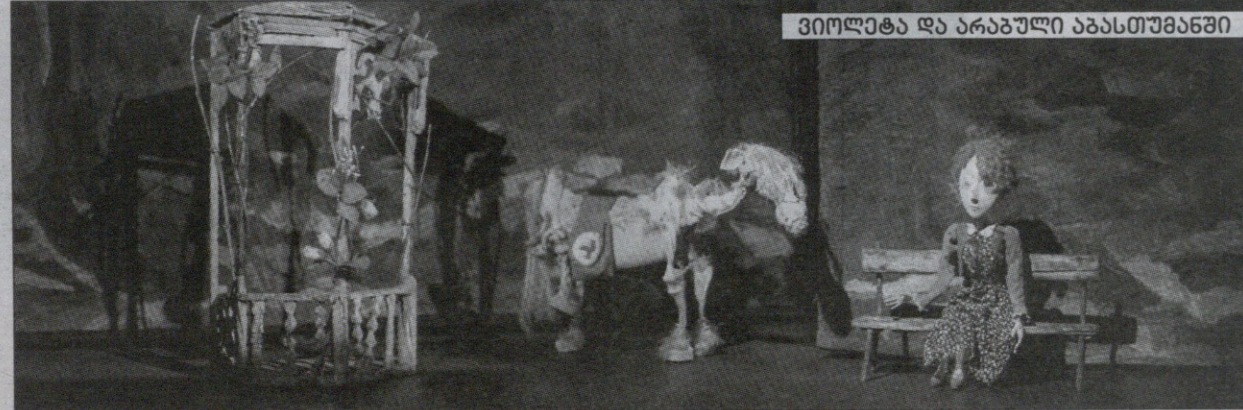
გვოზიკა

ტუტუცა

კუკუ

ვიოლეტა და არაბული აბასთუმანვი

კიდევ ერთხელ გაცდები, მხოლოდ ხმით, მეტყველების განსაკუთრებული ნიუანსებით როგორ ახერხებდნენ სპექტაკლის გამირების ხასიათების შექმნას.

რა ხალხი წავიდა, ღმერთო, ერთიმეორეზე უკეთესები! გენიოსები! თუმცა ეს ეპითეტი ჩემგან მხოლოდ რეზოს ეკუთვნის.

სპექტაკლის პირველ ჩვენებას რაღაც, წვრილმანი ხარვეზები ყოველთვის თან სდევს, მაგრამ დრო, ბუნებრივი იუველირი, ოსტატურად დაამუშავებს, გააპრიალებს და წარმოდგენაც მაქსიმალურად გაბრწყინდება ისე, როგორც რეზომე გაბრიადის მარიონეტების თეატრის უნიკალური ისტორიის შექმნა.

რას იტყვის ამასთან დაკავშირებით ამ თეატრალური სახანაბოს დამდგენელი ლეო მარიაძე, ახლავე გავიგებთ მისთვის სახელდახელოდ ჩამორთმეული ინტერვიუდან.

ცოტა შორიდან დავიწყეთ.

— რეზოს და გია დანელიას ფილმ „ქინძაძაში“, ლეო, შენი, როგორც ერთ-ერთი კინოგმირის, მონაწილეობა იმის მიმანიშნებელი ხომ არ არის, რომ მამა იმთავითვე კინოინდუსტრიაში სამოღვაწეოდ გამზადდებდა?

„ჰარი-ჰარალე, დედაო“ — შენი ფილმი მონაწილეობს, რომ ანთისე დიდი კინოსა და ანიმაციურის ხელოვნება სრული მოცულობით.

დასახული მიზანი მიღწეულია.

ასეა?

— სიმართლე გითხრა, ჩემი ბავშვობა დამთხვა მამარჩემის კინოდან წამოსვლას. აღარ მოსწონდა კინოს კეთება და მაფრთხილებდა, არ ჩავყოლოდი ამ საქმეს, უარყოფითად იყო განწყობილი, არ ღირსო, მეუბნებოდა.

მამასთან ვმუშაობდი თეატრში. მერე ამერიკაში წავიდი გრაფიკული დიზაინის და კომპიუტერული ანიმაციის შესასწავლად.

„ქინძაძაში“ უფრო „ბლატი“ მოვხედი, რა თქმა უნდა.

ვიოლეტა და ჰარმონი

ბევრი იყვნენ, ვინც ვიამ გახსნიდა, ალბათ, ჩემზე უკეთესებიც. „ქინძაძას“ შემდეგ კინომ მაინც არ მიმიზიდა. ალბათ, ვეც რეზოს ჩავიგონებთ — არ ღირს, არ ღირსო. რახან თვითონ თეატრი იყო გატაცებული, მეც იქითკენ მენეოდა, მაგრამ ოთხმოცდაათიან წლებში, სიტუაცია რომ შეიცვალა, გადაწყვიტე, სხვა საქმიანობის მომეკიდა ხელი.

ასე რომ, რეზომე პირიქით — კინოს განმარდა.

რაც შეეხება „ჰარი-ჰარალე, დედაო“. მანამდე 15 წელიწადი რეკლამაში ვმუშაობდი, როგორც რეჟისორი, ბევრ რეკლამას ვიღებდი. ამ საქმეში თემურ ბიქვაშვიტოვმა ჩამითრია. შემოიღო ვთქვა, რომ კინოსკენ სწორედ მან შემარბუნა: რამდენიმე ფილმიც გადავიღეთ თემურთან ერთად. პარალელურად რეზოსთან ვმუშაობდი — მას საოცარი უნარი ჰქონდა — თავის საქმეში ჩაერთო ნებისმიერი ადამიანი. უარს ვერავინ ეუბნებოდა. აჯადოებდა.

ანიმაციაც და კინოც რომ არის წარმოდგენილი „ჰარი-ჰარალე, დედაოში“, ორივე ერთად, იმანაც შემიწყო ხელი, რომ მანამდე ორი ფილმი მქონდა გადაღებული. როცა ამერიკაში ვსწავლობდი ანიმაციას, მაშინ დავიწყე ამ ფილმზე მუშაობა.

— ალფრადი და ვიოლეტას განახლებულ ვარიანტს რა დამატა რეზომე, რით შეავსო, რით გაამდიდრა? პირ-

ველი სპექტაკლი ისეთი დახვეწილი და გამოქანდაკებული იყო, ძნელად წარმოვიდგენდით რაიმეს შეცვლას. შეზობათ, ვეც რეზოს ჩავიგონებთ — არ ღირს, არ ღირსო. რახან თვითონ თეატრი იყო გატაცებული, მეც იქითკენ მენეოდა, მაგრამ ოთხმოცდაათიან წლებში, სიტუაცია რომ შეიცვალა, გადაწყვიტე, სხვა საქმიანობის მომეკიდა ხელი.

— დღევანდელი სპექტაკლი ნინამორბედზე გაცილებით გრძელია: იყო 45 წუთი, ახლა საათი და 20 წუთი. პირველი, 1981 წლიდან, მოქმედებდა 1991 წლამდე გადმოიტანა. ათი წლით ამოაჩოჩა. შემოიყვანა ახალი გმირები. ძველები, რა თქმა უნდა, დარჩნენ: ჟერმონი — ეროსი მანჯგალაძე, ნევერმორი — რამაზ ჩხიკვაძე.

(ედგარ ალან პოს ლექსის „ნევერმორის“ გავლენით. ასე უნდადებს თავის თავს შავი ძალების, ჯოჯოხეთისა და ყველა უბედურების სიმბოლო ყოვანი, რომელიც გვიან დამით ესტუმრება პოეტს. ყოვანი რეზოსთან ანჩხლი ყვავის სახით არის წარმოდგენილი. გაბითურებული.

— ამ ყვავის ჰქვია ნევერმორი. სხვასაც ვიცნობდი — ბორის გაგარინის „ერმონია და რამონადან“. ბორისო, სიყვარულით რომ მიმართავდა ქალბატონი დომნა, მაყურებლის თვალწინ დაქვრივებული, რიონის სადგურის ვაგონების შემოვლელი.

ხოლო იმ ყვავის სახელი, რეზოს ოქროყანის აგარაკის კედელზე რომ ჰქვია, არ ვიცი. მსტრვარი იყო, ჭორების

მიმტანი პატრონისთვის. შებურტყილი ვინმე აბორიგენი).

— მოქმედების დროში გადმონაცვლებას ახალი გმირები დასჭირდა. რეზომე თავის განცდებს უსადაგებდა და ურიგებდა. 90-იანებმა ისეთი განცდა გამოიწვია, ისეთი გავლენა მოახდინა, რომ გვერდი ვერ აუარა.

— რეზომე ხელიდან რომ გამოგვეცალა ყველას, უწინარეს ყოვლისა, შენ, სიმარტოვემ ხომ არ შეგამინა?

— შიშით, არ დავმალავ, ახლაც შემინებული ვარ. იმიტომ, რომ რეზოს საქმის გაგრძელება იმავე დონეზე, ძალიან რთულია. ეს შიში რამდენია, არ ვიცი.

ბოლო წლები ერთად ვცხოვრობდით, ერთ სახლში, რეზომე იყო ამ სახლის ფუძემთავარი. ეგ რომ გამოგვეცალა, კუთხეებში დავვრჩით მიუყუყულები. მისი ადგილის შევება ძნელი არის იმიტომ, რომ განსაკუთრებული ადამიანი იყო ყოველმხრივ. მასთან ყოველი დალაპარაკება სავეს იყო დრამატური ან იუმორით, ან განცდებით, არც კი ვიცი, როგორ ჩამოვყავალიბო... თქვენ მას ჩემნაირად იცნობდით და გამიგებთ.

უნიკალური იყო. ცეცხლად ერთი სახლში, ვთბებოდით და ვივსებოდით სიცოცხლის ძალით. ის რომ ჩაქრა, ყველანი, მარტო ხომ არ ვარ, ბავშვები, მთელი ოჯახი, ობლად დავვრჩით. სულიერად დავობდით...

— შენი რეჟისორობით დადგმული ეს სპექტაკლი მთელი სიკისკასით როდის წარმოჩნდება?

— თოჯინების თეატრი ისეა მოწყობილი, რომ მსახიობები სჭირდებათ პრაქტიკა. საერთოდ, ყველა თეატრისთვის აუცილებელია ე.წ. ოპატაკა, როგორც თეატრალურ ნრეებში ვუწოდებთ.

— რა თქმა უნდა!

— საერთოდ, ამ პროცესს ერთი თვე სჭირდება, ყველაფერი თავის ადგილზე რომ ჩაჯდეს. სპექტაკლი სამჯერ ვითამაშეთ. პირველი რთულად წავიდა, მეორე — ცოტა უკეთესად. გუშინ, ანუ შესამ-

ედ, მიუახლოვდა კონდიციას. ასეთია თეატრალური პრაქტიკა — სპექტაკლს „გახურება“ სჭირდება.

— მსახიობები ასწენენ, ჩემო ლევან, ამიტომ მიწდა ვთხოვო, შემოქმედებით კოლექტივზეც თქვა ორიოდ სიტყვა.

— კინოში, თეატრში მთავარი არის გუნდი. ჩვენი გუნდის წევრები, უკვე წლებია, ერთად ვართ — რეზოს არჩეული ხალხი. ამ საქმეში მეც აქტიურად ვიყავი ჩართული. ჩამოყალიბდა გუნდი, რომელსაც შეუძლია რთული ამოცანების გადაწყვეტა. გამომართლა, რომ ასეთ გუნდში მოვხვდი, თითოეულმა თავისი საქმე იცის და ერთმანეთთან შეწყობილებიც არიან. ესეც რეზოს დამსახურებაა.

ჩვენს თეატრს სჭირდება დრამატული თეატრის მსახიობებიც. ყველა ცნობილი არტისტი რეზოს სპექტაკლებში მონაწილეობდა. ჩვენც ვეძებთ ახალ მსახიობებს, ახალ ხმებს. შეიძლება ითქვას, რომ გახმოვანებისთვის კარგი დასი ჩამოყალიბდა.

ანზორ მარმაიშვილის დიდი წვლილია სპექტაკლის მუსიკალურ გაფორებაში. ვერდის მისეული გააზრებით, გაქართულებით. ძველი ჩანაწერები გამოვიყენეთ. ბევრი ახალი მუსიკა შესრულდა სპექტაკლურად სპექტაკლისთვის. ორი წლის ნამუშევარია.

— შემდეგ წარმოდგენას როდისთვის ველოდით?

— სპექტაკლის დადგმას ჩვენთან ორი წელიწადი მაინც სჭირდება. შემდეგ შეიძლება იყოს „მარშალ დე ფანტიეს ბრილიანტი“. ორი წელიწადი გაჩერებული გვექონდა ტექნიკური მიზეზების გამო და გვიწდა ახალი ვერსიით აღდგენა. მერე მოჰყვება რეზოს პიესები, რომლებიც დადგმული არ არის. ასეთებზე ლაპარაკი რეზოს არ უყვარდა. ჩვენც ამ პრინციპს ვიცავთ.

— სწორია.

— სხვას ვერაფერს გეტყვით. ვარდა იმისა, რომ გეგმა ბევრი გვაქვს და მონდომება არ გვაკლია. ძალას არ დავიშურებთ, ჩვენი მაყურებელი კვლავ რომ გავახაროთ.

მადლიერი მაყურებლების გულწრფელი ტაშით დამთავრდა სპექტაკლი. ღირსეულად, როგორც ნაღვ თბილისურ ინტელიგენციას და სპექტაკლის ავტორებს ეკადრებათ, ისეთად.

ტამ-ფანტური არ გავგიმართავს. ყველა წავიდა — წყვილ-წყვილად და ცალ-ცალკე. როგორც მოვიდნენ, ისე, მაგრამ ჩაფიქრებულები — მარიონეტების სასწაული სპექტაკლის ხილვით მოჯადოებული.

რეზომე თეატრში ჩასასვლელთან იფა და გვეკითხებოდა: — ხომ მოგწონათ?

ეს იყო მისტიკა. ჩვენ წარმოდგენებში დაბადებული.

შავთელის ქუჩას ორი ქალი მიჰყვებოდა, ნახევრად ჩაბნელებულს, პოლუმარაკიან ქუჩას. ნანი ბრეგვაძე და მისი ქალიშვილი ეკა მამალაძე, ორი ვარსკვლავი ამ საღამოს — მხოლოდ მაყურებლების როლში. რეზომე გაბრიადემ ამ იშვიათობაზე ექსპრომტად სიუჟეტს შექმნიდა.

— ასტუმროს ოთახში კარს შემოე აღებდა რეზომე და აუცილებლად მოგვიყვებოდა თავიდან ბოლომდე. არა, ნანი?

არამა, სანაპლიძე

ფოსტა

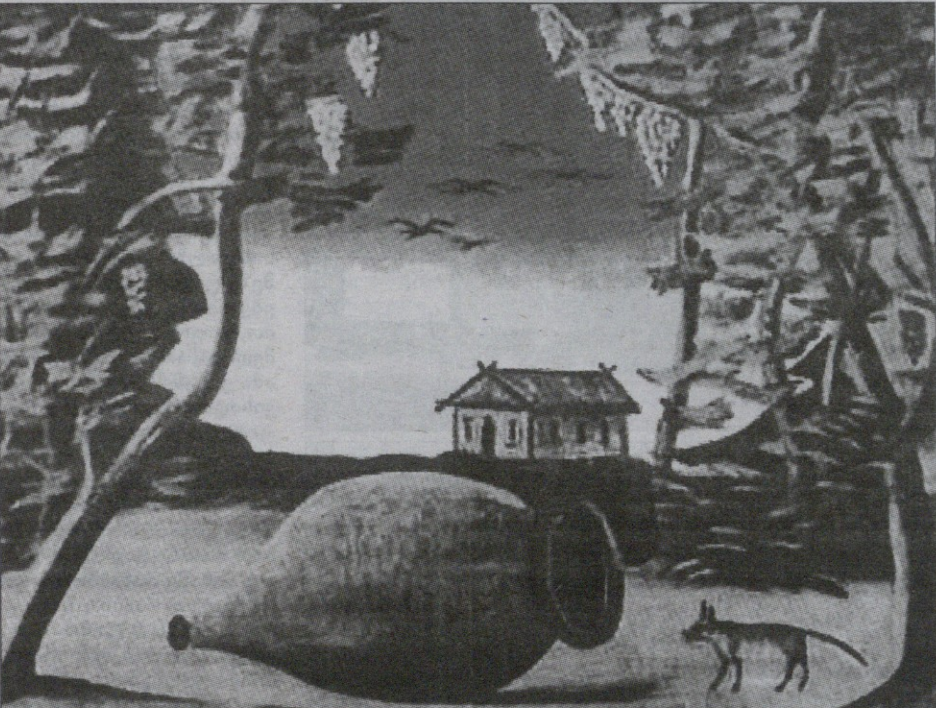

www.geworld.ge

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ვეკითხები ქოცავს, ნაცავს, სხვა პარტიებს — ყველას, ვინც აზრ-დასავლეთს ბრმად ეთაყვანება: ბატონებო, რა ჭკუაზე დადგებოდა და როგორი რეაქცია ეძებოდა ძია სემს, რუსეთს მიქსიკის ან კუბის წყლებში ამ ქვეყნების მონაწილეობით სამხედრო-საზღვაო წვრთნები რომ გაეშარათ? ხომ დიდი უკადურობა დატრიალდებოდა? ამას, უწინარესად, ძია სემი უნდა ჩაუფიქრდეს და, როგორც არაკეთილმოსურნი, თავის წვრთნებთანად საქართველოს გაეცალოს.

დიდი იაკოვ გოგაბაშვილის დაბადების (1840) 170 და «დადა ენის» პირველი გამოცემის (1876) 135 წლისთავის აღსანიშნავად ჩვენს იუბილარს დასაბამი სიმბოლური ეპიგრამა-მედალიონი, ანუ კომპლექსურად ნაკომპოზიციონალი ვიზუალური პოეზიის ნიშნები — მსოფლიოში უმხიარული ვერსიონიკოსული პალინდრომი «აი ია», რომლის საფუძველზე მოხაიქური ფარსების დიდოსტატმა ნელი ბერაიაშვილმა შექმნა კვირფასი ქვაბით დაგვიანებული იისა და ჯვრის, ღვთისმსგავრისა და ქრისტეს, ხატი «ღვთიური ქვადრები» ეს დიდებული ნაწარმოები დღეს სამეხის ტაძარშია დავანებული

მად გვაქვს ახლო მეგობრული ურთიერთობა და თანამშრომლობა. 2018 წელს გამოიცა სიმონისა და ჩემ მიერ თარგმნილი ჰაინრიხ ჰაინეს ლექსების ორტომეული... მინდა მას შევკადრო და მის მიერ ჩემდამი მოძღვნილი ლექსის სტრიქონები მივართვა მასვე: **„ზემოდან უმზერს სამზერეთს, ედემს უცქერს და ოცდება, — ზეციდან ტუჩმოდებლად ეტრფის მზე და იკოცნება...“** ზღვის ზედაპირი უთვალავ სხივს რომ ირეკლავს სარკეში, ზღვაზე უზღვავებს განძს ეძებს სიტყვების სარკოფაგებში!

დებითი ჩანაფიქრის განხორციელებას. იუბილარის სასახლეოდ უნდა ითქვას, რომ ის არის პიროვნება, რომელმაც ერთბაშად დაკარგა მხედველობა, მაგრამ ერთი ნუთითაც არ გაჩერებულა. მესამე წელია, პენსიონერთა პანსიონატ „მუხრანის სავანეში“ იმყოფება და უჩვეულო შემოქმედებით შრომას ეწევა. შედეგად აშკარაა. გამოცემად მომზადებული აქვს რამდენიმე წიგნი, მათ შორის ეპოპეა „ქება ქართული ვაზისა“, რომლიდანაც ჭაშნიკად რამდენიმე ათეულ სტროფს გთავაზობთ.

ქება ქართული ვაზისა

დედამიწა ვიდრე ბრუნავს, ვიდრე ღვინო იწურება, ქართველ კაცს არ მოსწყინდება საოცარი ვაზის ქება. ალვის ხესთან შედარებით ვაზი მართლაც დაბალია, კაცისა და ქვეყნის ბედი ჩვენს მაცხოვარს აბარია. ვაზო, ნაზო და ლამაზო, დრო რომ გიდგას ყვავილობის, ვერც სამოთხე შეგედრება, ვერც ბაღები ბაბილონის. ნანვიმარ ცას მზე რომ უმზერს, ცისარტყელა იბადება, ვაზის ყვავილს უხარია, მზის სხივით რომ მინა თებება. შენ ინახავ საიდუმლოს ნაომარი ველისა, ხარ ბრძოლებში დაცემულთა ხმად ხმოვნის და ხსენებისა.

სიკეთე რომ სიბრძნეს წერდა, ბოროტება ნაწერს შლიდა. დღემდე თუმც ამაოდ დაშვრა, ვერ იქნა და ვერ დაამშვიდდა. ათასჯერ გადაბუფული, გადამწვარ-გადანადაგი ვენახი მაინც ვენახობს და ქვევრებს გვიცვებს ბადაგით.

II არასდროს არ მომწყინდება მზერა ზვრის და მზერა ვაზის. მარად დღეა მზერა მზისა მზვერავი ამ სილამაზის.

მინა ფესვებს ასაზრდოებს, მზე ეღვრება სხივად ვაზებს, მტევანშია თავმოყრილი ცის და მიწის სილამაზე.

ვაზზე მნიფე მტევნის მარცვლებს სხივის ათინათი ანთებს, როგორც საპატარძლოს ყელზე უხვად ასხმულ ბრილიანტებს.

შემოდგომის ქარი დაქრის და ვაზებთან უელის დავლურს, მზეც ხანდახან იჭიატებს, ზვარს რომ თვალი გადაავლოს.

როგორც ვაზის წვრილი ლერწი ტკბილი ყურძნის მტევანს იჭერს, ასე ლექსის ტაეპები ასხივებენ მარგალიტებს.

შენი ლხინით რომ სხვა ხარობს, ვენც ხარობს სხვისი ლხინითა, ვენახი მტევნით იცნობა, ხე — მსხმოიარე ხილითა.

მეზვრევ, ვაზების მოზარევე, სამზური გაგიმზიანდეს, ზვარში ვაზები გიმრავლოს, ერთიც არ დაგიზიანდეს.

III ბევრჯერ მინახავს კახეთი, არ დავილღები ნახვითა, ერთხელ სიზმარშიც ვიხილე თავის პატარა კახითა.

ხე უმინოდ რა ხე არის, ნავი უწყლოდ რა ნავია, რქანითელი მეფე არის, დედოფალი მანავია.

სადაც ბუხრის კვამლი ბოლავს, სადაც მამლის ყვილია, იქ ნამდვილად ლხინი ლხინობს და ტკივილი ტკივილია.

ვაზს ეტრფიან სატირები, მტევანში ზის ღვინის ხვითო, ბახუსს ლაგამს თუ მოუშვებ, შეიძლება აინყვიტოს.

ღვინოს ორმაგი მსმელი ჰყავს ლოთობისა და ლხინისა, ცოტა სმა ხალისს მოგიტანს, ბევრი — სინითლეს ცხვირისა.

ჰგავს ქართული ლხინის სუფრა ზეცის მზიურ აგონიას, აქ მართლთაა განდიდება ჩვენი გამონავონია.

განჭვრეტის ნიჭი ჭკვიანს აქვს, რეგვენთან ვერას გახდები, ვაზო, მინაზეც ვაზი ხარ და ხეზეც, როცა მაღლდები.

ჩხუბი და აყალ-მაყალი ვიცი რომ დასაძრახია, მაგრამ ახია იმათზე, ვინც ვაჟას გაულახია.

ყველა ენაზე მღერიან „ციცინათელას“, „სულიკოს“, მინდა, სულ გემღერებოდეთ, ლხინის ხალისი სულ იყოს.

დასასრულ, ნება მიბოძეთ დაუვასხელო მადლიანი მამულიშვილები, რომელთა უანგარო თანადგომით ურთულეს ნავარნებს ძლევენ და ფართო მკითხველ საზოგადოებამდე აღწევენ უსინათლო პოეტის გულითადი სტრიქონები. მათი სახელებია: **ელენე აბაშიძე, ნინო არსენაშვილი, ზურაბ ასკანელი, ლევან ბრეგვაძე, ირაკლი და ნატო ბრეგვაძე, ნანა გომბრიძიანი, ნაირა დოლიძე, გიორგი, ირაკლი და მამი პართაბაშვილი, ქეთევან მგალობლიშვილი, დავით მორგოშვილი, მადეა მოსულაშვილი, პაატა ნაცვლიშვილი, გოჩა სოხიაშვილი, ლევან სოლოვაშვილი, თამარ ფარუქიძე, თამაზ ძვლიძე, ზურაბ ძვალაძე, ნანა ციციშვილი, ტიტა ხუხუა, ქეთევან ჯაფარიძე...**

გვანჯი მანია, ჟურნალისტი, კავშირ „გიორგის“ თავმჯდომარე

პოლიტიკური მინიატურები

საქართველოს გეოგრაფიული სივრცის კარნახით, მკითხველს განსასჯელად პოლიტიკურ მინიატურებს ვთავაზობ.

ახლახან, 9 ნოემბერს, ბათუმში აშშ-ის სამხედრო ხომალდი ვიხილეთ, რომელმაც საქართველოში სამხედრო-საზღვაო წვრთნებისათვის აღჭურვილობა ჩამოიტანა. ასეთი წვრთნები მეზობელი რუსეთის სიახლოვეს საქართველოს სარგებლობის ნაცვლად დიდად აზიანებს — რუსეთი მას ბორდერიზაციის, მავთულხლართების გავლები, მცოცავი ოკუპაციის პრაქტიკით პასუხობს.

ვეკითხები ქოცებს, ნაცებს, სხვა პარტიებს — ყველას, ვინც აშშ-დასავლეთს ბრმად ეთაყვანება: ბატონებო, რა ჭკუაზე დადგებოდა და როგორი რეაქცია ექნებოდა ძია სემს, რუსეთს მექსიკის ან კუბის წყლებში ამ ქვეყნების მონაწილეობით სამხედრო-საზღვაო წვრთნები რომ გაემართა? ხომ დიდი უბედურება დატრიალდებოდა? ამას, უწინარესად, ძია სემი უნდა ჩაუფიქრდეს და, როგორც არაკეთილმოსურნი, თავის წვრთნებთანად საქართველოს გაეცალოს.

უზნეობა-უხამსობის შედეგად ვულნოდ წიგნს, რომელიც „ბიბლუსის“ ვიტრინებში გასაყიდდა და გამოფენილი. მისი სახელწოდებაა „ყველაფერი ტრა* შია“; თურმე ყველაფერი ძია სემის უკანაღმი ყოფილა მოთავსებული. მრავლიმსთქმელია ის ფაქტიც, რომ ეს წიგნი ბესტსელერად

არის აღიარებული. წიგნის ავტორი გახლავთ **მარკ მანსონი**, ხოლო ინგლისურიდან ქართულად მთარგმნელი — **დავით ახალაძე**. ბატონი დავითი აცხადებს, რომ წიგნი უხამსი გამონათქვამებითაა გამორჩეული. მაღლობა მთარგმნელს, რომ მან ქართულ მკითხველს გააცნო ცხოვრების ამერიკული წესის მთელი სიბინძურე და ყოფიერება.

ვეკითხულობთ წიგნს და ძალაუნებურად გვახსენდება მასთან მიახლოებული შორეული წარსულის ანალოგი — ფრანგი მწერლის **მარკიზ დე სადის** ვაითხულებები, რომლებიც საზოგადოებაში ცნობილია, როგორც სადისტური.

ბივი ბურაშიძე, ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი, პოლიტოლოგი ქუთაისიდან

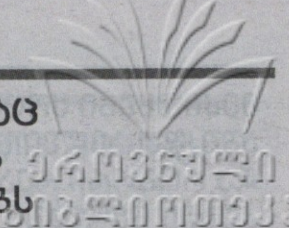
უზნეობა-უხამსობის შედეგი ვულნოდ წიგნს, რომელიც „ბიბლუსის“ ვიტრინებში გასაყიდდაა გამოფენილი. მისი სახელწოდებაა „ყველაფერი ტრა* შია“. თურმე ყველაფერი ძია სემის უკანაღმი ყოფილა მოთავსებული. მრავლიმსთქმელია ის ფაქტიც, რომ ეს წიგნი ბესტსელერად აის აღიარებული

ახალი სივრცე

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის ქ.ნ.ნ., ტელ: 234-32-95

ნაცრეფის დროსაც ასე იყო და ასეა ახლაც: ის, რაც არ ევატიება ნემსის ქურდს, ევატიება მილიონების გამფლანგველს. სამართალმა პური ჭამაო, — ამბობს ხალხური სიბრძნე. ჰოდა, ამას ელოდება დღეს ერი და ბერი „ოცნების“ ხელისუფლებისგან, რომლისთვისაც ღირსებისა და ნდობის აღსადგენად ეს ერთადერთი შანსია.

რეპრეზენტაცია უკრაინის დროშის დროშა

„კანონის მიერ მონიჭებული თანასწორობა საჯარო უფლებათა, ერთნაირად კუთვნილი ყველასი და მამასადამე, ერთნაირად ძვირფასი ყველასათვის“ —

ეს სიტყვები დიდი ხნის წინათ თქვა დიდმა ილიამ, ამას გაიძახინა დღეს ნაცრეფის შემოქმედის უსამართლობის მომხრე ადამიანები და გულისწყრომას გამოთქვამენ იმის გამო, რომ ბრალდებულის სკამზე მჯდომი მიხეილ სააკაშვილი სხვა პატიმრების ბედს არ იზიარებს — მისთვის დასაშვებია ის, რაც სხვას ეკრძალება.

ჯერ კიდევ XVIII საუკუნეში, კანონის უზენაესობაზე საუბრობდა ფილოსოფიის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი წარმომადგენელი იმანუელ კანტი. მისი აზრით, სამოქალაქო მშვიდობის მისაღწევად აუცილებელია სამი რამ: საზოგადოების წევრთა თავისუფლება, თავისუფალ მოქალაქეთა კანონისადმი მორჩილება და თანასწორობა. შესაბამისად, კლასიკური გაგებით სამართლებრივი სახელმწიფო სამ უმთავრეს ელემენტს მოიცავს: პირველი — სახელმწიფო უნდა ემსახურებოდეს ადამიანებს (და არა, მაგალითად, მმართველს); მეორე — სახელმწიფო უნდა იყოს შეზღუდული ადამიანის უფლებებითა და თავისუფლებით, ხელისუფლებას არ უნდა ჰქონდეს თვითნებობის საშუალება; მესამე — სახელმწიფო უნდა იმართებოდეს რაციონალური კანონების საფუძველზე.

კანონის უზენაესობის პრინციპის განსაკუთრებულ მნიშვნელობაზე საუბრობდნენ ილია ჭავჭავაძე, იაკობ გოგებაშვილი, მიხეილ ჯავახიშვილი, ვაჟა-ფშაველა, სერგეი მესხი და სხვები. განსაკუთრებით საინტერესოა ილია ჭავჭავაძის წერილი კანონის უზენაესობის პრინციპის შესახებ, რომელშიც ის წერდა: „კანონის წინაშე თანასწორობა ყველასი ერთად და თვითველისა ცალკე ერთი უმთავრესი ქვაკუთხედი იმ საფუძვლისა, რომელზედაც დამყარებულია კაცთა საზოგადოების წესიერი აგებულება“.

აი ეს წერილიც:

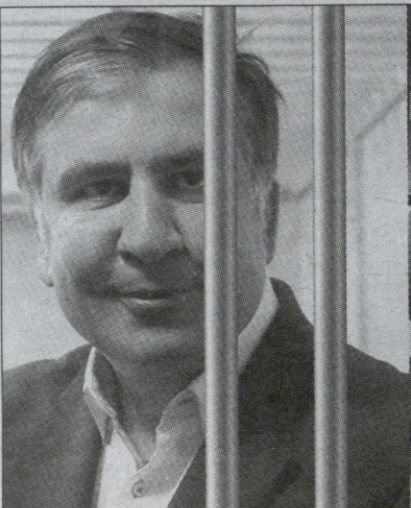
„კანონის წინაშე თანასწორობა საზოგადოების წესიერი აგებულების საფუძვლის ქვაკუთხედი“

კანონის წინაშე თანასწორობა ყველასი ერთად და თვითველისა ცალკე ერთი უმთავრესი ქვაკუთხედი იმ საფუძვლისა, რომელზედაც დამყარებულია კაცთა საზოგადოების წესიერი აგებულება. იგი კანონი კანონი არ არის, თუ მის წინაშე დიდატარობას, მაღალ-მდაბლობას ადგილი და საგლო ექმნება კაცთა მოქალაქური ცხოვრების ვაზზე. რაკი ერთისათვის ერთი კანონია და მეორესათვის მეორე, კანონი ჰკარგავს თვის უდიდეს მნიშვნელობას საყოველთაო მფარველობისა და შემწეობისას, რადგანაც თვის მაღლს და თვის მსჯავრს ერთნაირად ვერ მოჰფენს ყველასა, ვინც ვი მისკენ მიმართება გაჭირების დროს.

წუხაროდ, თვითონ ცხოვრება, რომელსაც ჯერ ვერ აღმოუფხვრია ძირიანად ძველი ზნე და წადილი, ჯერ კიდევ ეურჩება კანონს და დიდი ჰბედავს შებლაღვას პატარის უფლებების მარტო იმ აზრით, რომ მე დიდი ვარ და ის პატარაო. ამ მავნებელის ზნის აყოლა მიეცევა გაუნათლებელს კაცსა, იმისთანა კაცსა, რომელსაც არ ესმის, რომელსაც ჯერ ვერ მიუგნია, რა დიდი მადლია ქვეყნისათვის, კაცთა საზოგადოების ბედნიერად ცხოვრებისათვის თანასწორობა კანონის წინაშე. ხოლო არ მიეცევა მას, ვინც გარეგანის ნიშნებით მაინც საგულსხმოა, რომ სწავლაში ყოფილა, განათლებულია შუქი ცოტად თუ ბევრად მოჰფენია და თვის საზოგადოებაშიც იმისთანა მდგომარეობა აქვს, რომ მოეთხოვება სამართლიანი მართებული ქცევა ყველგან და ყველას წინაშე, დიდი იქნება თუ პატარა.

ყოველივე ეს გვათქმევინა ერთმა შემთხვევამ, რომელიც დღეს ახალს ამბებშია დაბეჭდილი ჩვენს გაზეთში. ერთი იმერელი მოსამსახურე გაუგზავნია თავის პატრონს ფაეტონის მოსაყვანად. დიდხანს ჰცდილა ეს მოსამსახურე, მრავალს მეფაიტონებს შეჰხეცნია, მაგრამ არავინ გამოჰჰყოლია. ბოლოს, როგორც იყო უმოგნია ფაეტონი. იქაც მახლობლად მდგარა სამი სამხედრო ნოდების კაცი, ერთს მათგანს უბრძანებია მოსამსახურის მიერ დაჭერილ მეფაიტონესათვის, მე წამიყვანეო, მოსამსახურე უარზედ დამდგარა, ძლიერდრობით ვიმოვე ფაეტონი, ჩემი დაჭერილია და ვერ დაგიტოვებო. სამხედრო ნოდების კაცს ბევრი აღარ ულაპარაკნია, ფაეტონი წაუთმეგია, დაუძახნია პოლიციელისათვის და უბრძანებია, ურჩი მოსამსახურე სადმე გამაცალეო. ამისთანა ძალმომრეობა ხშირია ჩვენში, მაგრამ იშვიათად გამოჰყვანდება ხოლმე. სამართალმდე რომ

«დიდატარობასა და გაფლანგველად დაფუძნებული» სამართალი და «თვითველის ჩვენების უფლების დარღვევა»

ქონდეს გირველიანის, რობაქიძის, ვაზაგაშვილის ოჯახების შესახებ...

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს კონსტიტუციის მეოთხე მუხლის მიხედვით „სახელმწიფო ცნობს და იცავს ადამიანის საყოველთაოდ აღიარებულ უფლებებსა და თავისუფლებებს, როგორც წარუვალ და უზენაეს ადამიანურ ღირებულებებს. ხელისუფლების განხორციელებისას ხალხი და სახელმწიფო შეზღუდული არიან ამ უფლებებითა და თავისუფლებებით, როგორც უშუალოდ მოქმედი სამართალი“, ძლიერთა ამა ქვეყნისა მისი დარღვევისთვის არ ისჯებიან. კონსტიტუციითვე განმტკიცებული კანონის წინაშე თანასწორობის პრინციპი; იმ კონსტიტუციით, რომლის თანახმადაც „ყველა ადამიანი დაბადებით თავისუფალია და კანონის წინაშე თანასწორია განურჩევლად რასისა, კანის ფერისა, ენისა, სქესისა, რელიგიისა, პოლიტიკური და სხვა შეხედულებებისა, ეროვნული, ეთნიკური და სოციალური კუთვნილებისა, წარმოშობისა, ქონებრივი და ნოდებრივი მდგომარეობისა, საცხოვრებელი ადგილისა“.

„კანონის მიერ მონიჭებული თანასწორობა საჯარო უფლებათა, ერთნაირად კუთვნილი ყველასი და მამასადამე, ერთნაირად ძვირფასი ყველასათვის. ამიტომაც იგი თანასწორი უფლებების მარტო იმ აზრით, რომ მე დიდი ვარ და ის პატარაო. ამ მავნებელის ზნის აყოლა მიეცევა გაუნათლებელს კაცსა, იმისთანა კაცსა, რომელსაც არ ესმის, რომელსაც ჯერ ვერ მიუგნია, რა დიდი მადლია ქვეყნისათვის, კაცთა საზოგადოების ბედნიერად ცხოვრებისათვის თანასწორობა კანონის წინაშე. ხოლო არ მიეცევა მას, ვინც გარეგანის ნიშნებით მაინც საგულსხმოა, რომ სწავლაში ყოფილა, განათლებულია შუქი ცოტად თუ ბევრად მოჰფენია და თვის საზოგადოებაშიც იმისთანა მდგომარეობა აქვს, რომ მოეთხოვება სამართლიანი მართებული ქცევა ყველგან და ყველას წინაშე, დიდი იქნება თუ პატარა.“

მიადნოს ამ საქმემ, რასაკვირველია, ამ ძალმომრეობას, მარტო დიდატარობასა და მაღალდაბლობაზედ დაფუძნებულს, თავისი შესაფერი მსჯავრი დაედებოდა, მაგრამ საზოგადოებას არც ეს უნდა ეშინებოდა, რომ დიდმა იციან, პატარა ამბებს არ გამოუდგება და დანაშაული მერე და მანამავესა. უსათუოდ ამისთანა ბოლოც ექმნება ამ საქმეს: მოსამსახურე არ იჩივლებს და ეს ამბავი ჩაილუღის წყალს დაღვეს. ჩვენ კი არ შეგვეძლო ხმა არ ამოგველო ამ საგანზედ.

კანონის მიერ მონიჭებული თანასწორობა საჯარო უფლებათა, ერთნაირად კუთვნილი ყველასი და მამასადამე, ერთნაირად ძვირფასი ყველასათვის. ამიტომაც იგი თანასწორი უფლებების მარტო იმ აზრით, რომ მე დიდი ვარ და ის პატარაო. ამ მავნებელის ზნის აყოლა მიეცევა გაუნათლებელს კაცსა, იმისთანა კაცსა, რომელსაც არ ესმის, რომელსაც ჯერ ვერ მიუგნია, რა დიდი მადლია ქვეყნისათვის, კაცთა საზოგადოების ბედნიერად ცხოვრებისათვის თანასწორობა კანონის წინაშე. ხოლო არ მიეცევა მას, ვინც გარეგანის ნიშნებით მაინც საგულსხმოა, რომ სწავლაში ყოფილა, განათლებულია შუქი ცოტად თუ ბევრად მოჰფენია და თვის საზოგადოებაშიც იმისთანა მდგომარეობა აქვს, რომ მოეთხოვება სამართლიანი მართებული ქცევა ყველგან და ყველას წინაშე, დიდი იქნება თუ პატარა.

დარღვევა და ამიტომაც საქებურია გულწყრომა იმისი, რომელმაც ეს ამბავი გვაუწყა ჩვენ გაზეთში დასაბეჭდად და სამართლიანია იგი გულამღვრევაც, რომელიც ამის მოამბეს უგრძნია ამ ამბავის მოხდენის დროს. ეგ თანასწორობა, ეგ საჯარო უფლება რომ დაუსჯელად ილახებოდეს, მაშინ ვერავინ კარშიაც ფეხს ვერ გამოჰყოფდა, რადგანაც პატარას დიდი არ დაეღვევა და დიდს კიდევ უფრო დიდი. ეს რომ ასე იყოს, მაშინ კაცთა საზოგადოება ცნობიერა არსებობა კრებას კი არ წარმოადგენდა, არამედ შავის ტყის ნადირთა გროვას, საცა ვინც ძლიერია, მართალიც ის არის. ჩვენდა სასიამოვნოდ, ამისთანა ამბებს ან არსებულნი კანონები არ იწყნარებენ და სანატრელია, რომ არც ამ შემოსენებულს შემთხვევაში შეინებაროს.

„დიდატარობასა და მაღალდაბლობაზედ დაფუძნებული“ სამართალი არც ჩვენთვის არის უცხო. მსგავსი დამოკიდებულების შედეგად დატრიალებული ტრაგედიები გაცდა მხოლოდ ოჯახის ტრაგედიებს და საყოველთაო ხასიათი შეიძინა. დღეს საქართველოში არ მოიძებნება ადამიანი, რომელსაც ვაგონილი არ

თუმცა რეულირება კანონის წინაშე ვერ გვასწორებს ყველასა, მაგრამ ჩვენდა სამ-

ნაცრეფის დროსაც ასე იყო და ასეა ახლაც: ის, რაც არ ევატიება ნემსის ქურდს, ევატიება მილიონების გამფლანგველს. სამართალმა პური ჭამაო, — ამბობს ხალხური სიბრძნე. ჰოდა, ამას ელოდება დღეს ერი და ბერი „ოცნების“ ხელისუფლებისგან, რომლისთვისაც ღირსებისა და ნდობის აღსადგენად ეს ერთადერთი შანსია.

მისი პოლიტიკური ორიენტაცია იყო მართლმადიდებელ საბერძნეთთან თანასწორუფლებიანი კავშირი, ქვეყნისა და ეკლესიის დამოუკიდებლობა და ერთიანობა.

13 დეკემბერი საქართველოს ისტორიაში ერთ-ერთი გამორჩეული მეფის ვახტანგ I გორგასლის ხსენების დღეა. ქართლის მეფე, პოლიტიკური მოღვაწე და სარდალი — ვახტანგ I საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ შერაცხულია წმინდანად. წმიდა მეფემ საფუძველი ჩაუყარა საქართველოს დღევანდელ დედაქალაქ თბილისს. მისი პოლიტიკური ორიენტაცია იყო მართლმადიდებელ საბერძნეთთან თანასწორუფლებიანი კავშირი, ქვეყნისა და ეკლესიის დამოუკიდებლობა და ერთიანობა.

ვახტანგ გორგასალი იზრდებოდა სპასპეტ საურმაგთან. 7 წლისას გარდაეცვალა მამა — მირდატ მეფე. მძიმე დღეში ჩავარდა დაქვრივებული საგდუსტ დედოფალი, რომლის მამა — ბარზაბოდი, ბარდავის ერისთავი, მახდანი იყო და პროსპეროსულ პოლიტიკას უჭერდა მხარს. ის ქრისტიანობის წინააღმდეგი იყო და სიძე-ხელმწიფის მიმართაც მტრობას იჩენდა. საგდუსტმა კარგად იცოდა მშობლის ხასიათი, ამიტომ დაასწრო, თვითონ ეახლა მამას ბარდავში და სთხოვა, არ გაემზადებინა ვახტანგი. ბარზაბოდმა შეინყა საგდუსტი, მაგრამ დიდი საფასურის სანაცვლოდ, მცხეთაში უნდა დამჯდარიყვნენ მოგვები და ხალხსაც თვითონ უნდა აერჩია სჯული. დედოფალს სხვა გზა არ ჰქონდა და დათანხმდა.

რის შემოესივნენ და ციხეგოჯამდე მივიდნენ. 15 წლის ვახტანგი საქართველოს ტახტზე ავიდა. მან მოუწოდა ყოველ წარჩინებულ ქართველს და შეკრიბა დარბაზი. ჭაბუკი მეფე დაჯდა ტახტზე, მარჯვნივ დაისვა მთავარსარდალი ჯუანშერი, მარცხნივ კი — მღვდელმთავარი მიქაელი. ეს ვახტანგის პირველი სახელმწიფო გამოსვლა იყო. მან განსაჯა ქართველთა მდგომარეობა, მტერთა მოძალეობა, სულიერი დაცემულობა და სჯულიერი მერყეობა. ძველი მამაპაპეული სიმტკიცე უნდა აღზდგესო, მტერი დაითრგუნოსო და ქართული სამანები ისევ ძველი საზღვრების გასწვრივ უნდა აღიმართონო. იმ დღესვე მეფემ პირველი გალაშქრება დანიშნა ჩრდილოეთისკენ, რომელშიც თვითონ უსარდლებდა ლაშქარს.

ვახტანგ გორგასალს დედოფალმა ბალენდუსტმა ორი შვილი აჩუქა — ძე და ასული, მაგრამ თვითონ მშობიარობას გადააპყვა. ტახტის მემკვიდრეს დაჩი დაარქვეს. მეფე ვახტანგ პირველს გორგასლის მშუბარაძე ნინიძან განმოსახული იყო მგალი, უპან — ლომი. სპარსელები ამ მშუბარაძეს სადაც დანახავდნენ, ატანდნენ ღრიალს: „ღურაზ გორგასარი“ („პირიერთი თავსა მგლისასა“). ასე განდგა ნოდება „გორგასალი“.

ვახტანგ მეფეს გადამწყვეტილი ჰქონდა საქართველოში კათალიკოსის თანამდებობა შემოეღო. პირველ კათალიკოსად მას უნდა დაესვა პეტრე, ხოლო მცხეთის ეპისკოპოსად — სამოელი. დანარჩენი ეპისკოპოსებად უნდა გამწესებულყვნენ საქართველოს სხვადასხვა სამწყსოში. კათალიკოსობის შემოღებას უნდა აღემალეებინა ქართული ეკლესიის როლი და ავტორიტეტი მსოფლიო საქრისტიანოს სარბიელზე. როდესაც მიქაელ ეპისკოპოსმა შეიტყო მეფის განზრახვა, ძლიერ განრისხდა.

წმიდა მეფემ საფუძველი ჩაუყარა საქართველოს დღევანდელ დედაქალაქ თბილისს. მეფემ ტფილისის ხეობა მოიხილა და კიდევ ერთხელ

წმიდა მეფე ვახტანგ გორგასალი: აქივბაღით სიკვდილს ქრისტესთვის

წმიდა მეფე საუკუნელი ჩაუყარა საქართველოს დღევანდელ დედაქალაქ თბილისს. მეფე ტფილისის ხეობა მოიხილა და კიდევ ერთხელ დაკნუნდა ტფილისის აღვიღებაკოვის სამხედრო, საპოლიტიკო და საზოგადოებრივ მოხერხებულობაში. მეფემ მოუწოდა მშობიარობას გადააპყვა. ტახტის მემკვიდრეს დაჩი დაარქვეს.

დარწმუნდა ტფილისის ადგილმდებარეობის სამხედრო, საპოლიტიკო და საზოგადოებრივ მოხერხებულობაში. შემდგომ გზა განაგრძო და არმაზის ხევთან იხილა მცხეთიდან მომავალი ბრწყინვალე ტაძარი, რომელსაც წინ მოუძღვოდა მეფის ცამეტი წლის ძე დაჩი. მეფის წინაშე წარსდგა ჯუანშერ სპასპეტი და თაყვანი სცა მას. მთელი ტაძარი ითავსებოდა დიდებულ გვირგვინოსანს. ამ დროს გამოჩნდა მიქაელ ეპისკოპოსი; როდესაც მას მეფე კურთხევის მისაღებად მიუახლოვდა, ეპისკოპოსმა მეფეს ცილი დასწამა ქრისტიანობის უარყოფაში, ფეხი მოუქნია და კბილებში სცა საქართველოს დიდებულ ხელმწიფეს. მეფეს წინა კბილი მოტყდა და სისხლი წამოუვიდა. ვახტანგის ბრძანებით მიქაელი კონსტანინოპო-

ლის პატრიარქთან დასასჯელად წაიყვანეს.

ვახტანგ მეფე დიდი აღმშენებლობითი საქმიანობით იყო დაკავებული. მან მცხეთაში ძველი, წმინდა ნინოსა და მირიან მეფის დროინდელი ხის ეკლესიის ადგილზე წამოიწყო ქვის დიდი სიონის მშენებლობა. ეს იყო მცხეთის სახელოვანი სვეტიცხოვლის მეორე ხუროთმოძღვრული გარდასახვა. აქვე მეფემ საქართველოს დედოფლის გვი-

ლი ხის ეკლესიის ადგილზე წამოიწყო ქვის დიდი სიონის მშენებლობა. ეს იყო მცხეთის სახელოვანი სვეტიცხოვლის მეორე ხუროთმოძღვრული გარდასახვა. აქვე მეფემ საქართველოს დედოფლის გვი-

რგვინი თავზე დაადგა თავის მეუღლე ელენეს — ლეონ პირველის ასულს. იმავე ხანებში ვახტანგმა დაასრულა თავისი ახალი რეზიდენცია უჯარმაში. 502 წელს ქართლს სპარსეთის ურდო შემოესია. ვახტანგ გორგასალმა ელენე დედოფალი შვილებითურთ უჯარმაში გაუშვა. მცხეთა-არმაზისა და მისი შემოგარუნის საპატრონოდ კი სამი ერისთავი გაგზავნა: დემეტრე, ნერსე და ბივრიტიანი. უთვალავ მხედრობას თვითონ კავად შაჰი და უფლისწული ბარტამი მოუძღოდნენ. ბრძოლის წინ კათალიკოსმა დალოცა მეფე ვახტანგი და მისი ჯარი. ბრძოლაში ვახტანგ მეფე ისრით დაჭრეს ილიაში, რომელიც დასტაქრებმა ძლივს ამოიღეს, მაგრამ მეფის გადარჩენა ვეღარ შეძლეს.

ვახტანგმა გარდაცვალების წინ ახალ ხელმწიფედ დაჩი გამოაცხადა და ქართველ ერს ანდერძი დაუტოვა: ეძიებდეთ სიკვდილს ქრისტესთვის.

ვახტანგმა იმეფა 45 წელი და აღესრულა 60 წლისა 502 წელს.

მთელი საქართველო გლობობდა ქრისტესთვის აღსრულებულ მეფეს, უჯარმიდან მცხეთაში გადასვენეს, მის მიერ აგებულ სვეტიცხოვლის ტაძარში დაკრძალეს დიდი პატივით და გულზე თავისი ზომის ლოდი დაადეს. ამის შემდეგ არასოდეს შეუწყვეტია საქართველოს ლოცვა წმიდა მეფესთან და ყოველთვის გრძნობს მის მეოხებას.

უჯარმა

2020/2021 წლების საფორტის მისი მნიშვნელოვანი ტიტული მოიპოვა — ესპანეთის თასი „ბარსელონასთან“ ერთად და სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონატი არგენტინის ნაკრების მაისურით. შედეგად, მეშვიდედ დაიმსახურა „ოქროს ბურთი“ და მასთან ერთად PURNEL-ის ფირმის 18-კარატიანი ვარდისფერი ოქროსგან დამზადებული უნიკალური საათიც.

სპორტი

www.geworld.ge
თბილისი, დ. ბაქრაძის №8, ტელ: 234-32-95

არგენტინელმა ჯადოქარმა, „ბარსელონას“ ლეგენდამ და ამჟამად პარიზული პსჟ-ს თავდამსხმელმა მეშვიდედ მოიპოვა მსოფლიოს საუკეთესო ფეხბურთელის ტიტული, ოდონდ ამჯერად არც ისე იოლად, როგორც წინა 6 შემთხვევაში — 2009, 2010, 2011, 2012, 2015 და 2019 წლებში. ფრანგული პოპულარული გამოცემა „ფრანს ფუტბოლის“ ამ პრესტიჟული ჯილდოს კიდევ ერთხელ დაუფლებით მესიმ გააუმჯობესა თავისივე რეკორდი და ახლა 2 „ოქროს ბურთით“ უსწრებს პორტუგალიელ რონალდოს, რომელიც 2011 წელს საუკეთესოთა ხუთეულშიც ვერ მოხვდა.

- ქანთხარის საგოლო შაბაძე:**
1. ლიონელ მესი, პსჟ — 613 ხმა;
 2. რობერტ ლევანდოვსკი, მიუნხენის „ბაიერნი“ — 580;
 3. შორჟინიო, ლონდონის „ჩელსი“ — 460;
 4. კარიმ ბენჯამა, მადრიდის „რეალი“ — 239;
 5. ნ'გოლო კანტე, ლონდონის „ჩელსი“ — 186;
 6. კრიშტიანო რონალდო, მანჩესტერ „იუნაიტედი“ — 178;
 7. მიჰაილ სლაბი, „ლივერპული“ — 121;
 8. კვინიცა ბრიუნა, მანჩესტერ სიტი — 73;
 9. კილიან მბაპე, პსჟ — 58;
 10. ჯანლუიჯი დონარუმა, პსჟ — 36.

პარიზის თეატრ „შატლში“ გამოსვლისას, სადაც დაჯილდოების ცერემონია გაიმართა, მესიმ რობერტ ლევანდოვსკის ასე მიმართა: „მინდა ვუთხრა რობერტს, რომ ჩემთვის პატივი იყო მასთან ბრძოლა „ოქროს ბურთისთვის“. მან დაიმსახურა გამარჯვება 2020 წელს“.

2020 წელს კორონავირუსის პანდემიის გამო „ოქროს ბურთი“ არავისთვის გადაუციათ, მაგრამ მესის სიტყვების შემდეგ „ფრანს ფუტბოლის“ მესვეურებმა განაცხადეს, რომ იფიქრებენ ამ საკითხზე და არ არის გამორიცხული, 2020 წლის მსოფლიოს საუკეთესო ფეხბურთელისთვის განკუთვნილი ჯილდო ლევანდოვსკის გადასცენ.

„ოქროს ბურთისთვის“ ცხარე ბრძოლა ჯილდოს გადაცე-

მის პირველივე ცერემონიაზე გაიმართა — 1956 წელს ინგლისელმა სტივნი მატინომ სხმების 47 ხმა მოაგროვა და 3 ხმით მოუგო არგენტინელი ნარმოშობის ესპანელ ალფრედო დი სტეფანოს (მადრიდის „რეალი“); 1966 წელს კი „მანჩესტერ იუნაიტედის“ სიმბოლომ ბობი ჩარლტონმა 1 ხმით მოუგო „ბენფიკას“ ფორვარდ ეუსეპიოს.

ლიონელ მესი პარიზის პსჟ-ში მიმდინარე წლის ზაფხულში გადავიდა და ჯერჯერობით ისეთი ბრწყინვალე თამაშით ვერ გამოიჩინა, როგორც დაგვამახსოვრა თავი „ბარსელონაში“. საფრანგეთის დედაქალაქის კლუბის მაისურით მან 12 მატჩი ჩაატარა (8 საფრანგეთის ჩემპიონატში და 4 ჩემპიონთა ლიგის გათამაშებაში. სულ გაიტანა 4 გოლი (3

მესის მეშვიდე «ოქროს ბურთი»

ჩემპიონთა ლიგაზე და 1 საფრანგეთის ჩემპიონატზე) და გააკეთა 3 საგოლე გადაცემა (საფრანგეთის ჩემპიონატში). ფრანგული კლუბის რიგებში არგენტინელმა გენოსმა კარში დარტყმებსაც მოუკლო („ბარსელონაში“ — 4,2, პსჟ-ში — 3,4) და აქტიურობასაც („ბარსელონაში“ მატჩში ბურთს საშუალოდ 95,9-ჯერ ეხებოდა, პსჟ-ში — 85,8), არადა,

საფრანგეთის ლიგა შედარებით სუსტია ესპანეთის ლა ლიგაზე.

მიუხედავად იმისა, რომ ახალ კლუბში მესის გვერდით ყოფილი „ბარსელონელი“, ბრაზილიელი ნეიშარი, არგენტინის ნაკრების ნევრები — ანხელ დი მარია და ლანდრო პარეზი, აგრეთვე, მსოფლიოს ფეხბურთის ამომავალი ვარსკვლავი კილიან მბაპე

თამაშობენ, არგენტინელი ისე მოტივირებული არ არის, როგორც „ბარსელონაში“ იყო და მისი თამაში გაფერმკრთალდა. როგორც ჩანს, მესი კვლავ ადაპტაციის პროცესშია და ნოსტალგიას განიცდის — ის ძალიან არის მიჯაჭვული „ბარსელონაზე“, რომლის კლუბშიც 13 წლიდან თამაშობდა და 21 წელი გაატარა.

არგენტინელი ვარსკვლავის მეშვიდე „ოქროს ბურთის“ სხვადასხვანაირად შეხედნენ ცნობილი ფეხბურთელები და გულშემატიკურები. მაგალითად, იტალიელი **ფრანჩესკო ტოტის** განცხადებით, მისი ნება რომ ყოფილიყო, 2021 წლის „ოქროს ბურთს“ რობერტ ლევანდოვსკის გადასცემდა.

„ამ არგენტინის შემდეგ უკვე აღარ მესმის საფეხბურთო სამყაროსი. ლიონელ მესისადმი ჩემი დიდი პატივისცემის მიუხედავად, „ოქროს ბურთის“ ლევანდოვსკი იმსახურებდა“, — განაცხადა მიუნხენის „ბაიერნისა“ და გერმანიის ეროვნული ნაკრების ყოფილი ფეხბურთელი **ლოთარ მათეუსმა** 34 წლის ლიონელ მესისთვის მეშვიდე „ოქროს ბურთის“ გადაცემის შემდეგ. მას მხარი აუბა ფრანგმა **პატრიკ ვერამ**, რომელიც ძალიან გამწარებული ჰყავს მესის — ევრას გუნდი ჩემპიონთა ლიგის ფინალში „ბარსელონასთან“ 3-ჯერ დამარცხდა: 2-ჯერ, როცა „მანჩესტერ იუნაიტედში“ თამაშობდა (2008-2009 და 2010-2011 წლებში) და ერთხელ, რო-

ცა ტურინის „იუვენტუსის“ ლისებსაც იცავდა (2014-2015).

ევრას მიზანა პორტუგალიელმა კრიშტიანო რონალდოვსკიმაც, რომელსაც მესისთვის მეშვიდე „ოქროს ბურთის“ გადაცემა ძალიან ეწყინა და რომელზეც ამ ჯილდოს დამნეგებელ გაზეთ „ფრანს ფუტბოლის“ მთავარმა რედაქტორმა **პასკალ ფერემ** განაცხადა: „რონალდუს მითხრა, რომ მხოლოდ ერთი მიზანი აქვს — კარიერა ისე დაასრულოს, რომ მესიზე მეტი „ოქროს ბურთი ჰქონდეს“.

ისე, სჯობს, რონალდომ 2013 წლის „ოქროს ბურთის“ დაჯილდოება განისვენოს, როცა თვითონ მას მართლა ძალიან უსამართლოდ გადასცეს ეს პრესტიჟული ჯილდო და მწარედ იმედგაცრუებული დეტოვს მიუნხენის „ბაიერნის“ ფრანგი თავდამსხმელი **ფრანკ რიბერი**, რომელმაც იმ სეზონში 5 პრესტიჟული მეჯიბრება მოიგო — გერმანიის ჩემპიონატი, გერმანიის თასი, ჩემპიონთა ლიგა, უეფას სუპერ თასი და მსოფლიოს საკლუბო ჩემპიონატი...

ამ გამომდომებების მიუხედავად, ბევრმა ნამყვანმა ფეხბურთელმა და გამოცემამ გულწრფელად მიულოცა მესის ეს წარმატება, მათ შორის ურუგვაელმა **ლუის სუარესმა**, ბრაზილიელმა **ნეიშარმა**, ინგლისელმა **გარი ლინეკერმა**, რომელმაც მესის გამარჯვებას „შესანიშნავი შედეგად“ უწოდა, კამერუნელმა **მტოშ**, ესპანელმა **ნიესტამ**, **სავიმ**, **სერხიო რამოსმა**, **პეპ გუარდიოლამ** და სხვებმა, აგრეთვე გამოცემებმა — მადრიდის „რეალის“ ფანატიკოსი ჟურნალისტებით დაკომპლექტებულმა ესპანურმა „მარკამ“, ბრიტანულმა Sky Sports-მა, ფრანგულმა L'Equipe-მ, ბრიტანულმა The Times-მა, გერმანულმა kicker-მა და სხვ.

2020-2021 წლების სეზონში მესიმ ორი მნიშვნელოვანი ტიტული მოიპოვა — ესპანეთის თასი „ბარსელონასთან“ ერთად და სამხრეთ ამერიკის ჩემპიონატი არგენტინის ნაკრების მაისურით. შედეგად, მეშვიდედ დაიმსახურა „ოქროს ბურთი“ და მასთან ერთად Purnel-ის ფირმის 18-კარატიანი ვარდისფერი ოქროსგან დამზადებული უნიკალური საათიც.

ნიკა კორინთელი

ვარდისფერი ოქროსგან დამზადებული საათი, რომელიც მესის გადასცეს

საქართველოს კატრიარქმა მადლოზა გადაუსადა რუსეთის კატრიარქს სოხუმისა და ხინვალისთვის

საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქმა ილია მეორემ წერილი გაუგზავნა მოსკოვისა და სრულიად რუსეთის პატრიარქ კირილეს და

მას 75 წლის შესრულება მიულოცა.

„კიდევ ერთხელ მსურს, გამოვხატო მადლიერება თქვენადმი და რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიისადმი იმის გამო, რომ, პოლიტიკური ინტერესების მიუხედავად, მაგრამ საეკლესიო კანონების გათვალისწინებით, ოფიცია-

ლურად აღიარებთ ჩვენს ძირძველ მინებს — აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონს — საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის განუყოფელ ნაწილად. ჩვენი ხალხი და ჩვენც მადლობას ვიხდით, აგრეთვე, იმის გამო, რომ არაერთხელ დაგვეხმარეთ ჩვენი მოქალაქეების გათავისუფლებაში, რომლებიც ტყვედ ჩავარდნენ დროებითი საზღვრის დარღვევის გამო“, — ნათქვამია ილია II-ის წერილში.

ამასთანავე, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის თქმით, ჯერ კიდევ მოუგვარებელია რთული საკითხები, რომლებიც ქმნიან პრობლემებს!

„მაგრამ უკეთესი მომავლის იმედი ცოცხლობს და ჩვენი კეთილგანწყობა თქვენ მიმართ გულწრფელია“, — ნათქვამია მისალმონ წერილში.

eadaily.com-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაზრებად ლუკა მანსურაძემ

პოლონეთისა და გერმანიის ურთიერთობა გაგზავნა: პარიზში გერმანიის პოლონეთის მიმართული პოლონეთის განცხადება

ევროკავშირთან სამართლებრივი კონფლიქტის ფონზე პოლონეთმა გაამწვავა მათი ურთიერთობა გერმანიისა და პოლონეთის ურთიერთობაში, — იუწყება გერმანიის გამოცემა Frankfurter Allgemeine. პოლონეთის მმართველი პარტიის „სამართალი და სამართლიანობის“ (PiS) ხელმძღვანელმა იაროსლავ კაჩინსკიმ განაცხადა, რომ „ბერლინს მეოთხე რაიხის აშენება სურს“.

მანულის სარეკლამო კამპანია, რომელიც მიმართულია გერმანიის ელჩის დისკრედიტაციისკენ. პოლონეთის მმართველი პარტიის ხელმძღვანელმა იაროსლავ კაჩინსკიმ პენრიკ სენკევიჩის ცნობილი ნაწარმოებიდან მოიყვანა ციტატა და განაცხადა: „ევროპა მძიმე გამოცდის წინაშეა. გერმანიამ ბანკო გახსნა და სურს, ააშენოს მეოთხე რაიხი. ჩვენ ამას არ დავუშვებთ პარტიის სხდომაზე“.

ამასთანავე, ვარშავიდან სულ უფრო ხშირად ისმის ბერლინისადმი მოწოდება, გადაიხადოს რეპარაციები მეორე მსოფლიო ომისთვის. ყურადღებას იპყრობს ანტიგერ-

russian.rt.com-ზე გამოქვეყნებული მასალის მიხედვით მოაზრებად ბიორები გაჩაჩილაძემ

პუტინი: რუსეთი არ დაუშვებს ნატოს გაფართოებას აღმოსავლეთით

„რუსეთი მოითხოვს აშშ-ისა და მისი ნატოელი მოკავშირეებისგან, უარი თქვან აღმოსავლეთით გაფართოებაზე“, — განაცხადა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ დასავლეთმა უნდა წარმოადგინოს უსაფრთხოების საიმედო და ხანგრძლივადიანი გარანტიები.

„აშშ-სა და მის მოკავშირეებთან დიალოგისას ჩვენ მოვიტოვებთ კონკრეტულ შეთანხმებას, რომელიც გამოორიცილებს სამომავლოდ ნატოს ნებისმიერ წინ ნაწევას აღმოსავლეთით და რუსეთის ფედერაციის ტერიტორიის ახლოს იარაღის განლაგებას“, — თქვა პუტინმა ელჩებისთვის სიგელების გადაცემის ცერემონიაზე.

საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა განაცხადა, რომ ნატო რუსეთის საზღვრებთან „თავს უყრის მნიშვნელოვანი რაოდენობის ქვედანაყოფებსა და სამხედრო ტექნიკას, მათ შორის ამერიკულსა და ბრიტანულს“. ამასთანავე, აღიანის წევრები ანტირუსული მოქმედებებისკენ უბიძგებენ კიევს, რომელმაც, მისი თქმით, შეიძლება დაიწყო სამხედრო ავანტიურები. „თუ დასავლეთი ვერ შეძლებს უკრაინის შიდა დასახლების მშვიდობის აღდგენას, მაშინ მოსკოვი იძულებული იქნება, მიიღოს აუცილებელი ზომები თავისი უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად“, — აღნიშნა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა.

სერგეი ლავროვი: ის, ვინც იბოძრებს ბუქარესტის ნატოს სამიტის თეზისებს, ხაზს უსვამს ეთაპაზებას

რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა სტოკჰოლმში უუთოს ქვეყნების საგარეო საქმეთა მინისტრების სესიაზე განაცხადა, რომ ბუქარესტის ნატოს სამიტის თეზისების გამოცემა ცეცხლთან თამაშია. როგორც ლავროვი აღნიშნავს, ბუქარესტის სამიტის გადაწყვეტილება, რომლის თანახმად საქართველო და უკრაინა მოიპოვებენ ნატოს წევრობას, ნაღმიანია, რომელიც 2008 წლის აგვისტოში უკვე აფეთქდა. „ბუქარესტის სამიტის გადაწყვეტილება, რომ უკრაინა და საქართველო იქნებიან ნატოს წევრები, არის ნაღმი, რომელიც ჩადებულია ევროპის უსაფრთხოების საძირკველ-

ში. ერთხელ, 2008 წლის აგვისტოში, ეს ნაღმი უკვე აფეთქდა, როდესაც სააკაშვილმა, რომელიც ნატოს პერსპექტი-

ვი, იურიდიული გარანტიები“. „უსაფრთხოების სფეროში რუსეთის კანონიერი შემოღობვა იგნორირებული იყო და ახლაც განაგრძობენ იგნორირებას“, — დასძინა რუსეთის ლიდერმა. მანამდე რუსეთის საგარეო

და უსაფრთხოების სფეროში არსებული ვითარება სახიფათო ნიშნულამდე მიიყვანა. ისინი, ვინც ბუქარესტის თეზისებს იმეორებენ და ამბობენ, რომ ნატოს გაფართოების საკითხში შესაძლებელია არ აქვთ უფლება, გამოხატონ თავიანთი პოზიცია, ცეცხლს ეთამაშებიან. შეუძლებელია მათ არ გააცნობიერონ ეს“, — განაცხადა ლავროვმა და დასძინა, რომ რუსეთის მეზობელი ქვეყნების გადაქცევა მასთან წინააღმდეგობის პლაცდარმად, ნატოს ჯარების განლაგება რუსეთის უსაფრთხოებისთვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი რაიონების სიახლოვეს კატეგორიულად მიუღებელია.

სტოლტენბერგს ემოციური ოსლოდან «სილა გაანახს»

ნორვეგიის საგარეო საქმეთა მინისტრ ანიკენ ვიტფელდის განცხადება ამ ქვეყნის მთავრობის სახელით, რომ რუსეთთან საზღვარზე ოსლო არ მოითმენს ნატოს სამხედრო ძალებს და ყველა პრობლემას თვითონ გაუმკლავდება, სილის განცხადება იყო ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის გენერალური მდივნის, ასევე ნორვეგიელი იენს სტოლტენბერგისთვის.

რამდენიმე დღის წინათ სტოლტენბერგმა განაცხადა, რომ რუსეთს არ შეიძლება ჰქონდეს თავისი გავლენის სფეროები. მისი თქმით, მოსკოვს არ შეიძლება ჰქონდეს თავისი თვალსაზრისი ნატოში უკრაინის შესვლაზე და ამის დასაბუთებლად ნორვეგიის მაგალითი მოიყვანა. „მე თვითონ რუსეთის მოსაზრებებზე პატარა ქვეყნიდან ვარ და მისარია, რომ ჩვენი ნატოელი მოკავშირეები არასდროს სცემდნენ პატივს რუსეთის ვითომ უფლებას, დაედგინა თავისი გავლენის სფერო ჩრდილოეთში, და იმას, რა უნდა გაეკეთებინა და რა არა ნორვეგიას — პატარა ქვეყანას“. ამ განცხადებებიდან 24 საათიც არ იყო გასული, რომ სტო-

ლტენბერგმა პასუხი მიიღო, ოღონდ არა მოსკოვიდან, არამედ მშობლიური ოსლოდან. ნორვეგიის მთავრობამ ყოველგვარი პატივისცემის გარეშე უარი უთხრა ნატოს ე.წ. გავლენის სფეროს უფლებებზე ნორვეგიაში, ყოველ შემთხვევაში ტერიტორიის იმ ნაწილზე, რომელზეც რუსეთ-ნორვეგიის საზღვარი გადის, და ნათლად მიხვედრა, რომ, მართალია, ნორვეგია პატარა ქვეყანაა, მაგრამ თვითონ გადაწყვეტს, რა უნდა გააკეთოს და რა — არა.

საქართველო და მსოფლიო. თუ გსურთ, გაზიაროთ „საქართველო და მსოფლიო“ მიიღოთ სახლიდან გაუსვლელად და ისარგებლოთ უფასო საკურიერო მომსახურებით, შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ კომპანიას „ელვა.ჯი“ — ტელ: 2 38 26 73; 2 38 26 74

www.geworld.ge. საქართველო და მსოფლიო. ესტუმრეთ ჩვენს საიტს. პოლიტიკა, ეკონომიკა, საზოგადოება, ადამიანის უფლებები, ისტორია.

სარედაქციო კოლეჯი. გაზეთი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. ავტორებს ექირსებათ პასუხისმგებლობა ფაქტებისა და მონაცემების სიზუსტეზე. რედაქციის პოზიცია შეიძლება არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს. მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6 ტელ.: 234-32-95; e-mail: geworld@inbox.ru

ISSN 2233-3894. 9 772233 389009